

ATHENSvoice

**Γνωρίζουμε τον
Στέλιο Παρλιάρο 40 χρόνια**
Της Αγγελικής Μπιρμπίλη

Χρήστος Κισατζεκιάν
Ο φωτογράφος που έχει απαθανάτισει
τους μεγαλύτερους μουσικούς θρύλους
Του Δημήτρη Αθανασιάδη

**Δουλεμπόριο, αποικιοκρατία
και η ιστορία σε άσπρο-μαύρο**
Της Σώτης Τριανταφύλλου

**Οι μεγαλύτερες τάσεις στα
κοσμήματα για την Άνοιξη**
Της Ελένης Μπεζιριάνογλου

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

Άγιος Βαλεντίνος

Η Αθήνα στα κόκκινα

FOX HOMELAND

ΝΕΑ ΕΠΕΙΣΟΔΙΑ
ΚΑΘΕ ΔΕΥΤΕΡΑ 21.50

ΤΟ FOX ΕΙΝΑΙ
ΔΙΑΘΕΣΙΜΟ ΜΕΣΩ

Vodafone TV

WIND | VISION

www.fox-greece.gr

[f /FOXtvGR](#) [t @fox-greece](#)

ΔΟΥΛΕΜΠΟΡΙΟ, ΑΠΟΙΚΙΟΚΡΑΤΙΑ ΚΑΙ Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΣΕ ΑΣΠΡΟ-ΜΑΥΡΟ

Της ΣΩΤΗΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

Κάθε τόσο ο Εμμανουέλ Μακρόν ξεστομίζει μια δήλωση πολιτικής ορθότητας: είτε από άγνοια της ιστορίας, είτε από συνήθεια, είτε από την ακατανίκητη επιθυμία να τον αγαπούν. Προπάντων, δεν θέλει να αποξενώσει ακόμα περισσότερο το αριστερό εκλογικό σώμα που βουλιάζει άνετα στη χριστιανική ενοχικότητα. Γι' αυτό, τελευταία, ο Γάλλος πρόεδρος επαναλαμβάνει ότι «η αποικιοκρατία ήταν έγκλημα εναντίον της ανθρωπότητας».

Το 2001 το γαλλικό Κοινοβούλιο με πρωτοβουλία της Κριστιάν Τομπιρά είχε αναγνωρίσει το δουλεμπόριο ως «έγκλημα εναντίον της ανθρωπότητας»: φαίνεται δίκαιο και εύλογο, αλλά από το ψήφισμα δεν έλειπε η σκοτεινή πλευρά. Υπενθυμίζω ότι η Κριστιάν Τομπιρά έγινε υπουργός Δικαιοσύνης επί προεδρίας Φρανσουά Ολάντ, κι ότι προηγουμένως ήταν μέλος του κοινοβουλίου, εκλεγμένη στον υπερπόντιο νομό της Γουιάνας με το «Ριζοσπαστικό Κόμμα» της άκρας αριστεράς. Η Τομπιρά παραιτήθηκε από την κυβέρνηση Ολάντ-Βαλς όταν άρχισε να γίνεται λόγος για αφαίρεση της γαλλικής υπηκοότητας από τους τζιχαντιστές. Θέλω να πω: άλλο η Κριστιάν Τομπιρά, άλλο ο Εμμανουέλ Μακρόν. Αλλά μπορεί και όχι. Εν πάση περιπτώσει, το δουλεμπόριο αναγνωρίστηκε ως έγκλημα κατά της ανθρωπότητας και εισήχθη με μεγαλύτερη έμφαση στα σχολικά εγχειρίδια — ωστόσο, παρά τις προσθαφαιρέσεις που επιχείρησε η Γερουσία επί της εν λόγω απόφασης, η καταγγελία δεν αφορά το δουλεμπόριο γενικά, αλλά το δουλεμπόριο που έκαναν οι Ευρωπαίοι με αντικείμενο τους Αφρικανούς. Παρότι υπογραμμίζουμε συχνά την ηθική σπουδαιότητα και τη χρησιμότητα της «ιστορικής μνήμης», εδώ πρόκειται απλώς για πολιτική την οποία επιβάλλουν οι σύγχρονες ισλαμικές και αντιευρωπαϊκές ηγεσίες: κανείς δεν μιλάει για το δουλεμπόριο και την καταναγκαστική εργασία στην Οθωμανική αυτοκρατορία, ούτε για τους γιαντίσαρους και τους «ντένδες» της Βόρειας Αφρικής οι οποίοι κατείχαν σκλάβους μέχρι το 1820 (τουλάχιστον). Καθώς λοιπόν οι συνθήκες του δουλεμπορίου παραμένουν ομιχλώδεις, ίσως θα έπρεπε να δείχνουμε περισσότερη σύννεση στον ορισμό των ενόχων, ιδιαίτερα επειδή η αναμόχλευση παθών ή το ξαναγράψιμο της ιστορίας σύμφωνα με ανάγκες και καπρίτσια της κάθε εποχής έχουν πάντοτε τρομακτικό αντίκτυπο στην κοινωνική συνοχή. Το δουλεμπόριο και η δουλοκτησία είναι βεβαίως έγκλημα εναντίον της ανθρωπότητας αλλά επίσης συνιστούν μια ιστορία χιλιετηρίδων η οποία δεν αφορά μόνο τις ευρωπαϊκές δυνάμεις του 1500-1960, αλλά ολόκληρο τον αρχαίο και μεσαιωνικό κόσμο. Ο Olivier Pétrel-Grenouilleau που έγραψε το μέχρι τώρα λεπτομερέστερο χρονικό της δουλείας, περιελάμβανε, εκτός από τους Ευρωπαίους που έφτασαν αργά στη σκηνή, τους Αφρικανούς και τους Άραβες δουλεμπόρους και περιέγραφε τις μεγάλες εξεγέρσεις των Μαύρων στην Αραβία. Η σειρά των εργασιών που αποκαλύπτει γεγονότα που ήδη γνωρίζαμε —τη συνεργασία αυτοχθόνων και λευκών δουλεμπόρων— τα οποία ωστόσο θεμελιώνει με αξιόπιστες πηγές. Ο Pétrel-Grenouilleau βρέθηκε σε πολύ δύσκολη θέση κι αν δεν τον στήριζαν μεγάλοι ιστορικοί, ειδικοί στην αποικιοκρατία, όπως ο Μαρκ Φερρό και ο Πιερ Νορά, ίσως τον είχαμε βρει σφαγμένο σε χαντάκι. Μεταξύ των θέσεων που αναπτύσσει στα βιβλία του είναι ότι 1) αντιθέτως προς τη μυθολογία που εξισώνει το δουλεμπόριο με τη γεννοκτονία, το συμφέρον των δουλοκτητών δεν ήταν σκοτώνουν τους Αφρικανούς αλλά να τους διατηρούν σε επαρκώς καλή κατάσταση προκειμένου να δουλεύουν και 2) ότι το «ανατολικό» δουλεμπόριο, δηλαδή προς τις μουσουλμανικές χώρες αφορούσε, περίπου 17 εκατομμύρια σκλάβους, το «εσωτερικό» αφρικανικό δουλεμπόριο γύρω

στα 14 εκατομμύρια και το ατλαντικό (προς την Αμερική) περίπου 11 εκατομμύρια. Όπως λέει ο Pétrel-Grenouilleau, το δουλεμπόριο δεν είναι μια ιστορία λευκών και μαύρων. Εξυπακούεται ότι καμιά γεωγραφική παραλλαγή δεν νομιμοποιείται, αλλά ως «έγκλημα» θεωρούμε, συμφώνως προς το ψήφισμα του 2001, μόνο το ατλαντικό δουλεμπόριο. Παρ' όλ' αυτά, η τάση που επικρατεί είναι η αναγνώριση της αποικιοκρατίας ως παρόμοιο έγκλημα. Το διεθνές δίκαιο δεν έχει συμπεριλάβει την αποικιοκρατία —μια εξαιρετικά ευρεία και μακράιων διαδικασία και κατάσταση— στα εγκλήματα εναντίον της ανθρωπότητας. Και πώς θα μπορούσε; Στην πορεία της ιστορίας όλοι αποίκισαν όλους, με ποικίλους βαθμούς αγριότητας, με ποικίλες φάσεις οικονομικής εκμετάλλευσης και με ποικίλα μακροπρόθεσμα αποτελέσματα. Κι όμως, η συζήτηση βρίσκεται στο επίκεντρο της πολιτικής, κυρίως διότι το ισλάμ ανασκευάζει την ιστορία για να δικαιολογήσει αφενός τις αποτυχίες των πρώην «αποικισμένων» ισλαμικών χωρών, αφετέρου την επιθετικότητα και την κατακτητικότητα τους έναντι της Δύσης. Οι ισλαμολόγοι, οι ισλαμοαριστεροί και οι ισλαμοφασίστες ξεχνούν ότι οι ισλαμικές δυνάμεις στην πορεία της ιστορίας ήταν δουλοκτητικές και αποικιοκρατικές. Όσο για μας, σήμερα μόνο μια μικρή μειοψηφία πιστεύει αυτά που έλεγε ο Κάρολος Κάλβο το 1880 περί «δικαιώματος στον αποικισμό», εννοώντας ότι οι άποικοι —Πορτογάλοι, Ισπανοί, Γάλλοι, Ολλανδοί, Βρετανοί, Βέλγοι— δευτερευόντως Γερμανοί και Ιταλοί— φτάνοντας στα ξένα εδάφη εκτελούσαν μεγαλόπνοο εμπορικό και εκπολιτιστικό έργο. Ίσως κάποιοι ηγέτες να το πίστευαν· ίσως έβλεπαν τον εαυτό τους στην πρωτοπορία μιας παγκόσμιας αποστολής διάδοσης ανθρωπιστικών ιδεών: παιδείας, χειραφέτησης και απο-βαρβαροποίησης. Στην πράξη, όπως ξέρουμε, τα πράγματα εξελίχθηκαν λιγάκι πιο βρόμικα, σε συνδυασμό με το δουλεμπόριο, τη δουλοκτησία, την καταναγκαστική εργασία και το πνεύμα της λευκής υπεροχής, το υποβοηθούμενο από τις βιολογικές ψευδοπιστώσεις της κάθε χρονικής στιγμής. Ο ΟΗΕ έχει καταδικάσει την αποικιακή κατοχή με διάφορες αφορμές: για παράδειγμα, το 1967, κατήγγειλε την Πορτογαλία για τον πόλεμο που κήρυξε εναντίον της Αγκόλας, της Γουινέας και της Μοζαμβίκης που ζητούσαν την ανεξαρτησία τους· επίσης, έχει επανειλημμένως καταγγείλει το Ισραήλ για τον εποικισμό της ανατολικής Ιερουσαλήμ και για τις εκτοπίσεις Παλαιστινίων από εδάφη που κατείχαν πριν από το 1948 (και πριν από το 1967). Υπάρχει, επισημώς, μακρά σειρά εγκλημάτων κατά της ειρήνης και της ασφάλειας, καθώς και σειρά εγκλημάτων κατά της ανθρωπότητας (μαζικοί εκτοπισμοί, διωγμοί, φυλακίσεις, εξοντώσεις, παραβιάσεις των κανόνων του πολέμου, όπως βομβαρδισμοί ή σφαγές αμάχων: ο βομβαρδισμός της Δρέσδης, η ρίψη ατομικών βομβών στην Ιαπωνία, η χρήση χημικών ή βιολογικών όπλων). Αλλά είναι πολύ δύσκολο να καταδικάσουμε μια τόσο παρατεταμένη και ποικιλόμορφη υπόθεση όπως η αποικιοκρατία. Η αναμόχλευση των παθών δεν επιτυγχάνεται παντού. Η Κίνα σπανίως υπενθυμίζει τη δυτική παρουσία στο έδαφός της, τους πολέμους του οπίου ή τα όσα διαμείφθηκαν στον Πόλεμο των Μπόξερ· το Βιετνάμ ουδέποτε κάνει λόγο για «το Βιετνάμ», όπου διεπράχθησαν απείρως ειδικότερα εγκλήματα πολέμου από όσα στον πολύ πιο βραχυχρόνιο πόλεμο της Αλγερίας. Παρ' όλ' αυτά, πολλοί αποδίδουν στην αποικιοκρατία την ισλαμική εχθρότητα και την τρομοκρατία· πιστεύουν ότι εμείς οι φριχτοί Ευρωπαίοι επινοήσαμε και εκτελέσαμε όλα τα εγκλήματα εναντίον της ανθρωπότητας — αυτή η στάση δεν είναι μόνο ενοχική· είναι επίσης μια μορφή φιλαυτίας κατά την οποία όλοι οι άλλοι ιστορικοί παίκτες είτε αγνοούνται, είτε υποτιμώνται. **Α**

ΤΟ ΔΟΥΛΕΜΠΟΡΙΟ ΚΑΙ Η ΔΟΥΛΟΚΤΗΣΙΑ ΕΙΝΑΙ ΕΓΚΛΗΜΑ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΤΗΤΑΣ, ΑΛΛΑ ΣΥΝΙΣΤΟΥΝ ΚΑΙ ΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΧΙΛΙΕΤΗΡΙΩΝ ΠΟΥ ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ ΜΟΝΟ ΤΙΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Η ασύλληπτη αμηχανία του Αλέξη και ο πολιτικός αυτισμός του ΣΥΡΙΖΑ

Του ΝΙΚΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ

Είναι προφανές πως αρκετούς μήνες πριν τις εκλογές κάποιοι στην Κουμουνδούρου και σίγουρα κάποιοι στο Μαξίμου ήθελε (ήθελαν) να χάσει. Δεν επιθυμούσε την πολιτική ήττα έτσι απλά. Ήθελε να χάσει, να τεθεί εκτός παιγνίου, να οδηγηθεί αυτός και το κόμμα του σε αδιέξοδο έτσι ώστε να «στηθεί» στα ερείπια της κυβερνώσας Αριστεράς το οικοδόμημα της κυβερνητικής Κεντροαριστεράς. Όλα αυτά βέβαια προϋπέθεταν κάποιο επεξεργασμένο σχέδιο. Ε, όχι, λοιπόν.

Ούτε σχέδιο υπήρχε ούτε και σχεδιαστής. Υπήρξε απλά μία «αίσθηση», μία «δυναμική», μία μεταφυσική έλξη προς τη νέα πορεία της ηγετικής ομάδας. Μία πολιτική ονειρώξη η οποία λειτούργησε καταπραυντικά, εκτονωτικά, σαν μία ικανή δόση πολιτικού Χαναχ. Επιτέλους ο ΣΥΡΙΖΑ έχασε και η ηγετική ομάδα θα μπορούσε να διεκδικήσει την καθοδήγηση της νέας πορείας, της αριστερόστροφης αλλά κεντροαριστεράς, με κεντρώα ένστικτα αλλά δεξιόπλευρα ανακλαστικά, εθνοκεντρικής μεν αλλά ευρωπροσαρμοζόμενης προοπτικής αλλά με ξεκάθαρο φιλοαμερικανικό, τι λέω, φιλοατλαντικό προσανατολισμό. Φίλοι μου καλοί και αγαπημένοι, το νέο οικοδόμημα ως γνήσιο αποτέλεσμα μιας διαρκούς ονειρώξης δεν θα μπορούσε παρά να διακρίνεται, να επικρίνεται και να κατακρίνεται λόγω... ρευστότητας. Η μοίρα ή η κατάντια του μικροαστισμού ήταν ανέκαθεν η αυτογελοιοποίησή του. Μόνο που έως ότου καταλήξει στο τελικό στάδιο της αυτοκαταστροφής του, ο μικροαστισμός εξέθρεψε και εκτρέφει όλων των ειδών τους ολοκληρωτισμούς, πολιτικούς, κοινωνικούς ή θρησκευτικούς, κομματικούς ή οπαδικούς. Η Αριστερά δεν θα μπορούσε να αποτελέσει εξαίρεση σε αυτό τον κανόνα. Για να είμεθα ειλικρινείς: η ελληνική Αριστερά, όπως και η ελληνική Δεξιά, δεν θα μπορούσαν παρά να είναι η απόλυτη επιβεβαίωση αυτού του κανόνα. Άλλωστε η Αριστερά είναι και συμπεριφέρεται ως το αρνητικό είδωλο της Δεξιάς στον παραμορφωτικό καθρέφτη του ιστορικού - βαλκανικού αυτισμού μας. Την αντίστοιχη εικόνα αντικρίζει η Δεξιά, όταν η ίδια χαριεντίζεται στον αντίστοιχο παραμορφωτικό καθρέφτη. Δεν υπάρχει σωτηρία, δηλαδή. Ο Ζαν Κλοντ Γιουνκέρ κατανόησε σε όλο του το ιστορικό βάθος το ελληνικό δράμα. Αυτή του τη γνώση κατάφερε να τη συμπυκνώσει σε λίγες λέξεις. «Η Ελλάδα πλήρωσε την επιλογή των πολιτικών της να σώσουν τα κόμματά τους και όχι τη χώρα». Τάδε έφη Λουξεμβούργιος. Μας πήρανε χαμπάρι. Δεν κρυβόμαστε πια με τίποτε. Η μία

ήττα έρχεται μετά την άλλη σαν ρυθμικά χα-
στούκια. Προσέξτε. Μέσα σε τέσσερα χρόνια,
οι ίδιοι άνθρωποι ψήφισαν τρεις φορές ΣΥΡΙΖΑ
και Νέα Δημοκρατία. Πώς γίνεται αυτό, διερω-
τάται ο πασίγνωστος ψυχίατρος χωρίς να εί-
ναι σε θέση να δώσει απαντήσεις. Αντιθέτως
κλείνεται όλο και περισσότερο στον εαυτό του
απαγορεύοντας στη γραμματέα του να του
κλείνει ραντεβού με ασθενείς από την Ελλάδα.
Έστω και αν αυτά τα ραντεβού εκτυλίσσονται
σε ένα φανταστικό ντεκόρ, σε κάποιον άλλον
πολυδιάστατο κόσμο. Εκεί βρίσκεται, σε τόπο
χλοερό και τόπο αναψύξεως, το γραφείο του
ψυχιάτρου. Ούτε αυτός δεν μας αντέχει πια.

Στην Πλατεία Κουμουνδούρου, τα στελέχη
αντιδρούν πια με νωχελική διάθεση. Στο βάθος
της ψυχής τους όλοι ξέρουν πως απαίτησαν και
έλαβαν σχεδόν εκβιαστικά την ψήφο των πολι-
τών εκείνο τον Γενάρη, ενώ ούτε διαβασμένοι,
ούτε προετοιμασμένοι, ούτε καν ενημερωμέ-
νοι για τα τρέχοντα ήταν. Το ξέρουν και τώρα
το μετανιώνουν διότι αντιλαμβάνονται πως η
Ιστορία δεν θα είναι εφεξής γαλαντόμος μαζί
τους. Αντιθέτως, η Ιστορία θα είναι ιδιαίτερα
επιφυλακτική. Σχεδόν αρνητική, διότι αυτή την
«επάρato» τη Δεξιά την ξέρει καλά, ακόμη και
το Κέντρο το γνωρίζει σαν κάλπικη δεκάρα. Αλ-
λά με την «κυβερνώσα Αριστερά», αδερφάκι,
ούτε ψύλλος στο κόρφο της.

Εκεί κάτω στην Κουμουνδούρου, λοιπόν, βρί-
σκονται σε κρίση, έτσι λένε μεταξύ τους, αλ-
λά στο βάθος όλοι ξέρουν πως
βρίσκονται απλά σε απόγνωση.
Απώλεσαν ένα ραντεβού με την
Ιστορία το οποίο σε αυτή τη ζωή
δεν πρόκειται να το ξαναδοούν
όσο και αν προσπαθήσουν, όσο
και να «λαδώσουν» τον «θυρωρό»
ο οποίος τελικά αποφασίζει αν θα
γίνει το ραντεβού. Την κοινωνία,
δηλαδή. Ναι, διότι στον πολιτι-
σμένο κόσμο υπάρχουν κανόνες.
Διότι στις αναπτυγμένες κοινω-
νίες οι κανόνες λειτουργούν και
οι πολίτες συμπεριφέρονται με
πολιτική κοσμιότητα, ακόμη και
όταν ρίχνουν μολότοφ, διότι πο-

**ΣΤΗΝ ΚΟΥ-
ΜΟΥΝΔΟΥΡΟΥ
ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΣΕ
ΚΡΙΣΗ, ΕΤΣΙ ΛΕΝΕ
ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥΣ.
ΑΛΛΑ ΣΤΟ ΒΑΘΟΣ
ΟΛΟΙ ΞΕΡΟΥΝ ΠΩΣ
ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΑΠΛΑ
ΣΕ ΑΠΟΓΝΩΣΗ**

λιτικός πολιτισμός σημαίνει να σέβεται τις ι-
δέες σου, να διεκδικείς την εφαρμογή τους,
να συμμετέχεις στην καθιέρωσή τους αλλά
και να αντέχεις στην ήττα σου. Το βασικότερο
 όλων, ωστόσο, είναι να είσαι συνεπής με αυτές
τις θέσεις. Δεν είναι δυνατόν να ψηφίζεις για
δεκαετίες τη Δεξιά και κατόπιν λόγω ΕΝΦΙΑ να
ψηφίζεις δύο φορές ΣΥΡΙΖΑ και, στο τέλος, πά-
λι εσύ, να ξαναψηφίζεις δεξιά για να σου μειω-
θεί αυτός ο ίδιος ο άθλιος ο ΕΝΦΙΑ. Δεν μπορεί
η πολιτική σου συνείδηση να εξαρτάται από τις
δόσεις του φόρου σου.

Τι να σου κάνουν και τα στελέχη της Κουμουν-
δούρου; Σάμπως δεν ήξεραν πως τους ψήφι-
σαν δεξιοί για να τιμωρήσουν τη Δεξιά όσο και
αν, ψυχιατρικά τουλάχιστον, το ζήτημα χρει-
άζεται μελέτη και μάλιστα με εξειδικευμένη
βοήθεια από σημαντικά κέντρα ολιστικής ι-
ατρικής που βρίσκονται στην Εσπερία. Τρε-
λάθηκαν τα στελέχη, που ήταν αλλιώς συνη-
θισμένα. Κανένα ταβερνάκι, ένα σινεμά, μια
βόλτα στο μπαράκι, λίγη κουβεντούλα, άντε
και καμιά δουλίτσα και μάλιστα στα σίγουρα,
όχι πολλά πολλά. Βάλ' τους όλους αυτούς να
διοικήσουν και θα δεις σίγουρα χαϊρι.

Τελικά τους βγήκε, στους περισσότερους, μό-

νο ο κακός εαυτός τους. Αυτό το απωθημένο
που ήταν βαθιά κρυμμένο μέσα τους, ανο-
μολόγητο, κρυφό, βασανιστικό. Το χάδι της
εξουσίας, η πρώτη αυτή ανατριχίλα, αυτό το
ανεπαίσθητο βογγητό χαράς και ηδονής την
ώρα της ορκωμοσίας, αυτή η έννοια της «εκδί-
κησης», συναίσθημα βαθύ, παρελκόμενο από
εποχές δύσκολες και δύστροπες και βάνου-
σες, εποχές που κάθε άνθρωπος που τις έζησε
πραγματικά, θα ήθελε να ξεχάσει. Οι απόγο-
νοι τους, όμως, όχι. Κάπου στην άκρη κάποιας
μνήμης παραδοκούσε εκείνο το άκαρδο και
ψυχρό συναίσθημα της ρεβάνς. Μόνο που όλα
αυτά δεν είναι Αριστερά. Ούτε κυβερνώσα,
ούτε και αντιπολιτευτική. Όλα αυτά είναι ένας
αχταρμάς, ένα «φέρετρο ιδεών», ένα πένθιμο
εμβτήριο.

Ερείπια, στην αρχή έμειναν για μέρες κρυμ-
μένοι στα σκοτάδια των διαμερισμάτων τους.
Δεν τράβαν ούτε τις κουρτίνες. Μιλούσαν
μεταξύ τους από τα laptop τους, αφού δεν υ-
πέφεραν ούτε τον ήχο της φωνής τους από
το τηλέφωνο. Τα συμπτώματα γνωστά, κοι-
νότοπα, επαναλαμβανόμενα. Δεν υπάρχει
φάρμακο για την αυτολύπηση. Δεν υπάρχει
αντίδοτο στο καθοδικό ρεύμα που προκαλεί το
έλλειμμα αυτοεκτίμησης. Μόνο το σύνδρομο
του επαναλαμβανόμενου σφάλματος περιμέ-
νει στο τέλος της κατηφόρας, όταν έχουν πια
σπάσει τα φρένα.

Εκεί κάτω στην Κουμουνδούρου έχουν συνη-
θίσει να ζουν με «ισορροπίες». Στην αριστε-

ρή αργκό «ισορροπία» σημαίνει
απλά η αριθμητική την ανοχής και
η γραμματική της συμβίωσης. Είναι
κάτι σαν ένα σύμφωνο συγκατοί-
κησης. Κάποτε αυτές οι συνιστώ-
σες ονομάζονταν φράξιες και ήταν
μία πολύ κακιά λέξη. Τώρα λέγο-
νται και τάσεις, επί το κομψότε-
ρον. Έμαθαν να ζουν με τις τάσεις,
τις αποστάσεις, τις ανατάσεις και
τις εκστάσεις. Ξέχασαν να ζουν με
την πολιτική. Βασική επιδίωξη των
περισσότερων είναι η διασφάλιση
ενός ρόλου. Ο ρόλος διατηρεί τον
ρολίστα στη ζωή, του επιτρέπει να
υπάρχει κι ας ξέρει πολύ καλά πως

ο ρόλος του είναι ασήμαντος, άγευστος, δο-
σμος, κυρίως χωρίς απήχηση. Ένας ρόλος δι-
ασφαλίζει τη συμμετοχή σου στη λειτουργία
του μηχανισμού. Έστω και αν είσαι ένας κόκκος
άμμου, μία αγκίθα στο γρανάζι, ένα μικροτσι-
πάκι στο κομματικό λογισμικό. Σου επιτρέπει
να σε καλούν στα πάνελ και ας υποδύσαι τον
ανόητο. Σου επιτρέπει να μη σε ξεχνούν, και να
διατηρείς την ασημαντότητά σου στα social
media. Μόνον που όλα τα παραπάνω καμία
σχέση δεν έχουν με την Αριστερά, ούτε με τον
κόσμο των ιδεών, ούτε με την κοινότητα των
σκεπτόμενων, ούτε με τον αειθαλή περιοδεύ-
οντα θίασο των χαμένων ποιητών. Δυστυχώς
έχουν να κάνουν μόνον με τη διαχείριση των
ψευδών συνειδήσεων.

Ναι, εκεί κάτω στην Κουμουνδούρου πάσχουν
από την ασθένεια του «Διαρκούς οξέως συν-
δρόμου παλινδρομικής αμνησίας». Συνήθως
το σύνδρομο αυτό καταλήγει στην πλήρη απο-
νεύρωση της πολιτικής σκέψης η οποία σταδι-
ακά αντικαθίσταται από ενδυνάμωση του εν-
στίκτου της κομματικής επιβίωσης. Μόνον που
όλα αυτά ουδεμία σχέση έχουν με την Αριστε-
ρά και τον κόσμο της γνώσης, των ιδεών και
της ηθικής τάξης. **A**

onassis.org

**ONASSIS
STEGE I**

Σε συνεργασία με

ΕΝΤΟΣ & ΕΚΤΟΣ ΣΤΕΓΗΣ
14 – 23.02.2020

POP UP RADIO STATION
MovementRadio.org | Στοά Εμπόρων

INSTALLATION
Ankersentrum (surviving in the ruinous ruin)
της Natascha Süder Happelmann

CLUB NIGHTS
14.02 | Boiler
22.02 | Ρομάντσο

CINEMA
10 ταινίες | Κινηματογράφος Άστορ

TALKS
14 ομιλίες | Στέγη & Φρυνίχου 16A (Onassis AiR)

**Η μετανάστευση είναι τόσο
παλιά όσο και ο άνθρωπος.**

1920 – 2020

movement
beyond and between borders

Στις 20 Απριλίου θα συμπληρωθούν πέντε χρόνια από την έναρξη της πολύκροτης δίκης της Χρυσής Αυγής και πλέον βρισκόμαστε στην τελική ευθεία. Ο **Κώστας Παπαδάκης**, συνήγορος πολιτικής αγωγής των Αιγύπτιων ψαράδων που δέχτηκαν δολοφονική επίθεση από χρυσαυγίτες, περιγράφει στην ATHENS VOICE τα σημαντικότερα γεγονότα αυτής της πενταετίας και εκτιμά πως η τελική ετυμηγορία θα αναγνωρίζει τη δράση της ΧΑ ως εγκληματικής οργάνωσης. Σε άλλη περίπτωση, λέει, θα δούμε ξανά τάγματα εφόδου στους δρόμους.

Του ΤΑΚΗ ΣΚΡΙΒΑΝΟΥ

Σε ποιο σημείο βρισκόμαστε σήμερα και τι απομένει μέχρι την ολοκλήρωση της δίκης της Χρυσής Αυγής; Η δίκη βρίσκεται στην τελική της ευθεία. Στις 18 Δεκεμβρίου 2019 είχαμε τη διατύπωση της εισαγγελικής πρότασης και από τις 8 Ιανουαρίου δόθηκε ο λόγος στους 10 συνηγόρους πολιτικής αγωγής, οι αγορεύσεις των οποίων αναμένεται να έχουν ολοκληρωθεί μέχρι τις 12-13 Φεβρουαρίου. Στη συνέχεια, ο λόγος θα δοθεί στους συνηγόρους υπεράσπισης, οι οποίοι εκτιμώ ότι θα χρειαστούν περίπου δύο μήνες για να ολοκληρώσουν τις αγορεύσεις τους, θα πάμε δηλαδή μέχρι το Πάσχα. Από εκεί και μετά θα χρειαστεί και το δικαστήριο ένα εύλογο χρονικό διάστημα μέχρι να εκδοθεί η απόφαση, ίσως προς το καλοκαίρι.

Υπήρξε μια μεγάλη συζήτηση γύρω από την πρόταση της εισαγγελέως. Εξηγήστε μας ποια ήταν η πρότασή της και γιατί ξεσήκωσε τόσες αντιδράσεις. Η πρότασή της είναι να αθωωθούν όλοι από την κατηγορία της εγκληματικής οργάνωσης, είτε το κατηγορητήριο τους φέρει ως απλά μέλη, είτε ως διευθυντές της, δηλαδή ο Νίκος Μιχαλολιάκος και οι βουλευτές. Το σκεπτικό της εισαγγελέως ήταν ότι δεν υπάρχει εγκληματική οργάνωση, ότι τα περιστατικά της δίκης είναι λίγα, ασύνδετα και μεμονωμένα, ότι δεν υπάρχει κεντρικός σχεδιασμός και εντολή από την ηγεσία. Η πρόταση αυτή αθωώνει χωρίς δεύτερη κουβέντα τους 45 κατηγορούμενους για την εγκληματική οργάνωση. Για τους υπόλοιπους, για μεν τη δολοφονία του Παύλου Φύσσα την αποδίδει αποκλειστικά και μόνο στο Ρουπακιά, τις δε άλλες υποθέσεις τις υποβαθμίζει. Δηλαδή την αποδίδει ανθρωποκτονίας του Αιγύπτιου ψαρά, που νύχτα, την ώρα που κοιμόταν στην ταράτσα, τον χτυπούσαν με κοντάρια και σιδερένιους λοστούς στο κεφάλι 10 άτομα, δεν τη θεωρεί απόπειρα ανθρωποκτονίας αλλά βαριά σωματική βλάβη, θεωρώντας ότι οι δράστες είχαν σκοπό μόνο να τον τραυματίσουν. Υποβιβάζει, επίσης, σε πλημμελήματα τις επιθέσεις εναντίον των συνδικαλιστών του ΠΑΜΕ. Ήταν μία πρόταση που πράγματι ξεσήκωσε μία γενική κατακραυγή, αλλά κατά τη δική μου άποψη ήταν αναμενόμενη καθώς απηχούσε την παρουσία της εισαγγελέως στη δίκη όλα αυτά τα πέντε χρόνια, όπου ήταν ανύπαρκτη. Δεν εισέφερε ένα αποδεικτικό στοιχείο, έναν μάρτυρα, ένα βίντεο, μία φωτογραφία, οτιδήποτε, ενώ θα έπρεπε γιατί είναι η δουλειά της. Φανταστείτε ότι έρχονταν οι μάρτυρες κατηγορίας και έκανε τις ίδιες ερωτήσεις που έκαναν και οι συνήγοροι υπεράσπισης. Εμείς, οι συνήγοροι πολιτικής αγωγής, κάναμε και τη δουλειά της εισαγγελέως. Η δική μου αίσθηση είναι ότι στη

ΔΙΚΗ ΧΡΥΣΗΣ ΑΥΓΗΣ

Η τελική ετυμηγορία

Το βασικό ζητούμενο της δίκης, δηλαδή το αν η Χρυσή Αυγή είναι εγκληματική οργάνωση, έχει απαντηθεί καταφατικά. Υπάρχουν εκατοντάδες περιστατικά που παρουσιάστηκαν στο δικαστήριο και το αποδεικνύουν.

δίκη αυτή εισαγγελέας δεν υπήρχε. Ακόμα και ο αναπληρωτής εισαγγελέας, ο οποίος είχε μια καλύτερη απόδοση στη διάρκεια της δίκης, όταν ήρθε η ώρα να υποβάλει πρόταση είπε ότι δεν έχει να προσθέσει τίποτα στην πρόταση της τακτικής εισαγγελέως, ταυτίστηκε, δηλαδή, μαζί της.

Έχετε ερμηνεία για τη στάση της εισαγγελέως; Όλα τα παραπάνω, καθώς και ότι δεν έδωσε καμία μάχη για να στηρίξει το κατηγορητήριο. Σε αντίθεση με τη στάση της στη δίκη της Χρυσής Αυγής, όπου, όπως σας είπα, ήταν εντελώς ανενεργή, στη δίκη του Θεοφίλου, τον οποίο αθώωσα, έφερνε συνεχώς στοιχεία εναντίον του μέχρι και την τελευταία ημέρα, ενώ είχε προτείνει την ποινή των ισοβίων. Είναι ζήτημα εκτιμήσεων και ερμηνείας η στάση της και η δική μου ερμηνεία είναι ότι είναι ένας άνθρωπος μεροληπτικός και άδικος. Εν πάση περιπτώσει, η εισαγγελική πρόταση δεν είναι δεσμευτική για το δικαστήριο, το οποίο αποφασίζει με δικά του κριτήρια και αποτελείται από ανθρώπους οι οποίοι μέχρι σήμερα έχουν δείξει πολύ διαφορετική συμπεριφορά, πολύ πιο ενεργή συμμετοχή στη δίκη.

Η πρόταση της εισαγγελέως έδωσε «αέρα» στους χρυσαυγίτες; Όχι, δεν έχουμε δει να θριαμβολογούν. Αυτό σημαίνει αφενός ότι κατανοούν την πεπερασμένη ισχύ της εισαγγελικής πρότασης, να το πω λαϊκά καταλαβαίνουν ότι δεν έχουν δέσει τον γαϊδαρό τους, αφετέρου ίσως συμπεριφέρονται σιωπηλά για να μην προκαλέσουν, ελπίζοντας ότι έτσι αυξάνουν τις πιθανότητές τους να γίνουν αποδεκτά η εισαγγελική πρόταση. Η στάση τους αυτή, πάντως, έχει μεγάλο ενδιαφέρον.

Ποια ήταν τα κομβικά σημεία της δίκης; Από νομική άποψη, το γεγονός ότι οι συνήγοροι πολιτικής αγωγής πετύχαμε να παριστάμεθα στη διαδικασία και για το αδίκημα της συμμετοχής σε εγκληματική οργάνωση, με αποτέλεσμα να έχουμε μια εφ' όλης της ύλης παρουσία και όχι μόνο στην υπόθεση την οποία ο καθένας είχε αναλάβει. Από εκεί και μετά, σημαντικό ρόλο έπαιξε η σθεναρή στάση των αυτοπτών μαρτύρων στη δολοφονία του Παύλου Φύσσα, δηλαδή του αστυνομικού που συνέλαβε τον Ρουπακιά, ενός σωφρονιστικού υπαλλήλου που βρισκόταν πριν στην ίδια καφετέρια με το θύμα και κάποιες κοπέλες που περνούσαν από το σημείο. Επίσης, η ακριβής περιγραφή και η αναγνώριση από τους Αιγύπτιους ψαράδες των δραστηνών της επίθεσης εναντίον τους. Το εντυπωσιακό αποδεικτικό υλικό, sms, βίντεο, ηχητικά, συνομιλίες κ.ά., που κατέδειξε τον τρόπο με τον οποίο συντονιζόταν και δρούσε η ε-

γκληματική οργάνωση της Χρυσής Αυγής. Οι εκατοντάδες καταγραφές περιστατικών από τον Συνήγορο του Πολίτη και από το Δίκτυο Καταγραφής Περιστατικών Ρατσιστικής Βίας. Οι καταθέσεις μαρτύρων-πρώην μελών της ΧΑ. Και, τέλος, η παντελής αστήρικτη προσπάθεια της υπεράσπισης να πείσει περί άδικης πολιτικής δίωξης σε βάρος της Χρυσής Αυγής.

Σε όλα αυτά τα πέντε χρόνια της διαδικασίας υπήρξε κάτι που σας απογοήτευσε; Για απογοήτευση, όχι, δεν θα μιλούσα. Υπήρξε όμως δυσαρέσκεια. Όταν η πρόεδρος πριν κάποιους μήνες μάς απαγόρευσε την υποβολή ερωτήσεων στους κατηγορούμενους. Επίσης, όταν αρνήθηκε να λάβει τουλάχιστον 20 έγγραφα προς ανάλυση στο δικαστήριο για καταδικαστικές αποφάσεις σε βάρος κατηγορουμένων για παρεμφερή αδικήματα. Υπήρξε δυσαρέσκεια που επί της ουσίας δεν υπήρξε εισαγγελέας στη δίκη και τη δουλειά της εισαγγελέως κάναμε οι συνήγοροι πολιτικής αγωγής. Που μας «πέταξαν» στον Κορυδαλλό υποβαθμίζοντας τη δίκη. Το γεγονός ότι η δίκη το μεγαλύτερο διάστημα διεξήχθη στα δικαστήρια του Κορυδαλλού αποτέλεσε αποφασιστικό παράγοντα για τη χαμηλή δημοσιότητα και δημοσιογραφική κάλυψή της. Μην ξεχνάτε ότι κάναμε μεγάλη προσπάθεια για να μεταφερθεί η δίκη στο Εφετείο, κάτι που έγινε πλήρως μόλις τον περασμένο Δεκέμβριο.

Έχετε δεχτεί απειλές; Όχι, εγώ προσωπικά δεν έχω δεχτεί απειλές, πέρα από κάποια ειρωνικά ή προσβλητικά σχόλια στην ιστοσελίδα τους πριν και στη διάρκεια της δίκης. Όμως, έχουν δεχτεί άλλοι συνάδελφοί μου. Μην ξεχνάτε την επίθεση στη συνάδελφο Ευγενία Κουνιάκη τον Νοέμβριο του 2017 απέναντι από το Εφετείο και την απόπειρα ανθρωποκτονίας της συνηγόρου της οικογένειας Φύσσα τον Φεβρουάριο του 2018 στον Πειραιά.

Ποια είναι η δική σας η αίσθηση για την ετυμηγορία του δικαστηρίου; Το βασικό ζητούμενο της δίκης, δηλαδή το αν η Χρυσή Αυγή είναι εγκληματική οργάνωση, έχει απαντηθεί καταφατικά. Υπάρχουν εκατοντάδες περιστατικά που παρουσιάστηκαν στο δικαστήριο και το αποδεικνύουν.

Αν, τελικώς, όντως το δικαστήριο αποφανθεί ότι η ΧΑ είναι εγκληματική οργάνωση, μετά; Οι ποινές; Για όσους κατηγορούνται ως μέλη είναι 5 έως 10 χρόνια, για τους διευθυντές της εγκληματικής οργάνωσης από 5 έως 15.

Μπορούν αυτές οι ποινές να είναι με αναστολή; Αυτό είναι στην κρίση του δι-

καστηρίου αλλά έχω τη γνώμη ότι δεν θα πρέπει να το κάνει, γιατί αυτό έλειπε, μετά από 5 χρόνια δίκης που θα διαπιστωθεί το αληθές των κατηγοριών να τους αφήσει και ελεύθερους, ιδίως τους διευθυντές.

Η Χρυσή Αυγή μπορεί να βγει εκτός νόμου; Κόμματα και οργανώσεις δεν έχουν βγει ποτέ εκτός νόμου. Οι απόψεις στο θέμα διαφοροποιούνται, η δική μου είναι ότι κόμματα δεν πρέπει να βγαίνουν εκτός νόμου γιατί το κόμμα αυτό καθ' αυτό είναι ιδεολογία και πολιτική. Αλλά κι αν υπάρξει μια τέτοια απόφαση από τον Άρειο Πάγο, μπορεί εύκολα να αντιμετωπιστεί. Η ΧΑ ήδη από τον Φεβρουάριο του 2014 έχει καταθέσει εναλλακτικό καταστατικό ως Εθνική Αυγή. Θα βρει ένα παραπλήσιο τίτλο και θα το λύσει το θέμα. Όπως και να έχει, πάντως, αν η απόφαση, όπως εκτιμώ, είναι καταδικαστική, ο Άρειος Πάγος οφείλει να απαγορεύσει τη συμμετοχή της σε επόμενες εκλογές, κάτι που δεν έκανε μέχρι σήμερα, σεβόμενος το τεκμήριο της αθωότητας. Κι αν βρει άλλο τρόπο η ΧΑ να κατέβει στις εκλογές. Το σημαντικότερο, πάντως, είναι ο ίδιος ο λαός να τους θέσει στο περιθώριο.

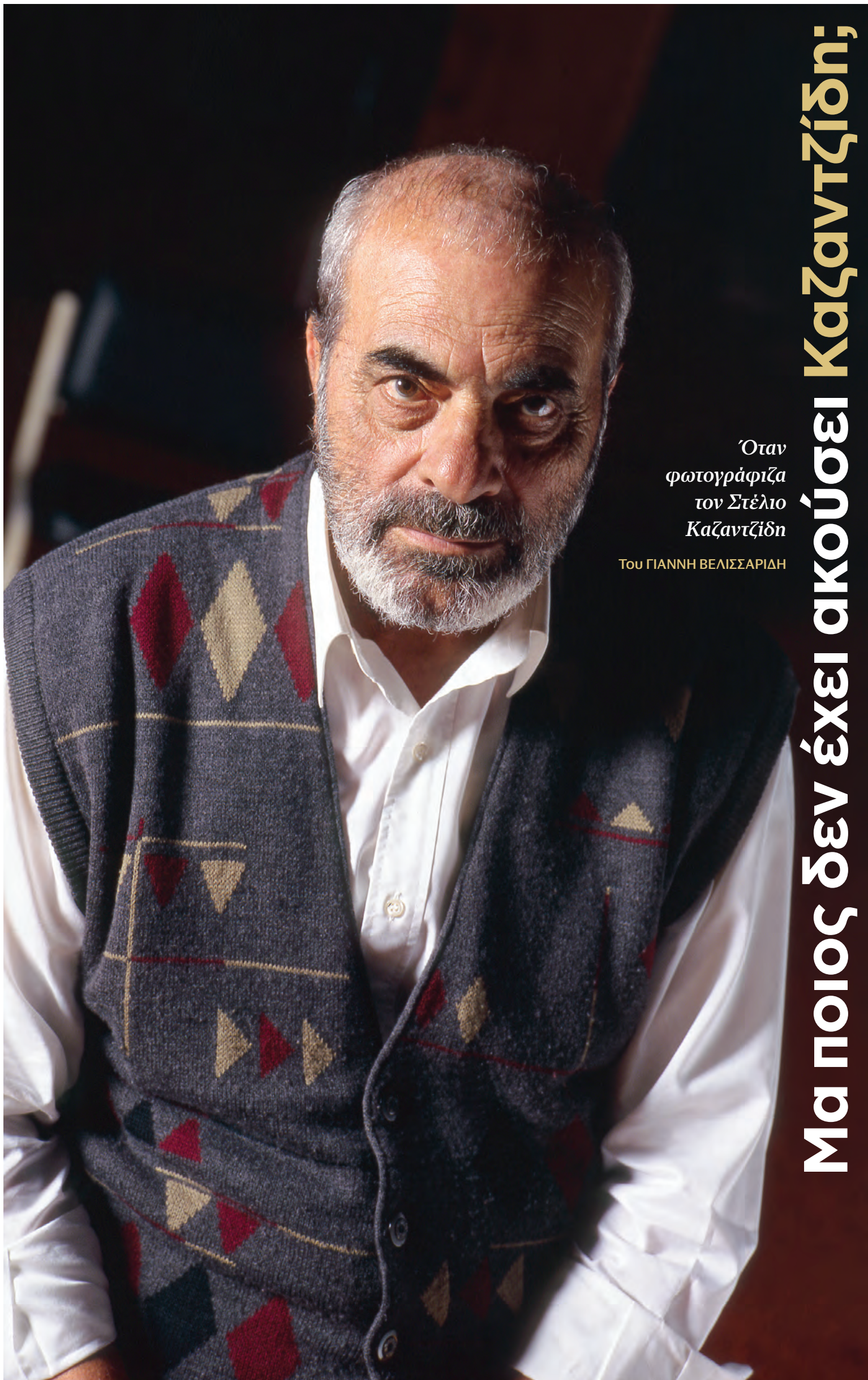
Κι αν βγει μια απόφαση που θα είναι κοντά στην εισαγγελική; Τι θα σημαίνει; Θα είναι κάτι τραγικό γιατί αυτοί οι άνθρωποι θα δικαιώνονται νομικά, πολιτικά και ηθικά. Θα νομιμοποιηθεί η μέχρι τώρα εγκληματική βία της Χρυσής Αυγής με το σκεπτικό ότι προερχόταν από μεμονωμένα περιστατικά, από παρεκκλίνοντες οπαδούς, χωρίς κεντρικό σχεδιασμό, χωρίς αυτός να είναι ο κανόνας του τρόπου λειτουργίας της. Θα βγουν στους δρόμους ξανά και με 8 εκατομμύρια στην τσέπη και γραφεία θα ανοίξουν και τάγματα εφόδου θα ξαναβγάλουν στους δρόμους και οι αστυνομικοί που τους προσάταευν μέχρι τώρα θα αναθαρρήσουν. Ήδη ζούμε σε μια περίοδο ισχυροποίησης του αστυνομικού κράτους που πολύ φοβάμαι ότι θα απογειωθεί αν υπάρξει αθώωση της ΧΑ, με μια Χρυσή Αυγή που θα συμπεριφέρεται σαν αστυνομία και μια αστυνομία που θα συμπεριφέρεται σαν Χρυσή Αυγή.

Πολιτική δικαίωση γιατί; Πατί όλη τους η υπερασπιστική γραμμή είναι η θεωρία συνωμοσίας. Ότι το πολιτικό σύμπαν, από τη Νέα Δημοκρατία μέχρι το ΚΚΕ και την ΑΝΤΑΡΣΥΑ, έχει σκευωρήσει και συνωμοτήσει σε βάρος τους επειδή είναι ένα φιλολαϊκό κόμμα το οποίο το εκθρεύεται το κατεστημένο. Αυτή η θεωρία θα δικαιωθεί.

Τα 8 εκατομμύρια ευρώ που είπατε; Είναι η κρατική κομματική επιχορήγηση η οποία έχει ανασταλεί από το 2014. Είναι χρήματα που κάθονται και τους περιμένουν, αν φυσικά αθωωθούν τελεσίδικα.

Μπορεί να υπάρξει δεύτερος βαθμός; Οι αθωωτικές αποφάσεις προσβάλλονται μόνο από τον προϊστάμενο της εισαγγελίας και όχι δυστυχώς από την πολιτική αγωγή. Αν ο μη γένοντο έχουμε αθωωτική απόφαση κάποιους, εμείς, οι συνήγοροι πολιτικής αγωγής, δεν έχουμε δικαίωμα να φέρουμε ξανά την υπόθεση σε δεύτερο βαθμό, αυτό που μπορούμε να κάνουμε και που θα κάνουμε φυσικά είναι να απευθυνθούμε στον προϊστάμενο της εισαγγελίας, στην κρίση του οποίου θα είναι η τελική απόφαση. Το ίδιο μπορεί να συμβεί και στην αντίθετη περίπτωση, αν η απόφαση του δικαστηρίου είναι καταδικαστική, δηλαδή οι κατηγορούμενοι θα έχουν κάθε δικαίωμα να ζητήσουν να κριθούν σε δεύτερο βαθμό. Ελπίζω μόνο να μην έχουμε ένα νέο σίριαλ πενταετίας.

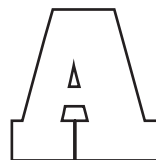
Πώς κρίνετε τη στάση του Νίκου Μιχαλολιάκου και των άλλων ηγετικών στελεχών της ΧΑ στη δίκη; Προσπάθησαν να κοροϊδέψουν το δικαστήριο και να ρίξουν τις ευθύνες στα κατώτερα κλιμάκια της οργάνωσης. Ήταν αξιολύπητοι όλοι τους. **Α**

Όταν
φωτογράφιζα
τον Στέλιο
Καζαντζίδα

Του ΓΙΑΝΝΗ ΒΕΛΙΣΣΑΡΙΔΗ

Μα ποιος δεν έχει ακούσει Καζαντζίδα;

ΠΟ ΜΙΚΡΟΣ ΔΟΥΛΕΥΑ
ΣΤΑ ΧΩΡΑΦΙΑ του
πατέρα μου, μέχρι η
εφηβεία και οι άλλες
προσωπικές μου α-
ναζητήσεις να με κά-

νουν να θέλω να γίνω φωτογράφος. Στην αγροτική αυτή ενασχόληση, μαζί με όλους τους εργάτες –καλλιεργούσαμε καπνό– από την Ελασσόνα, την Κρανιά Γρεβενών και από τα χωριά του Κιλκίς, απαραίτητη ψυχαγωγία μας ήταν το ραδιοφωνάκι. Τα τραγούδια του Στέλιου μεσουρανούσαν στον καυτό καλοκαιρινό ήλιο και λίγο πολύ όλοι τα τραγουδούσαν. Αργότερα, όταν έγινα φωτογράφος δισκογραφίας το 1992, οι εταιρείες που συνεργάζομουν μου έδιναν τα πρώτα ονόματά τους για να τους κάνω εξώφυλλα ή φωτογραφίες για δελτία τύπου. Ο διάσημος τραγουδιστής «του λαού» είχε αποφασίσει να πάει στον Άγιο Κωνσταντίνο, ψαρεύοντας και ζώντας μια απλοϊκή ζωή χωρίς να βγάλει νότα για πολλά χρόνια. Στα γεράματα, ο διευθυντής της δισκογραφικής εταιρίας MBI, Δημήτρης Κάππος, τον έπεισε να κάνει comeback. Εκείνο τον καιρό ήμουν ο φωτογράφος της εταιρείας. Απλός, λιτός, σεμνός, ήσυχος, ο Στέλιος Καζαντζίδης με άφηνε να τον φωτογραφίζω σε κάθε στούντιο που έμπαινε και συνεργαζόταν μαζί μου. Λόγω της κοινής μας καταγωγής με φώναζε «Πόντιο», με το χαμόγελο πάντα, και η συνεργασία μας ήταν άψογη. Κυρίως κάναμε πορτρέτα – και όλοι γνωρίζαμε πόσο σπάνιο ήταν αυτό που έκανα μαζί του. Συνήθως έπινε ελληνικό καφεδάκι στο στούντιο ηχογράφησης και η γυναίκα του, η κ. Βάσω, τον βοηθούσε σε όλα. Του στεκόταν με αξιοπρέπεια και σθένος και πάντα ήταν θετική – ή και αυστηρή, εάν έπρεπε. Εντύπωση μου είχε κάνει ότι έρχονταν οι φίλοι του από διάφορα μέρη της Ελλάδος για να κάνουν παρέα μαζί του αλλά και να του δείξουν την αγάπη τους – άλλωστε ο Στέλιος είχε πολλούς φίλους και έχει ακόμα, όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά σ' όλο τον κόσμο. Ήταν τόσο προσιτός και αγαπητός που όλοι τον αγαπούσαν και του στέκονταν. Θυμάμαι ότι, όταν έκαναν παρουσίαση δίσκου, προτίμησαν να πάνε σε ταβέρνα στους Θρακομακεδόνες για να γλεντήσουν οι φίλοι του. Θυμάμαι, ακόμα, εκείνη τη φορά που τον φωτογράφιζα και είχε έρθει μια δημοσιογράφος να του πάρει συνέντευξη. Η συνέντευξη κράτησε περίπου μισή ώρα και η δημοσιογράφος τού έκανε ήπιες ερωτήσεις τις οποίες εκείνος απαντούσε με σχετική ευκολία. Προς το τέλος, έτσι για να «βγει είδηση», όταν τον ρώτησε για τον Χρήστο Νικολόπουλο, ο Στέλιος θύμωσε και ήθελε να υπερασπιστεί τον εαυτό του, τα χέρια του άρχισαν να τρέμουν και η φωνή του έβγαине σπασμωδικά, πότε με ένταση και πότε ταραγμένα. Εγώ γνωρίζοντάς τον προσωπικά, αλλά και από όσα είχα ακούσει για τη σχετική διαμάχη, ξενέρωσα με τον τρόπο που η δημοσιογράφος αντιμετώπισε έναν ηλικιωμένο άνθρωπο που έκανε τότε την τελευταία του προσπάθεια να βγάλει νέα τραγούδια... **A**

σ.σ. Μετά τον θάνατό του κάποιες από τις φωτογραφίες αυτές εκλάπησαν, παραποιήθηκαν, αλλοιώθηκαν και χρησιμοποιήθηκαν χωρίς καταβολή πνευματικών δικαιωμάτων, αλλά και χωρίς την άδειά μου. Σήμερα διατηρώ στο αρχείο μου πάνω από 150 αδημοσίευτες φωτογραφίες του Στέλιου και χαρά μου θα ήταν κάποια στιγμή να τις δείξω.

Οι φετινές Απόκριες στην Αθήνα θα μείνουν αξέχαστες!

17 ημέρες γιορτής από το Δήμο Αθηναίων,
με 60 εκδηλώσεις για μικρούς
και μεγάλους, σε 32 διαφορετικά
σημεία της πόλης!

**Κώστας
Μπακογιάννης**
Δήμαρχος Αθηναίων

Μια ακόμα ευκαιρία να απολαύσουμε την πόλη με χρώμα, γιορτινή. Αυτές είναι οι Απόκριες, που σχεδιάσαμε με πολλή φροντίδα ώστε να τις νιώσουν δικές τους οι μικροί και μεγάλοι Αθηναίοι αλλά και οι επισκέπτες της Αθήνας. Είναι οι απόκριες που έχουν πάντα τη γνώριμη, γλυκιά γεύση της παράδοσης, αλλά βρίσκονται και σε διάλογο με το σύγχρονο και το νέο. Είναι οι απόκριες που δεν φοβούνται να αυτοσαρκαστούν, να ντυθούν με τα πιο τρελά χρώματα και να γελάσουν με την ψυχή τους!

M

ια πόλη, μια γιορτή! Η Αθήνα βάζει τα ωραιότερά της και τις φετινές Απόκριες, από τις 15 Φεβρουαρίου έως και τις 2 Μαρτίου, κάθε γειτονιά θα μεταμορφωθεί σε ένα απέραντο καρναβάλι χαράς, με εκδηλώσεις για μικρούς και μεγάλους και πάντα με **ελεύθερη είσοδο**. Όλα τα καλά θα τα έχουν οι φετινές Απόκριες: συναυλίες, μουσικές διαδρομές, καντάδες, παραστάσεις και παρελάσεις, αναβίωση παραδοσιακών αθηναϊκών αποκριάτικων εθίμων, κυνήγι θησαυρού, χορούς, σκωπτικά τραγούδια, ταραντέλες, κιθάρες, μαντολίνα, οκαρίνες και νταούλια μαζί με αφροβραζιλιάνικα κρουστά. **Εξήντα** γιορτινές δράσεις σε **32 σημεία** για **17 ημέρες** γεμάτες διασκέδαση, σερπαντίνες και κονφετί, που θα μας μείνουν αξέχαστες!

Απόκριες, η γιορτή των παιδιών

Οι Απόκριες είναι για όλους, για μικρούς και μεγάλους, παραδοσιακά όμως είναι η αγαπημένη γιορτή των παιδιών, που περιμένουν να φορέσουν τις στολές τους και να παίξουν με την ψυχή τους. Όλες αυτές τις ημέρες θα πραγματοποιηθούν ξεχωριστές δράσεις για τα παιδιά και τις οικογένειές τους, εκπαιδευτικά προγράμματα και εικαστικά εργαστήρια, και φυσικά πολύ παιχνίδι, αλλά η κορύφωση όλων θα γίνει στις 23 Φεβρουαρίου, στην καθιερωμένη πλέον **Μεγάλη Αποκριάτικη Παιδική Γιορτή** στο Ζάππειο. Ετοιμαστείτε για αυτή τη γιορτή που θα έχει απ' όλα, μου-

σικές, ζογκλέρ, μάγους, χορευτές, ξυλοπόδαρους, κατασκευές, face painting και πολλά άλλα.

Μεγάλο γλέντι την Τσικνοπέμπτη

Η 20ή Φεβρουαρίου πλησιάζει και αν δεν το θυμάστε είναι η Τσικνοπέμπτη. Μέρα γλέντιού, δηλαδή, και αυτό το γλέντι φέτος στην Αθήνα θα ξεκινήσει από τις 11 το πρωί. Μην το χάσετε με τίποτα, ο **Μπάμπης Τσέρτος** με τα ωραιότερα τραγούδια του ελληνικού ρεπερτορίου θα βρίσκεται στη Βαρβάκειο Αγορά για μια αξέχαστη μουσική γιορτή. Και λίγο αργότερα θα ακολουθήσει η πιο αποκριάτικη, η πιο χαρούμενη πομπή από μπουλούκια με γαϊτανάκι, με αφετηρία το Μουσείο Λαϊκής Τέχνης & Παράδοσης «Αγγελική Χατζημιάλη»!

Τρεις ημέρες γιορτής με αγαπημένους καλλιτέχνες στο Θησείο

Οι γιορτές «απαιτούν» τραγούδι και χορό και αυτό θα γίνεται όλες τις ημέρες, αλλά ειδικά τις τρεις ημέρες πριν από την Καθαρά Δευτέρα η Αθήνα θα μετατραπεί σε έναν τεράστιο συναυλιακό χώρο, με τους πιο αγαπημένους καλλιτέχνες να ανεβαίνουν στη σκηνή για ανεπανάληπτες στιγμές. Με βάση το Θησείο, την Παρασκευή 28, το Σάββατο 29 Φεβρουαρίου και την Κυριακή 1 Μαρτίου, τα πιο ωραία τραγούδια θα αντηχούν στον αθηναϊκό ουρανό, θυμίζοντάς μας τα διάσημα πανηγύρια της Ικαρίας και των Κυκλάδων και τα ηπειρώτικα γλέντια, χιλιотραγουδισμένες και αξέχαστες λαϊκές επιτυχίες, αλλά και τις «χρυσές» δεκαετίες από το '60 μέχρι το '90. Στις σκηνές θα είναι η **Γλυκερία** και η **Μελίνα Κανά** σε μια απρόσμενη μουσική σύμπραξη, η **Ελένη Τσαλιγοπούλου** και οι **Bogaz Musique** σε ένα post μικρασιατικό πάλκο, ο εξαιρετικός **Κώστας Μακεδόνας**, ο «μετρ» του κλαρίνου **Πετρολούκας Χαλκιάς**, ο **Μιχάλης Ρακιντζής** με τη σούπερ μπάντα του σε ένα δυνατό μουσικό πάρτι, ο **Νίκος Φάκαρος** και οι **Musicaroi** με άρωμα Αιγαίου, οι **Wedding Singers** σε μια «επίθεση» αγάπης, αστερόσκονης και χορευτικής διάθεσης με βάση τα 90s, αλλά και οι πρωταγωνιστές «των καλύτερών μας χρόνων», οι **Δάκης**, **Λάκης Τζορτανέλι**, **Ρόμπερτ Ουίλλιαμς**, **Γιώργος Πολυχρονιάδης**, **Μπέσσυ Αργυράκη** και **Κατερίνα Αδαμαντίδου**!

Αποκορύφωμα η Καθαρά Δευτέρα

Και φτάνουμε στην Καθαρά Δευτέρα, 2 Μαρτίου, η οποία «είθισται» να είναι το αποκορύφωμα της γιορτής των Αποκριών. Ραντεβού, λοιπόν, για να πετάξουμε χαρταετό και να γιορτάσουμε τα Κούλουμα στον λόφο του Φιλοπάππου, με τη **Γωγώ Τσαμπά** να ανεβάζει το κέφι στο κατακόρυφο, με αγαπημένα δημοτικά τραγούδια, που ταιριάζουν απόλυτα σε μια τέτοια περίπτωση.

Αυτές είναι κάποιες μόνο από τις δράσεις που υπογράφουν ο Οργανισμός Πολιτισμού, Αθλητισμού & Νεολαίας του δήμου Αθηναίων (ΟΠΑΝΔΑ) και η Τεχνόπολη Δήμου Αθηναίων, που μας καλούν να ζήσουμε την πόλη μας όπως δεν την έχουμε ξαναζήσει. Περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να βρείτε στο www.cityofathens.gr, στο Facebook: Απόκριες στην Αθήνα / Carnival in Athens και στο Instagram: [carnival_in_athens](https://www.instagram.com/carnival_in_athens).

Να είστε όλοι εκεί!

Metallica, Αθήνα 2007

**Chris Cornell & kids
AC/DC, Αθήνα 2009**

KISS, Αθήνα 2008

Τζιζίκας session

Ο φωτογράφος που έχει απαθανατίσει τους μεγαλύτερους μουσικούς θρύλους μοιράζεται στιγμιότυπα από τις συναυλίες και τη ζωή του στη νέα στήλη **Rock Monuments** του **athensvoice.gr** και συστήνεται σε όσες και όσους δεν τον γνωρίζουν.

Του **ΔΗΜΗΤΡΗ ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗ**
Φωτό: **ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΑΡΑΤΖΑΣ**

Ποιος σε παρέσυρε στη φωτογραφία και ποιος στο ροκ εν ρολ;

Χα! Μήπως ο ίδιος και ο αυτός; Αναφέρομαι στον αιώνηστο, κατά δέκα χρόνια μεγαλύτερο αδελφό μου, τον Βύρωνα. Και τούτο διότι ήταν αυτός που με την απευθείας σκοπεύσεως Minolta του με έστηνε, έντυνε, έβαφε τα πρωινά φωτογραφίζοντάς με, και το βραδάκι με πότιζε με την αφρόκρεμα της επανάστασης του rock'n'roll: Beatles, Rolling Stones, Cream, Hendrix, Santana, Jethro Tull, Wishbone Ash, Grand Funk, Simon & Garfunkel... Συγχρόνως, αυτός και οι τρεις κολλητοί του φίλοι μαζεύονταν στο υπνοδωμάτιό μας με τα ακουστικά τους όργανα και παίζανε τραγούδια από όλους τους παραπάνω, αφήνοντας μονάχα εμένα να εισβάλω στο καταφύγιό τους. Άντε λοιπόν να ξεφύγεις από όλα αυτά! Όμως θα ήταν σίγουρα άδικο να μην αναφέρω εδώ και τη θεμελιώδη επίδραση του πατέρα μου. Ο άνθρωπος ήταν αυθεντικός καλλιτέχνης! Ξεκίνησε ως πολλά υποσχόμενος ζωγράφος και βιολίστης, μα η φιλοτιμία του τον ώθησε να «προδώσει» τα όνειρά του εις το όνομα της οικογένειας, οπότε και έγινε ένας από τους πιο διακεκριμένους διαφημιστές του Καΐρου στην Αίγυπτο. Ως άνθρωπος-ορχήστρα, λοιπόν, ανάμεσα στα όσα κατάφερε, ήταν και σπουδαίος ακός φωτογράφος προϊόντων, με μια αρχετυπική διοπτική reflex Rolleiflex που κληρονόμησα. Αν είμαι ό,τι είμαι, κι αν τα κάδρα μου είναι πιο «σφικτά» κι από στρείδι, το φταίξιμο είναι δικό του!

Η πιο δύσκολη συναυλία που έχεις ζήσει ως φωτογράφος είναι...

Θα επιλέξω το πρώτο πολυήμερο διεθνές φεστιβάλ που κάλυψα στη ζωή μου: το «Monsters of Rock» στο Donington στις 17 Αυγούστου του 1996, μια Οδύσσεια που βιώσαμε με τον Χάκο Περβανίδη ως εκπρόσωποι του περιοδικού «Metal Hammer»... Η επανασύνδεση της αυθεντικής σύνθεσης των Kiss με τις «μάσκες» τους ήθελε φυσικά headliners, πάνω κι από τον «πληγωμένο» Πρίγκιπα του Σκότους, Ozzy, αφού δεν είχε στα αριστερά του τον Zakk μα τον διάττοντα Joe Holmes. Τούτη η κομβική μέρα, λοιπόν, έμελε να ξεκινήσει στραβά κι ανάποδα, αφού η ανάκτηση της ξεχασμένης ομπρέλας του Χάκου από το κατάστημα της «Warner Bros» στην Oxford Street με ήθελε να καβαλώ το πεζοδρόμιό της με το ενοικιασμένο μας Rover, ως ξεδιάντροπος Ελληνάρας, αντιμετωπίζοντας μονομιάς την οργή τροχαίου μοτοσικλετιστή που μου μίλησε έτσι που η μύτη του άγγιξε κυριολεκτικά τη δική μου! Όμως το χάσιμο χρόνου δεν σταμάτησε εκεί. Ελλείψει δορυφορικών πλοηγών τότε, χάσαμε τον δρόμο για τη διάσημη πίστα αγώνων, γεγονός που μεταξὺ άλλων μας ήθελε να απολαύσουμε πτώση αλεξιπτωτιστών της R.A.F. Επίτρεψέ μου εδώ και μια μικρή παρένθεση για να το «τερματίσω»: ελλείψει πλοηγού αλλά και κινητής τηλεφωνίας την προηγούμενη, και ενώ ψάχναμε για ώρες να βρούμε την έπαυλη του Ozzy Osbourne ώστε να του πάρουμε αποκλειστική συνέντευξη και φωτογράφιση για το εξώφυλλό μας, σταμάτησα σε κλασικό κόκκινο τηλεφωνικό θάλαμο και ζήτησα από τις πληροφορίες της BT το τηλέφωνο της οικίας του John Michael Osbourne! Θεούλης;

Από τις εκατομμύρια φωτογραφίες που έχεις τραβήξει για ποια είσαι πιο περήφανος;

Την πασιφανή έκπληξη του ματωμένου Iggy Pop επί σκηνής του ιστορικού Rock Of Gods Festival το καλοκαίρι του 1996 στην μπούκα του λιμανιού του Πειραιά. Από όσο γνωρίζω, έχει γίνει viral παγκοσμίως. Την απίστευτη πόζα που μου χάρισε ο Paul Stanley των Kiss στο Terra Vibe Park τον Μάιο του 2008, σε απόσταση μισού μέτρου από τον φακό μου. Θεωρώ πως τούτη η εικόνα είναι από τις δέκα πιο άρτιες φωτογραφίες όλης μου της πορείας... Σε βαθμό που δεν επιδέχεται την παραμικρή παρέμβαση. Πρόσεξες τι έχει πάνω στη γλώσσα που μου έβγαλε για δύο δευτερόλεπτα; Μια άσπρη πένα! Και θα ολοκληρώσω με την αθέαστη εμπειρία που μου χάρισαν οι Motörhead τον Νοέμβριο του 1998 στη Θεσσαλονίκη, backstage. Για δεκαπέντε λεπτά της ώρας έζησα ένα όνειρο, ξύπνιος. Να έχεις τον Lemmy και την παρέα του να σε κερνά Jack Daniels με Coca-Cola, να σου κάνει σκέρτσα και γκριμάτσες και να αστειεύεται μαζί σου χαλαρά... Ανατριχίλες. **A**

www.athensvoice.gr
Διαβάστε όλη τη συνέντευξη

Τα ροκ μνημ

μεία του Χρήστου Κισατζεκιάν

Ξέρουμε τον ΣΤΕΛΙΟ ΠΑΡΛΙΑΡΟ 40 χρόνια

Μια συζήτηση
με τον εθνικό μας
ζαχαροπλάστη,
ανέκδοτες ιστορίες,
μερικά μαθήματα
ζωής και η απάντηση
στο βασικό ερώτημα:
Τελικά, Στέλιο, τι
κάνει έναν ζαχαρο-
πλάστη Παρλιάρo;

Της ΑΓΓΕΛΙΚΗΣ ΜΠΙΡΜΠΙΛΗ
Φωτό: ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΠΑΤΕΡΑΚΗΣ

Τι θα κάνεις, παιδί μου, στη ζωή σου;

«Το 2020 κλείνω 40 χρόνια ως ζαχαροπλάστης. Ό,τι έχω γίνει, το οφείλω στους γονείς μου. Έκαναν προσπάθεια να με σπουδάσουν, να με βοηθήσουν, δεν με πίεσαν ποτέ, δεν με μά-

λωσαν ποτέ, δεν στάθηκαν εμπόδιο ποτέ. Γεννήθηκα στην Κωνσταντινούπολη. Ήμουν ήσυχος παιδί, αλλά πολύ κακός μαθητής. Δεν ήθελα το σχολείο. Είχα πολλή φαντασία, ήθελα να διαβάζω εξωσχολικά βιβλία, παραμύθια, ταξίδευα με το μυαλό μου. Ονειρευόμουν πολύ. Κοιτούσα τα αστέρια και αναρωτιόμουν τι μπορεί να υπάρχει εκεί έξω. Ακόμα το διάστημα με γοητεύει αφάνταστα. Μετά από τόσα χρόνια στο επάγγελμα, κλείνω τα 40 χρόνια, αν θέλω να δημιουργήσω κάτι δεν αγχώνομαι, γιατί ξέρω—από το σύμπαν, θέλεις—ότι θα μου έρθει η έμπνευση. Μικρός ήθελα να γίνω αρχιτέκτονας, μου άρεσε να ζωγραφίζω, να κάνω σχέδια, αλλά πώς να περάσεις στο Πολυτεχνείο, αν δεν στρωθείς να διαβάσεις; Οι γονείς μου προσπάθησαν να με σπουδάσουν, με έστειλαν στην αρχή σε ιδιωτικό σχολείο στην Αθήνα. “Τι θα κάνεις στη ζωή σου;” με ρωτούσαν. Θυμάμαι, κοιταζόμουν στον καθρέφτη πολλές φορές και έλεγα, κάτι πρέπει να κάνω στη ζωή μου, τι θα είναι αυτό δεν το ξέρω, αλλά θα έρθει. Είχα πολλή ενέργεια, ήθελα να δουλέψω, γι’ αυτό οι γονείς μου με έβαλαν σε νυχτερινό λύκειο, τεχνικό, και το πρωί έπιασα δουλειά, σε ένα θείο μου που είχε ανταλλακτικά μοτοποδηλάτων. Μέσα στη μουντζούρα, όμως, εγώ δεν μπορούσα να επιβιώσω. Έτσι, ένα πρωί ένας φίλος, ο Γιάννης Παππάς, καταξιωμένος ζαχαροπλάστης της εποχής, μου λέει, έλα σε ένα εργαστήριο ζαχαροπλαστικής. Ήμουν 18 χρονών».

Όταν γνώρισα τη Ζάχαρη

«Το 1979 “πέφτει πάνω μου η Ζάχαρη”. Βρέθηκα στα 18 μου στου Παπασπύρου. Σ’ έναν τεράστιο χώρο με μηχανήματα που μύριζε όλος ζάχαρη. Ενθουσιάστηκα. Στην αρχή έκανα λάντζα. Το περιβάλλον μπορεί να μην ήταν ό,τι καλύτερο—οι μάστορες, τότε δεν υπήρχε η λέξη “σεφ”, ήταν κάτι συνταξιούχοι που κάθε μέρα συζητούσαν ποια τσόντα είχαν δει την προηγούμενη—, η δουλειά όμως ήταν συναρπαστική. Εκεί, θυμάμαι, είχα και την πρώτη μου ατυχία: Έφτιαξα μια τούρτα με ζαχαρωμένα παπάκια, μόδες της εποχής που απεχθανόμουν, γλίστρησα και την κόλλησα στον τοίχο! Έμεινα 9 μήνες.

Μετά πήρα “μεταγραφή” στο Hilton. Όταν πρωτοπήγα δεν ήξερα να φτιάχνω ούτε τις βασικές παρασκευές. Ήμουν, όμως, ξύπνιος και μπορούσα να χειριστώ καταστάσεις. Τους έλεγα: “Πώς φτιάχνετε εσείς εδώ αυτό, γιατί εγώ φτιάχνω με διαφορετικό τρόπο”. Με θεωρούσαν τον καλύτερο εκεί μέσα γιατί ρωτούσα συνέχεια για να μάθω κι ήμουν γρήγορος. Δουλεύαμε πολύ σκληρά. Αν λέγαμε δεν προλαβαίνουμε, ο διευθυντής έλεγε, να πας στο γραφείο προσωπικού και να πας σπίτι σου, αν δεν προλαβαίνεις! Εκεί έμαθα τι θα πει δουλειά. Ο μεγάλος σεισμός του ’81 με βρήκε στην κουζίνα. Είχα να σερβίρω στη σάλα 2.000 άτομα. “Σεισμός”, μου λέει ένας βοηθός μου. “Μπα, από την ένταση της δουλειάς είναι. Τρέχα!” του απάντησα. Έμεινα δυο χρόνια. Ήταν το καλύτερο σχολείο της ζωής μου. Αρχισα να διαβάζω. Σκεφτόμουν συνέχεια να είχα ένα δικό μου μαγαζί, πώς μπορούσε να ήταν αυτό, από τη διακόσμηση και τα γλυκά μέχρι και το κουτί, που το ήθελα minimal. Έπαιρνα βιβλία και ξένα περιοδικά από το Σύνταγμα, έβλεπα στο εξώφυλλο ένα γλυκό με ένα φρούτο που ήταν ακτινωτό και ήταν εντέλει το ακτινίδιο, δεν υπήρχαν τότε αυτά στην Αθήνα, είχα περιέργεια και ήθελα να μαθαίνω, να μαθαίνω, να μαθαί-

νω. Στο Hilton κάναμε ταρτάκια για τους μπουφέδες, μικρά, και βάζαμε φρούτα από κονσέρβες, άντε και καμία φράουλα, αν ήταν η εποχή της. Εγώ λέω όχι, θα βάλω τα πάντα. Ονειρευόμουν ένα ζαχαροπλαστείο λαχταριστό. Να είναι λευκό, να έχει ροζ κουτιά, να έχει λίγα γλυκά, πολύ φρέσκα, να τελειώνουν όλα μέχρι το μεσημέρι, με φρέσκα φρούτα που δεν υπήρχαν τότε. Τώρα, πώς τα φαντάστηκα; Δεν ξέρω».

Fresh: Ένα υπόγειο στην Αναγνωστοπούλου

«Το ότι το πραγματοποιήσα το οφείλω στον πατέρα μου, που με εμπιστεύτηκε και με βοήθησε οικονομικά. Εκείνος από την Κωνσταντινούπολη—είχε μείνει πίσω—μου είπε, θα φύγεις, θα κάνεις δικό σου μαγαζί, με έβαλε στο τριπάκι. Ποιο είναι το καλύτερο μέρος, μου λέει, εκεί θα πας. Ήταν έμπορος και είχε τη λογική του έμπορου. Τότε έμεινα στην πλατεία Αμερικής, δεν είχα ιδέα από Κολωνάκι. Του είπα ότι είχα ακούσει για το Κολωνάκι που τότε δεν είχε καμία σχέση με το τώρα. Ήταν και λίγο “γκέτο”. Ήταν πολύ δύσκολη η αρχή, έβρισκα κλειστές πόρτες γιατί βέβαια δεν είχα το θάρρος που έχω τώρα. Έψαχνα ένα χρόνο. Τι θέλει τώρα αυτός ο πιτσιρικάς; μου ζητούσαν χρυσές λίρες για εγγύηση! Δεν υπήρχαν και μαγαζιά τότε, όλα ήταν γκαράζ. Στη Μηλιώνη υπήρχαν τα πέντε καλά μαγαζιά της εποχής, η Natura, το Μέλι, η Ουτοπία, που με στήριξαν και με αγάπησαν από την πρώτη στιγμή, ήταν ο Billy Bo που με βοήθησε επίσης. Τελικά βρήκα ένα υπόγειο 35 τ.μ. Ήταν κομμωτήριο που το είχε η Γιώτα Βένι, τραγουδίστρια δημοτικών τραγουδιών. Το εργαστήριο αλλού. Πηγαίνοσρχόμουν όλη μέρα. Πήγαίνα μόνος μου τις παραγγελίες με ταξί, γιατί δεν υπήρχε φορτηγό. Τα βράδια, έβγαίνα και μετά πήγαίνα στο εργαστήριο και κοιμόμουν κάτω από τον πάγκο! Όταν άνοιξε το μαγαζί, γρήγορα άρχισε να γίνεται ουρά απ’ έξω. Ο τύπος της εποχής έγραφε—δεν θα το ξεχάσω—ένας νεαρός αλλάζει τη γεύση της Αθήνας. Έκαναν αφιερώματα, που δεν είχαν γίνει ποτέ για κανέναν ζαχαροπλάστη. Το 1985 άνοιξα και στη Μύκονο μαγαζί με μια φίλη μου. Το κράτησα περίπου 3 χρόνια, μια τρέλα. Πάντα είμαι σε τρέλα, δημιουργική. Στη Μύκονο πήγαινα από μικρός, ήμουν παιδί του έξω, της διασκέδασης. Τότε η Μύκονος ήταν παράδεισος, ας μην το συζητάμε τι είναι τώρα, δεν πάω πια γιατί θέλω να τη θυμάμαι όπως την ήξερα».

Οι γονείς μου

«Ο πατέρας μου δυστυχώς έζησε λίγο την επιτυχία μου. Κάποια στιγμή τον φέραμε στην Ελλάδα, αλλά μελαγχόλησε, δεν του άρεσε τίποτα και λίγο μετά πέθανε. Η μητέρα το ζούσε το “υπόγειο στην Αναγνωστοπούλου”, ήταν και νέα ακόμα, ούτε 50 χρονών, βοηθούσε και στο μαγαζί. Είχα μια υπέροχη μητέρα, έμεινε ορφανή 4 χρονών, έβγαλε το Γυμνάσιο και ήθελε να πάει στο Πανεπιστήμιο στην Κωνσταντινούπολη. Επίσης μαγείρευε πάρα πολύ ωραία, αλλά δεν της άρεσαν καθόλου τα γλυκά! Όταν της έκανα λίγο πιο μοντέρνα πράγματα, μου έλεγε, αχ, παιδάκι μου, δεν θέλω αυτές τις απδιές. Όλοι στην οικογένεια μαγείρευαν. Ήταν πιο πολύ σαν φίλη και πάντα ήταν πάρα πολύ διακριτική, δεν έλεγε πού ήσουν, τι έκανες, πότε θα έρθεις, δεν ήταν η μητέρα η περιέργη που θα ανοίξει το γράμμα ή το συρτάρι, ποτέ. Έλεγε, εγώ γιατί να επέμβω στην προσωπική σου ζωή, μπορεί κάτι να μη μου αρέσει και να στεναχωρηθώ, δεν θέλω. Για αυτό ήμουν κοντά τους και δεν είχα κόντρες μαζί τους. Δεν θα το ξεχάσω, όταν ήμουν πιτσιρικάς και έμεινα στην αδελφή μου και στον γαμπρό μου, ήταν μόδα τα μακριά μαλλιά (τότε είχα!), και μου έλεγε ο γαμπρός μου, να πας να κουρευτείς και θυμάμαι του απαντούσα ότι από τη στιγμή που οι γονείς μου με αφήνουν με αυτό το μαλλί, δεν υπάρχει περίπτωση να το κουρέψω. Δηλαδή, ο πατέρας

μου ήταν πολύ ανοιχτόμυαλος, πολύ μοντέρνος, πολύ σύγχρονος. Μέχρι τώρα θεωρώ ότι ήταν ο καλύτερός μου φίλος. Τον έκαναν παρέα όλα τα πιτσιρίκια της εποχής μου στην Κωνσταντινούπολη, όπως κάνουν και τώρα οι νέοι μαζί μου παρέα. Μικρό με πήγαίνα στον κινηματογράφο, μου μάθαινε πράγματα, τι σημαίνει το σεξ και τις διαφορές του σεξ, μου μιλούσε για τη θρησκεία, τον θάνατο. Μου έλεγε, θέλεις να πηγαίνεις στην εκκλησία; Να πηγαίνεις. Θέλεις να κρατάς τα έθιμα; Κάν’ το. Δεν ήταν του πανεπιστήμιου, ήταν όμως ένας καλλιεργημένος άνθρωπος, πανέξυπνος και μέσα σε όλα. Είχε τη δική του φιλοσοφία, που με κάποιο τρόπο μου τη μετέφερε, να ψάχνω μόνος μου, να παίρνω τις δικές μου αποφάσεις, να σκέφτομαι. Χάρη σε αυτόν έγινα ένας άνθρωπος που σκέφτεται πάρα πολύ, που φιλοσοφεί».

Μετά την επιτυχία ήρθε η καταστροφή

«Τα επόμενα 10 χρόνια ήταν πολύ σκληρά για μένα. Πήγαν να με εκμεταλλευτούν. Η απόφαση να κάνω ένα ζαχαροπλαστείο στη Σέκερη που να έχει μέσα γκαλερί, καφέ, να γίνονται εκθέσεις, ήταν πολύ μοντέρνα για τη δεκαετία του ’80 αλλά μεγάλη οικονομική καταστροφή για μένα. Το concert το είχαν κάνει ο Κύριος Κρίτων και ο Ευάγγελος Τζώρτζος, που είχαν σχεδιάσει και το εστιατόριο Αριστερά-Δεξιά. Ήταν ένα ψυχρό, δύσκολο μαγαζί, πολυέξοδο. Εκεί άρχισαν και τα οικονομικά προβλήματα, γιατί είχε ξεφύγει από τον έλεγχο. Δεν είχα οικονομικό σύμβουλο, έναν λογιστή είχα. Δεν παρακολουθώ τίποτα σχετικά με τα οικονομικά, με ενδιαφέρει μόνο η δημιουργία, το καλό προϊόν. Πέρασα πάρα πολύ δύσκολα, κινδύνευα να πάω φυλακή για χρέη. Πήγαίνα στο δικαστήριο, ερχόταν η αστυνομία να με πιάσει, κρυβόμουν στο σπίτι. Ίδρωνα, αλλά το πάλευα. Το θεωρώ ένα σχολείο πλέον αυτό για εμένα. Έκανα franchise μετά για να σωθώ, ούτε ήξερα τι σήμαινε η λέξη τότε, που ήταν επίσης λάθος, γιατί όταν δώσεις το όνομα να το χειρίζεται κάποιος άλλος δεν έχεις τον έλεγχο.

Όλοι με ρωτούν εάν στεναχωριέμαι που έκλεισα ένα μαγαζί. Δεν με νοιάζει καθόλου, γιατί έχω μία εσωτερική δύναμη—δεν ξέρω, σου λέω πάλι, είναι το σύμπαν—ότι κάτι άλλο θα κάνω. Φτιάχνοντας τη Σέκερη, θα πει κάποιος το έκανα από ματαιοδοξία. Όχι, δεν ήταν ματαιοδοξία, είναι η εξέλιξη των πραγμάτων, είναι το επόμενο βήμα, που έπρεπε να γίνει. Έχω κάνει πάρα πολλές επανεκκινήσεις στη ζωή μου. Όλες αυτές με έκαναν να συνειδητοποιήσω ότι μια αποτυχία δεν είναι το τέλος του κόσμου. Πάντα έρχεται στη ζωή σου μια καινούρια αρχή».

Ένας αισιόδοξος άνθρωπος

«Είμαι πολύ αισιόδοξος άνθρωπος. Άλλος με αυτά που είχα περάσει—πραγματικά είναι μεγάλη ιστορία—ή θα είχε πάθει ψυχολογικά ή θα είχε τρελαθεί ή θα είχε φύγει. Ένας σοφός φίλος μου είχε πει όταν ήθελα να τα εγκαταλείψω και να πάω στην Ολλανδία, δεν θα φύγεις, θα μείνεις εδώ, όλη η Ελλάδα και ο κόσμος θα μιλά για εσένα κάποια στιγμή. Τον πίστεψα και έμεινα, με πολύ αγώνα. Ένας άνθρωπος που με βοήθησε ήταν ο Υφαντής, που μπήκε στην εταιρεία, το έκανε για εμένα. Θέλεις για να με σώσει; Δεν ξέρω. Πήρε το μαγαζί, κρατήσαμε από ένα 20%, ήμασταν πέντε μέτοχοι, που τους έβαλε ο Υφαντής. Με τον Υφαντή και με την κόρη του είμαστε πάρα πολύ καλοί φίλοι, είναι ο μοναδικός άνθρωπος που πέρασε επαγγελματικά από τη ζωή μου και έμεινε φίλος, όλη η οικογένεια, έχουν μία ανθρωπιά. Ο manager όμως που έβαλε ήταν λίγο άνθρωπος της νύχτας και άρχισε να μην πληρώνει. Μπορώ να σου πω ότι ήρθε και μου έριξε μπουνιές, γιατί ενημέρωσα τον Υφαντή. Εγώ επιτόπου πέταξα την ποδιά πήγα στο συμβολαιογράφο και έδωσα το ▶

20%. Έτσι έφυγα από το Fresh, και έμεινα άνεργος, αλλά δεν με ένοιαζε καθόλου.

Τότε ήταν που μου ήρθε η τρέλα να κάνω μια καινούρια εταιρεία, το “My art Stelios Parliaros”. Κράτησε ένα χρόνο. Είναι εύκολο για εμένα να δημιουργήσω ένα brand γιατί είμαι από πάνω και έχω concept. Όταν στη ζωή σου περάσεις πάρα πολλά πράγματα, ξέρεις να τα αντιμετωπίζεις και πάντα πρέπει να σκέφτεσαι πώς και γιατί. Θα σου πω μια ιστορία. Μια φορά, στις 22 Ιουνίου του 1996 –δεν την ξεχνώ τη βραδιά– όταν χάσαμε τον Ανδρέα Παπανδρέου, εκείνο το βράδυ γυρνούσα από μια εκδήλωση από το Ξυλόκαστρο. Είχαμε και άλλα αυτοκίνητα πίσω, σερβιτόροι κ.λπ., γιατί τότε κάναμε και catering. Οδηγούσα ένα μικρό φορτηγάκι, χωρίς συνοδηγό και από την κούραση με πήρε ο ύπνος στο τιμόνι. Μου κόρναραν από πίσω, αλλά εγώ δεν καταλάβαινα τίποτα. Περνώ στο απέναντι διάζωμα, σκαρφαλώνω το κράσπεδο και κάνω τούμπα το αμάξι –είχε γκρεμό από κάτω– και φεύγει. Εκεί ξυπνώ και συνειδητοποιώ τι γίνεται. Δεν με πιάνει πανικός, κρατώ σφιχτά το τιμόνι και λέω, Στέλιο, τώρα δεν ξέρω τι θα γίνει. Το αμάξι κάνει τούμπες, σταματάει ανάποδα. Έχω πάθει σοκ γιατί σπάει το ψυγείο και τρέχουν νερά αλλά εγώ νόμιζα ότι ήταν πετρέλαιο και ότι θα πάρω φωτιά –το μυαλό μου πήγε αμέσως στον κινηματογράφο–, πρέπει να βγω. Ανοίγω την πόρτα προς τα επάνω, σκαρφαλώνω, πηδώ από έξω και τρέχω. Οι άλλοι να φωνάζουν, Στέλιο, και με βλέπουν να ανεβαίνω. Δεν έπαθα τίποτα, ούτε γρατσουνιά. Ξαφνικά συνειδητοποιώ ότι έχω την τσάντα μου μέσα στο αμάξι. Πριν από αυτό –ήταν η χειρότερή μου δεκαετία εκείνη– έξω από το σπίτι μου στον Λυκαβηττό μού είχαν κλέψει το αυτοκίνητο και μετά από πολύ καιρό μου έδωσαν την αποζημίωση και είχα την επιταγή μέσα στην τσάντα μου! Λέω, κατεβαίνω να πάρω την τσάντα μου. Όχι, δεν θα πας πουθενά. Βρε, θα κατέβω να πάρω την τσάντα μου. Κατέβηκα. Το αμάξι το εγκατέλειψα, ήταν άχρηστο, πετάχτηκε. Πηγαίνουμε στην Κόρινθο, στον Ισθμό – τότε δεν ήταν ο Ισθμός όπως τον ξέρουμε τώρα, ήταν ο Ισθμός με τα σουβλάκια. Εκεί έπαιζε η τηλεόραση και μαθαίνω για τον θάνατο του Ανδρέα. Την άλλη ημέρα, επειδή ήταν καλοκαίρι, πήγα με κάτι φίλες μου στο 48ο χιλιόμετρο προς Σούνιο για μπάνιο. Μου λένε, δεν πάμε κολυμπώντας απέναντι που έχει ένα νησί; Κολυμπάω, λοιπόν, να πάω στο νησί. Εντωμεταξύ, με έπιασε ένας πανικός γιατί έβλεπα και περνούσαν σκάφη, και λέω, τη γλίτωσες χθες, θα σε φάει ένα σκάφος, γύρνα, Στέλιο, πίσω. Δεν με νοιάζει, είμαι και λίγο ριψοκίνδυνος, δεν με φοβίζει ο θάνατος. Εάν το συνειδητοποιήσουμε αυτό, θα γίνουμε άλλοι άνθρωποι νομίζω».

Στο σχολείο της ζωής

«Τα δέκα χρόνια της πίεσης που βίωσα και το ότι εγκατέλειψα όλο αυτό που έκανα, την αλυσίδα, το γνωστό ζαχαροπλαστείο Fresh κ.λπ., ήταν ένα πολύ μεγάλο σχολείο για να πάω παρακάτω στα επόμενά μου βήματα. Σχολείο στη σχέση μου με τους ανθρώπους, με τα γλυκά, με αυτά που ζητά ο κόσμος, πώς να συμπεριφερόμαι στο μαγαζί, με τη δημοσιογραφία, γιατί έχω κάνει πάρα πολλές συνεντεύξεις, πώς μπορώ να χειριστώ μια επιχείρηση, να μην κάνω τα λάθη που έκανα. Μέσα από την ταλαιπωρία μου και τα άγχη μου, από τα χρέη μου, από τα δικαστήρια, από αυτούς που με βοήθησαν, ξεχώρισα τους φίλους από αυτούς που μου γύρισαν την πλάτη. Το 2004 έκανα στροφή, άρχισα να γράφω συνταγές σε περιοδικά, να γράφω βιβλία, να κάνω μαθήματα ζαχαροπλαστικής (ήταν το όνειρό μου, κανείς δεν έκανε τότε), να βγάζω το όνομά μου προς τα έξω. Το 2008 ξεκίνησε και η εκπομπή Γλυκές Αλλημείς στην τηλεόραση που συνεχίζεται μέχρι σήμερα, 12 χρόνια μετά. Κράτησε τόσα χρόνια γιατί είμαι από πίσω, δεν είμαι από αυτούς που έχουν μία παραγωγή, πηγαίνουν, κάθονται, τους τα ετοιμάζουν. Το έχω ζήσει, τους φωνάζουν, βγαίνουν στο γυαλί και

φεύγουν. Εγώ πηγαίνω πιο νωρίς, ετοιμάζω τα πάντα, να μη λείψει τίποτα, κάνω τη διακόσμηση. Γι’ αυτό, νομίζω, κρατά και 40 χρόνια αυτό που κάνω”.

Εγώ, ο Στέλιος Παρλιάρος

«Κάποια στιγμή μου ήρθε η ιδέα να βγάλω τον εαυτό μου προς τα έξω και φωτογραφίζομαι ως Στέλιος Παρλιάρος, να έχει ο κόσμος εικόνα. Δεν το έκανε κανείς τότε, ούτε στο εξωτερικό. Δηλαδή και στη Γαλλία ήξεραν το τάδε ζαχαροπλαστείο, δεν ήξεραν όμως ποιος είναι από πίσω. Ότι το Fresh είναι ένας Στέλιος Παρλιάρος το ήξερε ένας μικρός κύκλος και κάποια περιοδικά, αλλά το ευρύ κοινό δεν γνώριζε την ταυτότητα του δημιουργού. Δεν είναι ψωνίστικο αυτό που σου λέω. Τώρα τι ζούμε; Ζούμε αυτό το πράγμα, τον chef σε φωτογραφία. Αυτά γίνονται το 1996, ήθελα να βγάλω βιβλίο. Εκεί ήταν που πέρασα από 800 κύματα, αλλά χάρη σε εσένα που βρεθήκαμε στην άκρη του γκρεμού στην Ανάφη το 1999, έγινε! Βγήκε το πρώτο μου βιβλίο από τις εκδόσεις Σιδέρη. Το δεύτερο, με εμένα φωτογραφία στο εξώφυλλο, έχει πουλήσει όσο κανένα άλλο μου βιβλίο. Αρχίζω να προβάλλω παράλληλα το πρόσωπό μου και το όνομά μου. Ήξερα ότι αυτό είναι το επόμενο μου βήμα. Το απρόσωπο Fresh γίνεται Παρλιάρος. Αναζητώ ένα logo –ακόμα και το logo το σχεδίασα εγώ– και το κάνω “by Stelios Parliaros”. Το 2004, επειδή βγάζω το βιβλίο “Γλυκές Αλλημείς”, υιοθετώ το Sweet Alchemy.

Το 2005 μού ζητούν από την “Ελευθεροτυπία” να δίνω συνταγές και βγαίνει το Gourmet. Μετά κάνω μία πάρα πολύ καλή μεταγραφή στην “Καθημερινή”, που θα έβγαζε το πρώτο τεύχος του “Γαστρονόμου”, κάνουμε DVD, βιβλία με τεράστια επιτυχία. Θυμάμαι με το πρώτο βιβλίο η “Καθημερινή” είχε πουλήσει 180.000 εφημερίδες και έγραφαν ότι ο Παρλιάρος ανέβασε την “Καθημερινή”! Το 2010 κάνω και το δικό μου περιοδικό και γίνεται χαμός, πουλά 100.000 τεύχη. Ήταν ένα φαινόμενο και αυτό. Το 2008 μου προτείνουν να κάνουμε εκπομπή στο Mega. Λέω, okay, τι κάνω καλά; Κάνω τα μαθήματα και αυτά θα μεταφέρουμε στην τηλεόραση. Η εκπομπή αυτή πέτυχε και επιβιώνει 12 χρόνια».

Stelios Parliaros στην Ηροδότου

Το 2008 με έτρωγε πάλι να κάνω ένα νέο μαγαζί στο Κολωνάκι με νέο concept, χωρίς γλυκά ψυγείου. Ήταν η εποχή πριν την κρίση που έκανα τα μαθήματα κι ο κόσμος αγόραζε πρώτη ύλη και υλικά. Έκανα εισαγωγές εργαλείων από τη Γαλλία και τη Γερμανία, πρώτες ύλες πολύ καλής ποιότητας, γινόταν χαμός. Είναι ένα μαγαζί πλέον classic, φέρει το όνομά μου, Στέλιος Παρλιάρος. Με ρώτησες ποιο μαγαζί αγαπώ. Νομίζω ότι εκτός από το πρώτο μου, αυτό το αγάπησα πιο πολύ από όλα γιατί έχει όλη μου την εμπειρία. Νομίζω ότι μέχρι να πεθάνω, όσο έχω όρεξη, που θα έχω, και είμαι υγιής, θα κάνω και άλλα πράγματα. Τώρα που το Κολωνάκι κλείνει 11 χρόνια, σκέφτομαι να κάνω άλλη μια επανεκκίνηση. Μέσα στο 2020 ετοιμάζουμε διάφορες εκδηλώσεις για τα 40 χρόνια. Θα ήθελα να αλλάξω και την τηλεόραση, θα ήθελα να πάω κάπου αλλού, μακάρι να ήταν Netflix ή Cosmote».

Δεν πειράζει, θα το σώσει ο Στέλιος!

Η ζαχαροπλαστική με βοήθησε να κάνω πάρα πολλά πράγματα και δεν είναι ότι κάνω γλυκά επειδή τρώω γλυκά. Συνεχίζω να δουλεύω πάρα πολλές ώρες. Πολλές φορές μου έρχεται μια ιδέα ενώ κοιμάμαι και θέλω να ξημερώσει να πάω στο εργαστήριο να την υλοποιήσω. Νιώθω σαν χημικός, σαν αλχημιστής. Όταν οι συνάδελφοί μου στο εργαστήριο κάνουν λάθη, λένε “Δεν πειράζει, θα το σώσει ο Στέλιος!”. Εκεί πάνω, στο λά-

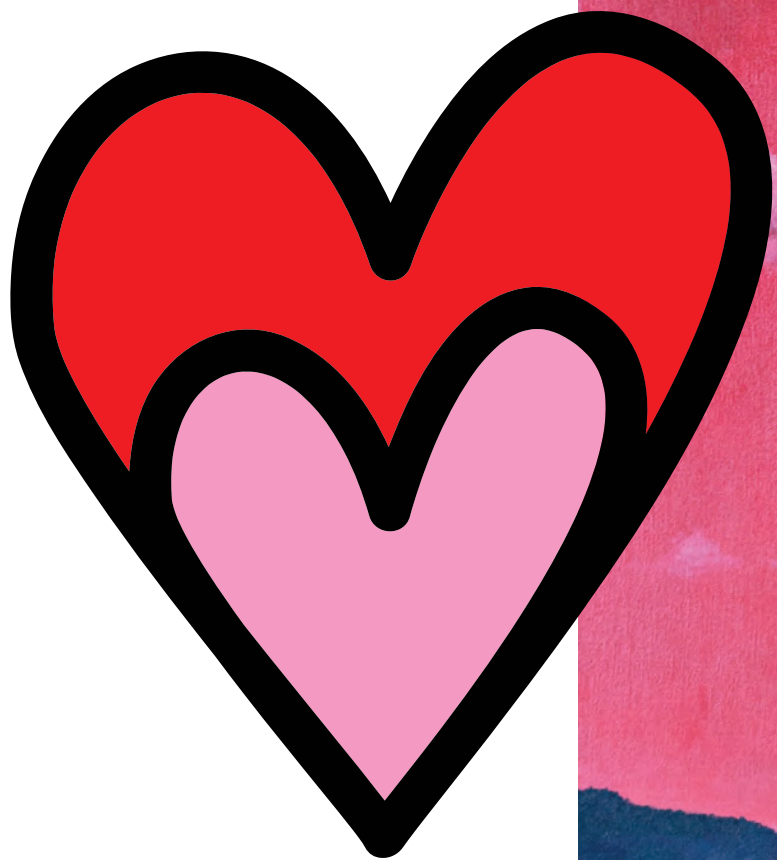
θος, είναι που καταγράφονται οι καινούριες συνταγές. Ξέρεις τι κάνουν οι νέοι σήμερα; Παίρνουν ένα συνταγολόγιο από τις μεγάλες εταιρείες που πωλούν, ας πούμε, τη σοκολάτα ή μπαίνουν στο Google και αντιγράφουν. Δεν μπαίνουν στη διαδικασία ούτε να σκεφτούν, ούτε να διαβάσουν ιστορία, πώς ξεκίνησε το γλυκό, πώς εξελίχθηκε, γιατί όλα πατούν σε παλιές συνταγές και εξελίσσονται. Αν δεν διαβάσουν ιστορία, δεν θα έχουν μέλλον. Έρχονται οι πιτσιρικάδες και μου λένε, ο Γάλλος, που ήμουν στη Μεγάλη Βρετανία, ψήνει πρώτα το κέικ στους 180° και μετά κατεβάζει. Έλα, του λέω, αυτό το έκαναν από το 1950! Ανοίξε ένα βιβλίο, δες παλιές συνταγές, δες πώς εξελίσσεται η ζαχαροπλαστική. Τι είναι το τώρα; Να κάνουν consulting, να πάνε στη Μύκονο σε ένα εστιατόριο, να κάνουν πέντε γλυκά και τελειώσε; Μου αρέσουν πράγματα με ταυτότητα, δεν μου αρέσουν τα μαζικά, δηλαδή λέει κάποιος, άνοιξε κάτι, πηγαίνουν όλοι, και μετά σε ένα χρόνο εξαφανίζεται. Πάρα πολλά ζαχαροπλαστεία έχουν ανοίξει πια και ανοίγουν συνέχεια. Με θαυμάζουν οι πιτσιρικάδες, θέλω να τους βοηθήσω, αλλά τους λέω, βρείτε τη δική σας ταυτότητα, αν δεν έχετε ταυτότητα δεν θα πας μπροστά, θα είσαι μέσα στη μάζα. Βλέπεις τους Γάλλους, ξεχωρίζουν και αισθητικά και σε αυτό που κάνουν, λες αυτό είναι του Michalak, αυτό είναι του Pierre Hermé, αυτό είναι του Frédéric Bau, και πάντα βέβαια κρατούν την παράδοσή τους. Ξέρουν ότι χωρίς παρελθόν δεν μπορείς να φτιάξεις το μέλλον. Αυτό ισχύει και στη ζαχαροπλαστική. Αν δεν ξέρεις πώς ξεκίνησε η ζαχαροπλαστική, τι στάδια έχει περάσει, δεν μπορείς να τη φτάσεις στο σήμερα. Αν δεν ξέρεις τα λάθη που έκαναν οι παλιοί, δεν μπορείς να πας παραπέρα. Δεν γίνεται να γνωρίζουν όλοι οι νέοι ζαχαροπλάστες τα macaron, αλλά όχι τα αμυγδαλωτά. Να χρησιμοποιούν γάλα αμυγδάλου, αλλά να μην ξέρουν τι είναι η σουμάδα. Δεν μπορεί ένας νέος ζαχαροπλάστης να φτιάχνει γλυκά χρησιμοποιώντας μόνο θερμόμετρο και να μην γνωρίζει πιο πρωτόγονες μεθόδους. Δεν γίνεται να μην ξέρουν ότι η σεράνο είναι μια ελληνική επινόηση. Την έφτιαξε ένας Έλληνας ζαχαροπλάστης τη δεκαετία του '50 στη Φωκίωνος Νέγρη προς τιμήν της χιλιανής τραγουδίστριας Σεράνο. Υπάρχουν εκπληκτικές ιστορίες».

Τελικά, Στέλιο, τι κάνει έναν ζαχαροπλάστη Παρλιάρo;

Δεν ξέρω αν είχα ταλέντο. Αισθάνομαι ένας άνθρωπος του δρόμου. Δεν είμαι σνομπ ούτε έχω καβαλήσει το καλάμι, γλυκά κάνω. Νομίζω, το πιο βασικό είναι να έχεις τη δική σου ταυτότητα, να βγάλεις το δικό σου όραμα, τον εσωτερικό σου κόσμο προς τα έξω και να δημιουργείς ένα καινούριο concept.

Σκέφτομαι πόσο τυχερός είμαι που μέσα από τη ζαχαροπλαστική όλα αυτά τα χρόνια ανακάλυψα πολλές πτυχές του εαυτού μου, όπως η αισθητική, η αγάπη μου για τη φύση, για τα ταξίδια, το διάβασμα, η επικοινωνία με τους ανθρώπους, η φωτογραφία, το food styling. Γνώρισα κόσμο, έκανα φίλους, βρήκα συνεργάτες και χορηγούς που με πίστεψαν, με στηρίξαν –ακόμα και οι Γάλλοι, που δεν το κάνουν, με στηρίζουν στην Ελλάδα με τη σοκολάτα Valrhona– και θέλω να τους πω ένα μεγάλο ευχαριστώ. Και να πω ότι η καλύτερη συνεργασία μου είναι με την Arla, συνεργαζόμαστε άψογα 10 χρόνια τώρα και τους θεωρώ πια σαν οικογένειά μου.

Η έμπνευση και η δημιουργία νομίζω ότι είναι ένα δώρο από το σύμπαν. Έτσι αισθάνομαι. Μεγαλώνω ωραία γιατί σκέφτομαι πως έχω περάσει ωραία, δύσκολα, με αγώνα, με ιδρώτα, με έρωτες, με αποτυχίες και επιτυχίες. Ο θάνατος για εμένα δεν είναι τίποτα, τα έχω “βρει” με τον θάνατο. Ακούω γύρω μου να γκρινιάζουν ότι όλα είναι μάταια. Μα τίποτα δεν είναι μάταιο. Εφόσον υπάρχουμε πρέπει να κάνουμε πράγματα, να δημιουργούμε». **A**

Άγιος Βαλεντίνος

Η Αθήνα ΣΤΑ ΚΟΚΚΙΝΑ

Κόκκινα εσώρουχα στις βιτρίνες, σοκολατένιες καρδιές στα ζαχαροπλαστεία, όλη η πόλη φωνάζει «Σ' αγαπώ». Ο Άγιος Βαλεντίνος δεν ανήκει μόνο στους ερωτευμένους, αλλά σε όλους εκείνους που αγαπούν. Σε αυτούς αφιερώνεται αυτές οι σελίδες. Σελίδες γεμάτες μυστικά (αλήθεια εσύ ήξερες ότι ο Άγιος Βαλεντίνος βρίσκεται στην πλατεία Βικτωρίας;), ρομαντικά δείπνα, δώρα για τους ερωτοχτυπημένους Βαλεντίνους και Βαλεντίνες και χιούμορ. Γιατί, τελικά, τι είναι η αγάπη χωρίς γέλιο;

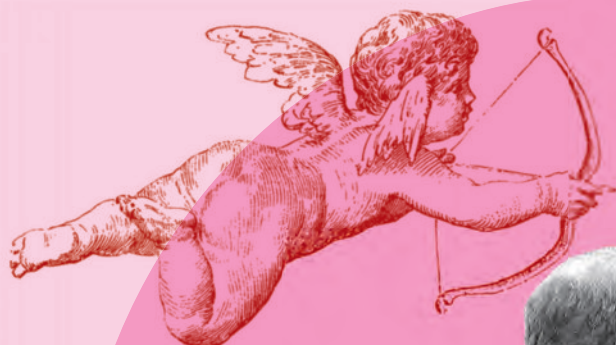

ΤΟ ΕΞΩΦΥΛΛΟ ΜΑΣ

Ο Βασίλης Σελιμάς γεννήθηκε στο Αγρίνιο το 1983. Σπούδασε στη Σχολή Καλών Τεχνών του ΑΠΘ από το 2003 ως το 2008. Έχει πραγματοποιήσει δύο ατομικές εκθέσεις. Το έργο με τίτλο «The hug» (2018) παρουσιάστηκε στην ατομική έκθεση με τίτλο «Reality» στον Εικαστικό Κύκλο ΔΛ.

Αγιος
Βαλεντίνος

10 διάσημα ζευγάρια με 20 λέξεις

Με πόσες λέξεις περιγράφεται μία ιστορία αγάπης;

Σ

ΤΟ ΧΟΛΙΓΟΥΝΤ, οι παραγωγοί, για να σου δώσουν την προσοχή τους για 1 και μόνο λεπτό, σου ζητάνε να πεις το σενάριο που θέλεις να τους προτείνεις με 20 μόνο λέξεις. Κάνοντάς το σαν άσκηση, κάθε χρόνο του Αγίου Βαλεντίνου ανήμερα δοκιμάζουμε να πούμε 10 ερωτικές ιστορίες με αυστηρά 20 μετρημένες λέξεις. Το πιθανότερο είναι να μη γίνουν ποτέ ταινία.

Του ΓΙΑΝΝΗ NENE (panikoval500@gmail.com)

Χάρι & Μέγκαν

Τζιντζερ πρίγκιπας παντρεύεται πάρτι-γκερλ με daddy issues. Την πάει στη γιαγιά του η οποία ξινίζει. Φεύγουν Καναδά και γίνονται influencers.

Κιμ Καρντάσιαν & Κάνιε Γουέστ

Βαριεστημένοι σχεδιαστές ρούχων (α-

γαπημένο χρώμα το nude), κάνουν παιδάκια. Το ένα το ονομάζουν Βορειοδυτικά (North West) και το άλλο Ψαλμό.

Μπραντ & Τζένιφερ

Sweethearts που τους χωρίζει η κακουργία Μαλέφισεντ. Ξανασυναντιούνται μάλλον στα Μπάφτα, της λέει «Έχεις υπέροχα μαλλιά». Ε, και τα ξαναφτιάχνουν.

Σελένα Γκόμεζ & Τζάστιν Μπίμπερ

Γνωρίζονται στο νηπιαγωγείο, γράφουν τραγούδια ο ένας για τον άλλον, χωρίζουν, ξαναματαερωτεύονται, τελικά εκείνη τον χωρίζει γιατί εκείνος έχει τσιμπούρια.

Τζον Σνόου & Καλίσι

Μπάσταρδος γιος που τελικά είναι ο κληρονόμος, ερωτεύεται τη θεία του. Γίνονται μαλλιά κουβάρια οικογενειακώς. Σπόιλερ αλέρτ: τη σκοτώνει. Κρίμας.

Χοακίν Φίνιξ & Ρούνεϊ Μάρα

Ψυχάκιας δολοφόνος κλόουν με χάλια μακιγιάζ, ερωτεύεται ψυχάκια δολοφόνο εκδικητρά με τατού δράκο. Τελικά γίνονται βίγκανς και διαδηλώνουν στην Ουάσινγκτον.

Μπαράκ και Μισέλ Ομπάμα

Καλοντυμένος, λαοφιλής πρόεδρος της Αμερικής με ακώριστη σύντροφο διατροφολόγο και συγγραφέα, δοκιμάζουν νέες καριέρες. Τελικά γίνονται παραγωγοί στο Netflix.

Εναλλακτικά

Λαοφιλής ex-πρόεδρος με ακώριστη σύντροφο διατροφολόγο και συγγραφέα, δοκιμάζουν νέες καριέρες. Τελικά εκείνη γίνεται η επόμενη γυναίκα πρόεδρος της Αμερικής.

Τραμπ & Μελάνια

Καμένος πορτοκαλί τουπιτεράς ερωτεύεται ψυχρή καλλονή (την τσιμπάνε για να δουν αν αναπνέει). Εκείνος τρελαίνεται κι εκείνη παίζει στο Φρόζεν-3.

Τομ Χανκς & Ρίτα Ουίλσον

Έλληνας μετανάστης ερωτεύεται ελληνίδα country τραγουδίστρια. Κάνουν έναν big fat greek wedding (κουμπάρα η Βαρντάλος) κι εκείνος γίνεται κοινοτάρχης Αντιπάρου.

Χάρης Βαρθακούρης & Αντελίνα

Γιος γνωστού τραγουδιστή ερωτεύεται wannabe-Καινούργιου ξανθιά καλλονή. Κάνουν honeymoon στην Ανταρκτική, μαλλιοτραβιούνται, στην Παταγονία ξαναερωτεύονται κι εκείνος γίνεται δήμαρχος Πάρου. **A**

Κάποιος μας αγαπά!

Η **Swatch** γιορτάζει τον Άγιο Βαλεντίνο και μας δίνει την καλύτερη αφορμή για να μοιράσουμε αγάπη

Τι καλύτερο από το να σε αγαπούν και να στο δείχνουν. Κάθε μέρα, με κάθε ευκαιρία. Κι ακόμη περισσότερο την ημέρα που η αγάπη γιορτάζει, του Αγίου Βαλεντίνου. Ενόψει αυτής της ημέρας, λοιπόν, η Swatch μας στέλνει το μήνυμα ότι κάποιος μας αγαπά και μας συστήνει δύο πολύ ξεχωριστά και ιδιαίτερα ρολόγια!

Το **Heart Lots** ταιριάζει με τα πάντα. Μέρα ή νύχτα, το πορτοκαλί νέον λουρί του φωσφορίζει στο σκοτάδι και λάμπει πίσω από το μοτίβο των πολύχρωμων γραμμικών καρδιών!

Το **Flash of Love** εντυπωσιάζει χάρη στη νέον ροζ καρδιά στο καντράν του, με το βέλος του έρωτα στο μπλε λουρί τυπωμένο με υλικό Swatch Glow για να φωσφορίζει στο σκοτάδι όπως και η καρδιά.

Μην ξεχάσετε, λοιπόν, να στείλετε κι εσείς το μήνυμά σας σε όποιον αγαπάτε!

Για περισσότερες πληροφορίες www.swatch.com/el_gr ή στο τηλέφωνο 2109565656.

Πού γιορτάζουν οι ερωτευμένοι;

Τα πιο ρομαντικά δείπνα της πόλης

Της ΝΑΤΑΣΣΑΣ ΚΑΡΥΣΤΙΝΟΥ

Ένα ρομαντικό δείπνο είναι το απόλυτο highlight τη νύχτα του Αγίου Βαλεντίνου, την πιο ερωτική όλης της χρονιάς. Τα εστιατόρια της Αθήνας γι' αυτή τη βραδιά κάνουν τα καλύτερά τους: στρώνουν τα λευκά τραπεζομάντιλα, ανάβουν κεριά, βάζουν κόκκινα τριαντάφυλλα στα βάζα. Η ερωτική διάθεση είναι στο φουλ, το μόνο που μένει είναι να αφεθείς στη γεύση της...

Ξενοδοχεία

Tudor Hall

Από τον τελευταίο όροφο του ξενοδοχείου King George η θέα της φωτισμένης Ακρόπολης κόβει την ανάσα και σπίνει το ιδανικό σκηνικό για μια άκρως ρομαντική όσο και γαστρονομική εμπειρία. Πορτάστε τον Άγιο Βαλεντίνο με πλούσιο μενού 4 πιάτων (€75/άτομο) και μη βιαστείτε να προσγειωθείτε στην πραγματικότητα... *Πλατεία Συντάγματος, 2103222210*

Poseidon Athens Hotel

Ρομαντικό δείπνο με φόντο τον ήλιο που βουτάει στη θάλασσα του Αργοσαρωνικού; Απλά μεγάλο! Στο Roof Garden του ξενοδοχείου Poseidon θα απολαύσετε το πλούσιο μενού που έχει ετοιμάσει η executive chef του ξενοδοχείου με €35/άτομο (στην τιμή συμπεριλαμβάνεται μία φιάλη κρασιού). *Λ. Ποσειδώνος 72, Παλαιό Φάληρο, 2109872000*

St' Astra rooftop restaurant

Στον τελευταίο όροφο του ξενοδοχείου Radisson Blu Park Hotel Athens θα συναντήσετε ίσως την ωραιότερη θέα της Αθήνας. Ο chef Δημήτρης Κανταράκης έχει δημιουργήσει αποκλειστικά για την ημέρα του Αγίου Βαλεντίνου ένα μενού 6 πιάτων, που μπορείτε να απολαύσετε στην τιμή των €55/άτομο. *Λ. Αλεξάνδρας 10, 2108894500*

The Parliament

Αν η Βαλεντίνα σου δεν εντυπωσιάζεται εύκολα, χάρισέ της ένα μοναδικό δείπνο στο εστιατόριο του ξενοδοχείου NJV Athens Plaza. Για την ημέρα των ερωτευμένων ο chef Νίκος Γιαννόπουλος δημιουργεί ένα μενού 6 πιάτων, ενώ ο διάσημος pastry chef Διονύσης Αλέγρας έχει φροντίσει για το ωραιότερο

επιδόρπιο. Τι ρομαντική βραδιά θα συνοδεύει live με τον Δάκη, τον Πάνο Δέρβο και την Έλενα Περβαίνα. Τιμή μενού: €105/άτομο (συμπεριλαμβάνεται μια φιάλη house wine). *Βας. Γεωργίου Α' 2, Πλατεία Συντάγματος, 210 335240*

Εστιατόρια

Matsuhisa Athens

Ο Executive Chef Τόνι Βρατσάνος και ο Head Chef Θωμάς Κουράκος εμπνέονται από τη φιλοσοφία του Nobu και σχεδιάζουν ένα μενού 7 πιάτων, σκέτη αποπλάνηση (τιμή μενού: €130/άτομο). Ο Bar Manager Χάρης Γεωργόπουλος, από την άλλη, δημιουργεί cocktails αποκλειστικά για την ημέρα του Αγίου Βαλεντίνου, τα οποία θα απολαύσετε με θέα τον ατμοσφαιρικό κόλπο του Αστέρρα. *Απόλλωνος 40, Βουλιαγμένη, 2108960510*

Nice n Easy

Πολυτελή υλικά, μεθυστικά αρώματα και εκρηκτικές γεύσεις είναι όσα χαρακτηρίζουν το μενού των 5 πιάτων που δημιούργησε ο σεφ Νίκος Μάρας για τη νύχτα του Αγίου Βαλεντίνου. Φινό, κοσμοπολίτικο και εντελώς value for money (€39/άτομο), το μενού αυτό φτιάχτηκε για ερωτευμένους foodies. *Ομήρου 60, Κολωνάκι, 2103617201/Παπαδιαμάντη 7, Κηφισιά, 2108082014*

Zinglee

Όταν πρωταγωνιστές του μενού γίνονται ο αστακός, τα αφροδισιακά θαλασσινά και τα φρούτα, η βραδιά προβλέπεται άκρως ερωτική... Ο σεφ Μάρκος Πατεράκης έχει ετοιμάσει ένα μενού 5 πιάτων (€38/άτομο) με πολυτελή υλικά, διατηρώντας ταυτόχρονα την comfort αίσθηση του Zinglee. *Τσακάλωφ 2, Κολωνάκι, 2103608591*

Frankie

Εδώ ο Άγιος Βαλεντίνος ξεκινάει με θαλασσινά, συνεχίζει με σολομό (ή φιλέτο μοσχάρι για όσους το προτιμούν) και κλείνει με ένα θεαματικό Red Velvet Cake. Το μενού των 5 πιάτων έχει €36/άτομο στο Κολωνάκι και €44/άτομο στη Νέα Ερυθραία, καθώς στο τελευταίο θα υπάρχει και live μουσική. *Σκουφά 42, Κολωνάκι, 2103647052/Χαρ. Τρικούπη 125, Ν. Ερυθραία, 2108003851*

Cardinale

Αυθεντικές ιταλικές συνταγές σε ένα εστιατόριο με κομψή μιλιανέζικη διακόσμηση. Ο chef Κώστας Τσίγκας συνθέτει δώδεκα γευστικές προτάσεις με crostini, antipasti, πάστες και risotto, κυρίως πιάτα και γλυκά που ήδη υπάρχουν στον κατάλογο του Cardinale, έτσι ώστε να καταλήξετε στις 5 επιλογές που σας ταιριάζουν περισσότερο. Το μενού έχει €45/άτομο και θα σερβίρεται όλη μέρα από τις 12.30. *Μητροπόλεως 38, Σύνταγμα, 2103314397*

Po' Boys

Τι θα έλεγες να μοιραστείς με το άλλο σου μισό ένα BBQ μενού από τον κορυφαίο σεφ του είδους Βασίλη Σπόρο; Την ημέρα του Αγίου Βαλεντίνου το ειδικά σχεδιασμένο μενού θα σερβίρεται στο τραπέζι των ερωτευμένων σε ένα μόνο πιάτο, και για τους δυο σας! Το μενού περιλαμβάνει 5 πιάτα και έχει €20/άτομο. Extra tip: Θα υπάρχει live από τους Sera Bellos CheetaH Quartet. *Αγαθάρχου 12&Λεπενιώτου, Ψυρρή, 2103234672*

Dos Hermanos

Το αγαπημένο μεξικάνικο της πόλης δένει στις καρέκλες κόκκινα μπαλόνια, σε αποπλάνει με σαγηνευτικές Μαργαρίτες, και απογειώνει την ερωτική σου διάθεση με live από κουβανούς μουσικούς. Tip: Για να διεκδικήσεις ένα πλήρες γεύμα και special of the day cocktails μπες στο www.doshermanos.gr/valentines/ και πάρε μέρος στον διαγωνισμό «Mexican Love». *Κυριαζή 24, Κηφισιά, 2108087906*

Chefi Boutique Restaurant

Το εστιατόριο που έκανε το fine dining προσιτό σε όλους γιορτάζει τον Άγιο Βαλεντίνο με ένα λαχταριστό μενού 5 πιάτων και την ερωτική διάθεση στο φουλ. Τιμή μενού: 65/άτομο. *Περικλέους 31, Χαλάνδρι, 2106815774* **A**

GB Roof Garden

Ένα ρομαντικό δείπνο στο πιο εμβληματικό ξενοδοχείο της Αθήνας είναι κάτι που κάθε ερωτευμένο ζευγάρι αξίζει να ζήσει. Το μενού για τη νύχτα του Αγίου Βαλεντίνου περιλαμβάνει 4 πιάτα και έχει €85/άτομο, ενώ στο GB Corner Gifts & Flavors θα βρείτε το κατάλληλο δώρο για το άλλο σας μισό, αλλά και ένα γλυκό για ερωτευμένους που δημιούργησε ο καταξιωμένος γάλλος Chef Patisier Arnaud Larher. *Πλατεία Συντάγματος, 2103330000*

VALENTINE'S LOOK by L'Oréal Paris

Απόκτησε το πιο
ερωτεύσιμο look σε 2 βήματα

1. Μάτια σαγηνευτικά

Οι σκιές της παλέτας «**Eye Go Wild**» σε γήινες αποχρώσεις είναι ο ιδανικός τρόπος να δώσεις βάθος στο βλέμμα σου, ενώ η συλλεκτική **mascara Paradise Extatic** θα απογειώσει το look δίνοντας μήκος και όγκο στις βλεφαρίδες σου. Bonus η γλυκιά μυρωδιά καραμέλας που βρίσκεται στις σκιές.

2. Χείλη φλογερά

Έντονο κόκκινο, απαλό ροζ, κομψό nude. Όποιο χρώμα κι αν διαλέξεις, τα κραγιόν **Color Riche Valentine's Collection** με την κρεμώδη υφή τους θα κάνουν τα χείλη σου... ακαταμάχητα!

Ο Άγιος Βαλεντίνος βρίσκεται στην πλατεία Βικτωρίας

Μπορεί να μην είναι γνωστό σε πολλούς, αλλά τα λείψανα του Αγίου Βαλεντίνου βρίσκονται στην Αθήνα και μάλιστα στην πλατεία Βικτωρίας

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΜΠΡΙΜΠΟΥ
ΦΩΤΟ: ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΑΡΑΤΖΑΣ

Ποιος να το πίστευε ότι ο πολυσυζητημένος άγιος Βαλεντίνος, που όλοι τον τιμούν παγκόσμια, βρίσκεται στη διπλανή μας πόρτα. Σε μια εκκλησία στην Πλατεία Βικτωρίας. Εκεί φυλάσσονται τα λείψανα του αγίου, στο παρεκκλήσι των Καπουτσίνων μοναχών του Αγίου Φραγκίσκου και της Αγίας Κλάρας, όπου καθημερινά δέχεται τις προσευχές όσων ζητούν τη βοήθειά του.

Valens-valentis-Valentino

Βαλεντίνος στα Λατινικά σημαίνει σθεναρός, ισχυρός, ακλόνητος και προέρχεται από τη λατινική λέξη valens-valentis. Αξίζει μάλιστα να σημειωθεί ότι αυτό το όνομα είναι σύνηθες σήμερα και στην ορθόδοξη Ανατολική Ευρώπη.

Τι είναι άγιος;

Άγιος στα εκκλησιαστικά κιτάπια θεωρείται ο καθαρός στην ψυχή, ο απαλλαγμένος από τις ανθρώπινες αδυναμίες, ο ιερός και ό,τι συνδέεται με τη λατρεία του θεού. Αν μάλιστα έχυσε το αίμα του για την πίστη του, τότε ονομάζεται και μάρτυρας από το μαρτύριο που υπέστη. Τα σώματα των μαρτύρων κατά τους διωγμούς θά-

βονταν ανάμεσα στους άλλους κεκοιμημένους πιστούς και ομολογητές, ως επί το πλείστον σε νεκροταφεία έξω από τις πόλεις και κυρίως σε κατακόμβες. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες υπήρχε και εκποίηση αίματος, όπως αποκεφαλισμοί, οι σύντροφοι στην πίστη φρόντιζαν να περισυλλέξουν αυτό το αίμα σε φιαλίδια. Κάπως έτσι και ο άγιος Βαλεντίνος ήταν επίσκοπος και μάρτυρας, αφού βρήκε φρικτό θάνατο δι' αποκεφαλισμού στη Ρώμη επί Κλαυδίου του Β' κατά τους διωγμούς των Χριστιανών, την 14η Φεβρουαρίου 268 μ.Χ.

Μάρτυρας και θαυματουργός

Ο άγιος Βαλεντίνος έζησε στη Ρώμη τον 3ο αιώνα και ήταν ιερέας ο οποίος βοηθούσε τους χριστι-

i-D CONCEPT STORES

Το μοναδικό Atelier Swarovski

Όταν ο Daniel Swarovski λάνσαρε για πρώτη φορά το ειδικό μηχανήμα για να κόβει κρύσταλλο, πολλοί ήταν οι φιλόδοξοι σχεδιαστές που κατάλαβαν αμέσως την τεράστια γκάμα δημιουργικών επιλογών που ξαφνικά προέκυπτε. Ανάμεσα στους πρώτους σχεδιαστές που κέντησαν κρυστάλλους στα φορέματά τους ήταν οι Charles Frederic Worth και Jeanne Paquin, αλλά σύντομα το φανταχτερό αξεσουάρ αποτέλεσε μία πολύτιμη προσθήκη για τα παριζιάνικα ατελιέ. Ακολούθησαν συνεργασίες με τους μεγαλύτερους οίκους μόδας, όπως Chanel, Schiaparelli και Christian Dior – και τελικά γεννήθηκε το Atelier Swarovski, κερδίζοντας σταδιακά το στάτους που κατέχει στη σύγχρονη εποχή.

Τα i-D CONCEPTSTORES διαθέτουν τη συλλογή των σχεδιαστών της Atelier Swarovski, ανάμεσα στην ευρεία γκάμα Ελλήνων και ξένων σχεδιαστών κοσμημάτων, και παρουσιάζουν πάντα ό,τι πιο καινούργιο και ενδιαφέρον έχει να επιδείξει το σχεδιαστικό κόσμημα και αξεσουάρ.

Κανάρη 12, Κολωνάκι 10674, www.idconceptstores.com

Αγιος
Βαλεντίνος

χριστιανοί ανήκαν σε μία Εκκλησία. Υπάρχουν κάποιες αμφιβολίες για το αν ο άγιος Βαλεντίνος είναι μόνο της δυτικής εκκλησίας, λόγω της εποχής που μαρτύρησε. Τότε στη Ρώμη υπήρχαν πάρα πολλοί Έλληνες –και κυρίως λόγιοι– που αναζητούσαν την επαγγελματική τους τύχη στην πρωτεύουσα του ρωμαϊκού κράτους. Ίσχυε ότι το «όλοι οι δρόμοι οδηγούν στη Ρώμη». Πατί όχι και ο Άγιος Βαλεντίνος, λοιπόν;

Απότμηση τμήματος

Στις 12 Φεβρουαρίου 2009 έγινε η απότμηση τμήματος των λειψάνων από τον αρχιεπίσκοπο των Καθολικών των Αθηνών Νικόλαο, υπογράφηκε ειδικό επίσημο έγγραφο της πράξης αυτής, παρουσία και του ιερατικής προϊσταμένου του παρεκκλησίου του Αγίου Φραγκίσκου και της Αγίας Κλάρας, ιερομονάχου καπουτσίνου π. Γκαμπριέλε Ριγκέτο, και παραδόθηκαν δύο κομμάτια σπονδυλικής στήλης στον ναό της Μυτιλήνης, εκεί όπου πλέον γίνεται μεγάλη γιορτή και λιτανεία.

Ο εορτασμός στην Αθήνα

Ο εφημέριος του ναού Αγίου Φραγκίσκου και της Αγίας Κλάρας π. **Γκαμπριέλε Ριγκέτο** μας είπε: «Ο Άγιος Βαλεντίνος είναι ο Άγιος της αγάπης, μιλούσε για την αγάπη – αλλά και όταν κάποιος δίνει τη ζωή του προς τον Θεό, αυτό είναι αγάπη. Το απόγευμα, την ημέρα της γιορτής του, έχουμε μια λειτουργία, μια σεμνή προσευχή. Θέλουμε σεβασμό, δεν μπλέκουμε καθόλου με το εμπόριο, δεν πρέπει να μπερδεύονται τα πράγματα». Κάθε Σαββατοκύριακο στο παρεκκλήσι πραγματοποιούνται ακολουθίες στα ιταλικά και τα αλβανικά, ενίοτε και στα ελληνικά. Το παρεκκλήσι λειτουργεί από την κοινότητα των φραγκισκανών Καπουτσίνων μοναχών. «Είμαστε κοινότητες που ψάχνουν να βρουν τον Θεό στο πνεύμα του Αγίου Φραγκίσκου, να ζούμε την αγάπη προς τον Χριστό και προς τους άλλους ανθρώπους. Μπορεί να έρθει ο κόσμος στη λειτουργία, το απόγευμα, στη γιορτή του Αγίου Βαλεντίνου και αν θέλει να κάνει προσευχές είναι καλοδεχούμενος, αλλά να δείξουν σεβασμό και αγάπη προς το λείψανο». Τον ρωτάμε πώς ακριβώς είναι τα λείψανα του Αγίου. «Η λειψανοθήκη έχει μια κουρτίνα, το κρανίο και ορισμένα οστά του αγίου, από τα οποία παίρνουμε δύναμη να μπορούμε να ζούμε τον λόγο του Θεού. Σκεφτόμαστε όπως το σώμα έζησε ζωντανά τον Θεό, εμείς είμαστε πνευστά του και ζητάμε να πάρουμε δύναμη στην πραγματική μας ζωή. Όσο για τα παράξενα γεγονότα που ρωτάτε, ένας δρόμος είναι ο Θεός. Αν υπήρχανε παράξενα γεγονότα δεν μας ενδιαφέρει, αυτοί που τα λένε αυτά και ο Θεός μόνο ξέρει. Όποιος θέλει βοήθεια αρκεί μια απλή και σοβαρή συνάντηση, όχι άλλα πράγματα που κοροϊδεύουν τον Άγιο».

Το απόγευμα της 14ης Φεβρουαρίου η εκκλησία της οδού Γκυϊλφόρδου 7 γιορτάζει με χαμηλούς τόνους τη μνήμη του αγίου Βαλεντίνου ζητώντας βοήθεια και από τα λείψανα του αγίου, που είχαν την τύχη να βρίσκονται εδώ. Όσοι πιστοί προσέλθετε... με σεβασμό και αγάπη. Στο τέλος θα μοιραστούν και τριαντάφυλλα, για να διώξουν κάθε κακό που φωλιάζει σε ερωτευμένα, ή όχι και τόσο, ζευγάρια. **Α**

νούς κατά τη διάρκεια των διωγμών από τον αυτοκράτορα Κλαύδιο Β΄ τον Γότθο. Όταν συνελήφθη, κάποια στιγμή στο δικαστήριο βρέθηκε στα χέρια του Αστέριου, ο οποίος είχε ένα μικρό κορίτσι που ήταν δύο χρόνια τυφλό. Ακούγοντας για τον Ιησού Χριστό, πως είναι το Φως του κόσμου, ο δικαστής ρώτησε τον Βαλεντίνο εάν θα μπορούσε να δώσει το φως και στο παιδί του. Ο άγιος Βαλεντίνος έβαλε το χέρι του στα μάτια του κοριτσιού και προσευχήθηκε: «Κύριε Ιησού Χριστέ, αληθινό Φως, φώτισε αυτό το τυφλό παιδί». Κι έτσι έγινε, το παιδί είδε, και ο δικαστής με όλη την οικογένειά του πίστεψαν στον Χριστό. Ο αυτοκράτορας όταν τα έμαθε όλα αυτά σκέφτηκε αρχικά να μην τον τιμωρήσει, όμως για να μη φανεί αδύναμος στους υπηκόους του, μαζί με άλλους Χριστιανούς, πρώτα τους βασάνισε και μετά τους αποκεφάλισε.

Τα λείψανα του Αγίου στην Αθήνα

Ιστορικά ο τόπος προέλευσης των λειψάνων του αγίου Βαλεντίνου είναι οι κατακόμβες της Αγίας Πρίσκιλλας στη Ρώμη – ήταν ξεχασμένα εκεί, στη νεκρόπολη των κατακομβών, κατόπιν εντολής του τότε ποντίφικα Πίου του εβδόμου. Το 1815 επιτράπηκε η αφαίρεση τους για να δωρηθούν στον ιερέα Ιωάννη-Βαπτιστή Longarini και να μεταφερθούν σε ένα παρεκκλήσι στη Σεβίλλη της Ισπανίας. Το 1907 βρέθηκαν στη Μυτιλήνη στο ναό της Θεοτόκου στον φραγκομαχαλά στην οδό Ερμού, όπου τοποθετήθηκαν κάτω από το κεντρικό ιερό βήμα του καθολικού ναού σε μία ξύλινη λειψανοθήκη με τζάμι. Στις αρχές του 1990 ο εφημέριος του ναού τα μετέφερε στην Αθήνα στον καθολικό ναό των Αγίων Φραγκίσκου και Κλάρας των Ιταλόφωνων, στην οδό Γκυϊλφόρδου 7, στην πλατεία Βικτωρίας, σε ένα από τα σπίτια που είχε σχεδιάσει ο Βασίλης Τσαγρής το 1921 όπου σήμερα λειτουργεί το παρεκκλήσι.

Προστάτης των ερωτευμένων

Λέγεται πως η φήμη του αγίου Βαλεντίνου ως

προστάτη των ερωτευμένων ξεκίνησε όταν, ως ειρηνοποιός, επενέβη στον καβγά που είχε ένα νεαρό ζευγάρι έξω από τον κήπο του όπου καλλιεργούσε τριαντάφυλλα. Βγήκε έξω, παρενέβη και το ζευγάρι τον άκουσε, τους πρόσφερε το τριαντάφυλλο και τους ευλόγησε σώζοντας τη διάλυση του δεσμού τους. Με τη βοήθειά του η αγάπη επανήλθε ανάμεσά τους, και οι δυο τους πήγαν στον ιερέα για να ευλογήσει τον γάμο τους. Το νέο διαδόθηκε και πλήθος ατόμων με αισθηματικά, οικογενειακά και λοιπά προβλήματα κατέφευγαν σε εκείνον για να ζητήσουν τη θαυματουργή ευλογία του.

Ορθόδοξος καί Έλληνας;

Αν και γνωρίζουμε ότι τον Άγιο Βαλεντίνο τον γιορτάζουν οι καθολικοί, ψάχνοντας στους ορθόδοξους συναξαριστές βρίσκουμε κι εκεί να μνημονεύεται, αφού προ του Σχίσματος όλοι οι

POSEIDON ATHENS HOTEL

Το πιο ρομαντικό δείπνο της
πόλης έχει μόλις €35/άτομο

Λευκά τραπεζομάντιλα, κόκκινα τριαντάφυλλα, απαλή μουσική. Εσύ να της κρατάς το χέρι όσο εκείνη βλέπει το ωραιότερο ηλιοβασίλεμα της ζωής της. Δεν είναι όνειρο. Είναι ό,τι ακριβώς θα συμβεί την πιο ερωτική ημέρα του χρόνου στο Roof Garden του ξενοδοχείου Poseidon. Εδώ, σε αυτό το μοναδικό εστιατόριο, με την ατέλειωτη θέα στον Αργοσαρωνικό η executive chef του ξενοδοχείου έχει ετοιμάσει ένα ρομαντικό δείπνο, αποκλειστικά αφιερωμένο στους ερωτευμένους. Θα ξεκινήσετε με ένα welcome cocktail και δημιουργικά ορεκτικά, θα συνεχίσετε με μια βελουτέ γλυκιάς κολοκύθας με γλυκοπατάτα, καβουρόψυχα και πέρλες από χαβιάρι, θα δοκιμάσετε Rôte Brisée με σολομό, καπνιστή Μετσοβέλα και κορυφές από πράσινα σπαράγγια, θα μοιραστείτε μια πολύχρωμη σαλάτα με ψητό κατσικίσιο τυρί και καραμελωμένο ανανά, θα απολαύσετε πολύ τα χοιρινά φιλετάκια με baby πατάτες και κανείς από τους δυο σας δεν θα μπορέσει να αντισταθεί στη σοκολατένια πάβλοβα... Όλα αυτά μόλις με €35/ άτομο (στην τιμή συμπεριλαμβάνεται και 1 φιάλη κρασιού). Αυτή η ρομαντική βραδιά δεν είναι ανάγκη να τελειώσει εδώ: ενημερωθείτε για τα πακέτα διαμονής του ξενοδοχείου αποκλειστικά για την ημέρα του Αγίου Βαλεντίνου και ξυπνήστε σε ένα δωμάτιο με θέα τη θάλασσα...

● Λ. Ποσειδώνος 72, Παλαιό Φάληρο, 2109872000,
www.poseidonhotel.com.gr

Leonidas
The Preferred Belgian Chocolates

Καργ. Σερβίας 7, 105 63 Σύνταγμα
 Τηλ./ Fax: 210 3218587

Πανεπιστημίου 44, 106 79 Αθήνα
 Τηλ./Fax: 210 3616257

leonidas.com.gr

[@leonidas.com.gr](https://www.facebook.com/leonidas.com.gr)

[@leonidas.pralines](https://www.instagram.com/leonidas.pralines)

[@Leonidas_Athens](https://twitter.com/Leonidas_Athens)

[Σοκολάτες Leonidas Pralines](#)

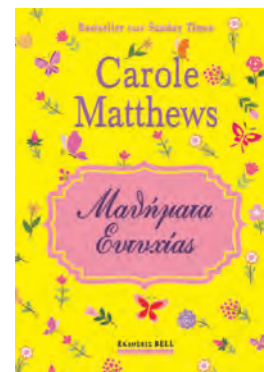
Τέσσερις ερωτικές ιστορίες

Άλλες συγκινητικές, κάποτε μελαγχολικές, κάποιες φορές με χιούμορ και σε κάθε περίπτωση ανθρώπινες. Τέσσερις προτάσεις ανάγνωσης με αφορμή και την ημέρα του Αγίου Βαλεντίνου

**Μετά τα δάκρυα
του πάθους**
Έλενα Αντωνίου
εκδ. Bell

Ο Ανδρέας και η Λυδία έζησαν το πάθος, πλήρωσαν το τίμημα των επιλογών τους, βίωσαν τον απόλυτο έρωτα και τον πόνο σε όλη του τη διάσταση, παρασύρθηκαν από τα ψέματα και τις ίντριγκες και βυθίστηκαν στα λάθη. Η αγάπη τους όμως ήταν πιο δυνατή, η ιστορία τους αγαπήθηκε από τον αναγνωστικό κοινό και «Τα δάκρυα του πάθους» έγιναν bestseller από την πρώτη εβδομάδα της κυκλοφορίας τους τον προηγούμενο Νοέμβριο. Τώρα, η Έλενα Αντωνίου παρουσιάζει τη συγκλονιστική συνέχεια της ιστορίας του ζευγαριού. Όταν, όμως, άγνωστοι εχθροί διεκδικούν μερίδιο από την ευτυχία τους, πόσο γρήγορα μπορεί να σβήσει η φλόγα του πάθους και πόσο εύκολα να χαθεί ένας έρωτας που έμοιαζε ανίκητος;

**Μαθήματα
ευτυχίας**
Carole Matthews
μτφ. Μαρία Παπανδρέου,
εκδ. Bell

Η 38χρονη Μόλι ζει στο Αγρόκτημα Ελπίδα και το έχει μετατρέψει σε ένα εναλλακτικό σχολείο για παιδιά που χρειάζονται ένα είδος εκπαίδευσης έξω από τα συνηθισμένα. Όταν ο κομψός και πετυχημένος Σέλμυ Ντέικερ φέρνει στο σχολείο της τον γιο του τον Λούκας, η Μόλι δεν εντυπωσιάζεται. Όμως ο Λούκας είναι απόμακρος και η Μόλι δεν αργεί να καταλάβει ότι η περίπτωση του δεν είναι τόσο απλή όσο νόμιζε. Ένα επιπλέον πρόβλημα είναι ότι ο μπαμπάς του αποδεικνύεται επικίνδυνα γοητευτικός... Γραμμένο με το χαρακτηριστικό καυστικό χιούμορ της Matthews, το «Μαθήματα ευτυχίας» είναι μια ιστορία που θα σας μάθει το κόλπο της ευτυχίας και τον τρόπο να τη βρίσκετε στα απλά, καθημερινά πράγματα.

Έλα να με βρεις
André Aciman
μτφ. Νίκος Α. Μάντης,
εκδ. Μεταίχμιο

Η συνέχεια του εμβληματικού μυθιστορήματος «Να με φωνάξεις με τ' όνομά σου» αποτελεί μια συγκινητική ιστορία για τις πολλές και διαφορετικές όψεις του έρωτα που προσπαθεί να δώσει απάντηση στο αγωνιώδες ερώτημα: Πεθαίνει ποτέ η αληθινή αγάπη; Πρωταγωνιστές και πάλι ο Έλιο και ο Ολίβερ, που τους συναντάμε χρόνια μετά την πρώτη γνωριμία τους, σε διαφορετικές φάσεις της ζωής τους. Ο Έλιο σταδιοδρομεί ως πιανίστας, ο Ολίβερ, οικογενειάρχης και καθηγητής πλέον στη Νέα Αγγλία, σκέφτεται σοβαρά ένα ταξίδι επιστροφής στην Ευρώπη. «Ένας λυρικός στοχασμός για το τέλος μιας εποχής, για την ανάγκη να ξαναζησεις τη μαγεία του πρώτου πάθους... Συγκινητικά μελαγχολικό», έγραψαν οι New York Times.

Του έρωτα και της αγάπης.
Ποιήματα από τη Σαφώ μέχρι τον Ρεμπώ
επιμέλεια Στρατής Πασχάλης, εκδ. Μεταίχμιο

Ο βραβευμένος ποιητής επιλέγει και μεταφράζει «ποιήματα για τον έρωτα και την αγάπη. Ποιήματα του παλιού καιρού σαν το μεστό βαθυκόκκινο κρασί. Από την αρχαϊκή εποχή μέχρι τους καιρούς μας. Από τη Σαφώ μέχρι τον Ρεμπώ. Από διάσημους και άσημους ποιητές. Ο έρωτας στην πιο πλατιά του μορφή. Η αγάπη στην πιο βαθιά εκδοχή της. Έρωτας άντρα και γυναίκας, έρωτας της φιλίας, αγάπη για τον άλλον, αγάπη για το άλλο μας μισό. Πόθοι, απολαύσεις, πόνους και μετά το τίμημα οδυνηρό μα ευλογημένο. Δέσιμο, δόσιμο, μοίρασμα, και μετά το ματωμένο ρήγμα της απώλειας. Όλα ταγμένα στο πλευρό του αγαθού. Όλα βγαλμένα απ' την αίσθηση του καπού και της χαρμολύπης».

Μια πανδαισία στίχων από την αρχαϊκή εποχή μέχρι σήμερα που παρασύρουν τον αναγνώστη στην πιο βαθιά εκδοχή της αγάπης

Πεθαίνει ποτέ η αληθινή αγάπη; Ένα υπέροχο μυθιστόρημα για τις πολλές όψεις του έρωτα.

Με φόντο τη Ρώμη ένας συγγραφέας σε κρίση μέσης ηλικίας βυθίζεται σε έναν κόσμο ερωτικών εμμονών

Η απελπισία του μονόπλευρου έρωτα και η ψευδαίσθηση της αγάπης που υποδουλώνει

Ένας αέχαστος ρομαντικός ήρωας κι ένα γαϊτανάκι παθιασμένων γυναικών γύρω του

Έχεις υπάρξει ο ίδιος τοξικός εραστής;

Έχεις χυμώσει ένα...
Τοξικό Εραβζή;

Το πρώτο βιβλίο του Δημήτρη Δεγαμινιώτη

Κυκλοφορεί

Αναζητήσέ το

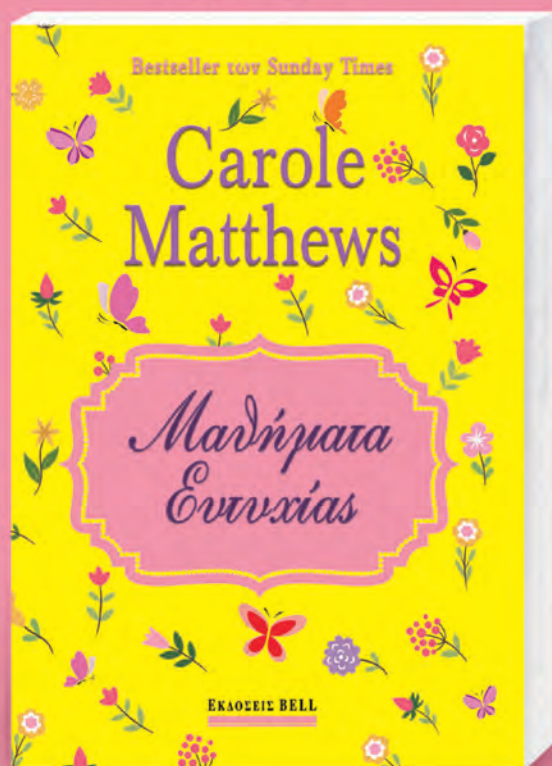
www.ydroplanobooks.gr και σε όλα τα βιβλιοπωλεία

Γιάνναρου 19, Άλιμος
210 72 47 042
info@ydroplanobooks.gr

Όλοι έχουν μια δεύτερη ευκαιρία
στο Αγρόκτημα Ελπίδα!

Η βασίλισσα του αισθηματικού μυθιστορήματος Κάρολ Μάθιους
επιστρέφει με ένα απολαυστικό βιβλίο που θα σας ζεστάνει την καρδιά.

Κυκλοφορεί στα βιβλιοπωλεία

ΕΚΔΟΣΕΙΣ BELL

www.bell.gr f BELLpublishing @bell_books @bell_books

Ανδρέας και Λυδία:
θα ζήσουν τον απόλυτο έρωτα αλλά και τη συντριβή...

Η #1 συγγραφέας αισθηματικής λογοτεχνίας στην Ελλάδα παρουσιάζει
μια συναρπαστική διλογία γεμάτη έρωτα, πάθος και δάκρυα.

Silk™

www.silkbooks.gr f arlekingr @bell_books @bell_books

Επιμέλεια:
TANIA ΔΕΛΗ

style

Bruna Marqueline, η Βαλεντίνα μας για τις 14 Φεβρουαρίου

▶ Κάθε χρόνο, η *Intimissimi* λανσάρει μια ξεχωριστή συλλογή για την γιορτή του Αγ. Βαλεντίνου, καλώντας μας να κάνουμε αυτή τη μέρα λίγο πιο ρομαντική και σέξι για τον σύντροφό μας. Πρόσωπο της capsule συλλογής για το 2020 είναι η Bruna Marqueline, η βραζιλιάνη μοντέλο και ηθοποιός με τις τέλειες καμπύλες και το ινстаγκραμικό πρόσωπο. Μια πόζα της με τα σέξι δαντελένια εσώρουχα και τις σαγηνευτικές διαφάνειες αρκεί για να μας πείσει να γιορτάσουμε τον Άγιο Βαλεντίνο.

ZEUS + ΔΙΟΝΕ

Μενταγιόν Blue Eros,
από τη σχεδιάστρια
κοσμημάτων
Christina Soubli

KARL LAGERFELD

Τσαντάκι €245

BENETTON

Φούτερ Stripes & The City €49,95

WOMEN'S SECRET

Κορμάκι με δαντέλα
€39,99

PEPE JEANS

Τζιν κόκκινο παντελόνι €99

SHISEIDO

Καθαριστικός αφρός
προσώπου

MARKS & SPENCER

Γλειφιτζούρι καρδιά

Υπάρχει χρόνος για δουλειά και χρόνος για έρωτες. Αυτά δεν αφήνουν χρόνο

για τίποτα άλλο. -Coco Chanel

ΟΠΤΙΚΑ ΒΑΪΡΑΜΟΓΛΟΥ

Γυαλιά ηλίου Hype

TEZENIS

Σουτιέν - τοπ με χείλη €16,99/
σλιπ €7,99

SWATCH

Ρολόι Flash of Love, σειρά Power of Love, €65

PRAKTIKER

Μαξιλάρι 40x40x εκ. €9,90

CARPISA

Τσαντάκι με
καρδιές €15,95

YAMAMAY

Ανδρικό εσώρουχο με πιπεριές €12,95

ΧΕΙΛΗ ΓΙΑ ΦΙΛΗΜΑ

Το απόλυτο
Valentine's look
ολοκληρώνεται
μόνο με κόκκινο
κραγιόν.
Διαλέξαμε το
Valentine's
Limited Edition
Collection από
την L'Oréal Paris
που κάνει τα χεί-
λη ακαταμάχητα!

GLAMAZON

Στο Koks αγάπη, στο Koks

Πρόταση για τον
Βαλεντίνο, ένα δείπνο
στο μοναδικό εστιατόριο
του Poul Antrias Ziska
στη μέση του πουθενά

Της ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ
ΚΟΥΤΣΟΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ

Αν γιορτάζεις τον Άγιο Βαλεντίνο και θέλεις να κάνεις κάτι ξεχωριστό, σκέψου έξω από το κουτί. Αυτή η γιορτή ή προϊόν του μάρκετινγκ ή όλα αυτά μαζί, μπορεί και τίποτα, θέλει τον μάγειρά της. Ο Poul Andrias Ziska ένας πιτσιρικάς σεφ μαζεύει μόνος του τα μανιτάρια, τα αρωματικά, τα βότανα, τους βολβούς. Ψαρεύει και μαγειρεύει με την ομάδα του στο πολυβραβευμένο εστιατόριο Koks των δυο αστεριών Michelin. Στα νησιά Φερόες βρίσκεται το εστιατόριο. Και εγκαινιάζει τη σεζόν μετά τον Άγιο Βαλεντίνο, στις 17 Μαρτίου. Περίπου ένα μήνα μετά. Στις 14 Φεβρουαρίου προσφέρει τα σοκολατάκια καρδούλες και το λουλούδι και αρχές Μαρτίου αποκαλύπτει τη μαγική απόδραση. Μια φορά ερωτευμένος για πάντα ερωτευμένος, ή τουλάχιστον για κάμποσους μήνες.

Όσοι κάνουν κράτηση σε ένα από τα λίγα τραπέζια του Koks πρώτα σιγουρεύονται ότι το τραπέζι είναι εξασφαλισμένο και μετά αγοράζουν εισιτήριο για το αεροπλάνο. Εκεί, στα «νησιά των προβάτων», το πράσινο ενώνεται με το γαλάζιο. Η φύση ολοζώντανη και η ατμόσφαιρα γαλήνια και μοναδική. Πενήντα χιλιάδες οι άνθρωποι που κατοικούν εκεί. Ογδόντα χιλιάδες τα πρόβατα.

Ο Ziska είναι μεγάλη φίρμα και μεγάλο ταλέντο. Ανήκει στη γενιά των σεφ που έχουν υιοθετήσει το *New Nordic Kitchen Manifesto* που δίνει έμφαση στην απλότητα, στις πιο αγνές και φρέσκες σκανδιναβικές πρώτες ύλες και στην εποχικότητα των υλικών.

Τα πιάτα του Ziska, ο οποίος είναι Φερόζος γέννημα θρέμμα, είναι εξαιρετικά και στην παρουσίαση, ενώ η μαγειρική του χαρακτηρίζεται και ως «ηθική». Ο 28χρονος σεφ έχει γράψει και βιβλίο μαγειρικής με πρόλογο του Ρενέ Ρετζέπι του θρυλικού Noma, όπου «μιλά» για τη φύση, τα φερόζικα προϊόντα και την κυνηγετική κουλτούρα. Το εστιατόριο είναι ό,τι πρέπει για ερωτευμένους. Τα νησιά βρίσκονται στον βόρειο Ατλαντικό Ωκεανό ανάμεσα στη Βρετανία, τη Νορβηγία και την Ισλανδία και η απευθείας πτήση διαρκεί δύο ώρες. Το Koks βρίσκεται σε ένα από τα πιο απομονωμένα σημεία έξω από το Σκέρπι και από εκεί σας παραλαμβάνει το τζιπ του εστιατορίου. Ο δρόμος είναι κακοτράχαλος. Το μενού των 17 πιάτων κοστίζει 1.900 δανέζικες κορώνες.

Ο ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΙΧΑΣ ΜΑΣ ΤΑΞΙΔΕΥΕΙ ΜΕ ΤΑ ΠΟΛΥΧΡΩΜΑ ΚΑΡΑΒΙΑ ΤΟΥ

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗ

INFO

Εγκαίνια: Τρίτη 18
Φεβρουαρίου, 19.00.
Διάρκεια έκθεσης:
18 Φεβρουαρίου - 7
Μαρτίου, Γκαλερί
Έρση: Κλεομένους 4,
Κολωνάκι

Σ

πούδασε Ναυπηγική, διετέλεσε Νομάρχης Πειραιά, ζωγραφίζει λιμενογραφίες με έμπνευση το ελληνικό φως. Ο Γιάννης Μίχας μάς μιλά πριν τη νέα του έκθεση «Αξιώθηκαν τα πλοία μου... Για το ουρανόσκαλο να ταξιδεύουν» που παρουσιάζεται από τις 18 Φεβρουαρίου στην γκαλερί Έρση.

Στα έργα σας μοιάζουν να έχουν αποκρυσταλλωθεί οι ιδέες του αναλυτικού κυβισμού, του φουτουρισμού και των ρωσικών πρωτοποριών στη μη αφηρημένη τους εκδοχή.

Με ποιο από τα κινήματα αισθάνεστε συγγένεια και ποιο θεωρείτε ότι είναι το ζωγραφικό στίγμα που κατέστησε τη ζωγραφική σας προσωπική; Με βάση τη ρεαλιστική αναπαράσταση επιχειρώ έναν εικαστικό διάλογο με τις περιπέτειες του φωτός και των αντανakλάσεων. Αν μου ζητάτε να μιλήσω για το έργο μου σας εξομολογούμαι πως διαβάζω τα καράβια μου σαν σπασμένα ουράνια τόξα. Αυτή την οσμωτική σχέση τη χρησιμοποιώ στα σχήματα και στα χρώματα, με κυρίαρχες τις αντανakλάσεις τους στα νερά, στα νέφη του ουρανού ή την αίσθη του αέρα. Ο κυβισμός που αναπτύχθηκε από τον Ζορζ Μπρακ και τον Πάμπλο Πικάσο, θα μπορούσε κάποιος να πει πως είναι η βάση για το σύνολο της δουλειάς μου, ακολούθησαν επιρροές από νεότερους σημαντικούς καλλιτέχνες όπως ο Λεζέ, ο Σέλερ, ο Φάινινγκερ. Οι επιρροές όμως του Νί-

κου Χατζηκυριάκου - Γκίκα, του Γιάννη Τσαρούχη, του Γιάννη Μόραλη είναι αυτές που με βοήθησαν περισσότερο, στο σχέδιο, στο χρώμα, στο φως.

Πραγματεύεστε ζωγραφικά το ελληνικό φως, κυρίως αυτό των Κυκλάδων, με γεωμετρική αποσπασματικότητα και έντονη χρωματικότητα. Ποια στοιχεία του ελληνικού τοπίου σας οδήγησαν σε αυτή την καταγραφή; Μεγάλο μέρος της ζωγραφικής μου περιλαμβάνει όψεις του Αιγαίου και ιδιαίτερα των Κυκλάδων, με συνθέσεις όπου συναντάμε επιβλητικούς όγκους πλοίων να συνδιαλέγονται με παραδοσιακούς οικισμούς. Και το φως. Το αποκαλυπτικό, αιώνιο, όργανο ενός τέλει ζυγίσματος ορατού και αοράτου. Το φως αυτό κωδικοποιεί τη γεωμετρία, τη φόρμα, τα περιγράμματα των όγκων, απορροφά τα χρώματα, μετουσιώνει το λευκό σε ουράνι, σε ώ-

χρα και πορφύρα. Είναι η μεταφυσική του κυκλαδίου τοπίου. Το κυκλαδίτικο λευκό, το φως των θαλασσινών χωριών και τις ανώσκαλες προς τον ουρανό τους, θέλω να γνωρίσετε μαζί μου, το μυστικό των πλοίων που φτάνουν στα λιμάνια τους. Πίσω από κάθε κλειστό θυρόφυλλο προσμένει και μια κόρη ν' αγαπηθεί ξανά.

Στο site σας συχνά συνοδεύετε τη ζωγραφική σας με ποίηση. Θεωρείτε ότι η μια τέχνη συμπληρώνει την άλλη; Σε προηγούμενη ενότητα της δουλειάς μου είχα εμπνευστεί από τον ποιητή της θάλασσας τον μεγάλο Νίκο Καββαδία, στις τελευταίες εικαστικές μου αναζητήσεις εμπνέομαι από στίχους του εξαιρετικού φίλου Τάκη Μιχαλόπουλου και ενίοτε προσπαθώ να αποτυπώσω τις σκέψεις μου βλέποντας τα έργα μου. Πιστεύω πως η

τέχνη μπορεί να επιδράσει και να επηρεάσει τη στάση των ανθρώπων, την οπτική τους, την αισθητική τους. Κάθε έργο τέχνης, είτε πρόκειται για ζωγραφικό πίνακα, είτε είναι μουσική σύνθεση, είτε είναι ποίηση, έχει σημαντικό ρόλο στην ποιότητα της ζωής μας.

Ποια από τα στοιχεία της ζωγραφικής σας θεωρείτε πρωτότυπα και σύγχρονα; Δεν γνωρίζω αν κάποια στοιχεία της δουλειάς μου είναι πρωτότυπα ή σύγχρονα, οφείλει όμως η ζωγραφική μου σε μια δύσκολη εποχή για όλους να είναι στην υπηρεσία της βαθιάς ανάγκης του πολίτη για περισσότερο φως, αισιοδοξία και ελπίδα. Πιστεύω πως είναι πρωτότυπο και σύγχρονο, η τέχνη να μπορεί να επιδράσει και να επηρεάσει θετικά τη στάση των ανθρώπων, την οπτική τους, την αισθητική τους. **Α**

www.
athens voice.gr
Διαβάστε όλη τη
συνέντευξη

Ο Athens Voice Radio 102.5 και το A Jewel Made In Greece σας περιμένουν στο Ζάππειο, στις 21 Φεβρουαρίου, από τις 20.00 έως τις 22.00, για ένα 2ωρο live radio με την Ελένη Κολοκοτρώνη. Μην το χάσετε!

ΓΙΟΡΤΑΖΟΝΤΑΣ 7 ΣΥΝΑΡΠΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΚΟΣΜΗΜΑΤΟΣ

Της ΕΛΕΝΗΣ ΜΠΕΖΙΡΙΑΝΟΓΛΟΥ

Καμία εμφάνιση και κανένα στιλ δεν θεωρείται ολοκληρωμένο, αν δεν πλαισιώνεται από κοσμήματα. Από το casual, καθημερινό μέχρι μια επίσημη περίσταση όπως τα Oscars, η επιλογή του κοσμήματος μπορεί να απογειώσει ή να «θάψει» το look. Αναζητήσαμε τις μεγαλύτερες τάσεις της άνοιξης και συναντήσαμε πολύχρωμους πολύτιμους ή ημιπολύτιμους λίθους, oversized statement κομμάτια και σκουλαρίκια που μπορούν να φορεθούν μονά – γιατί καμιά φορά είναι πιο διασκεδαστικό να είσαι single.

Η άνοιξη, τα ανθισμένα δέντρα και λουλούδια και τα λαμπερά τους χρώματα είναι η μεγαλύτερη έμπνευση πίσω από τα πολύχρωμα κοσμήματα που έχουν ήδη αρχίσει να κατακλύζουν τις βιτρίνες. Ροζ ζαφείρια, αμέθυστοι και ρουμπίνια σε όλες τις αποχρώσεις που ουράνιου τόξου, δένονται με πολύτιμα μέταλλα και δημιουργούν μια έκρηξη θετικής διάθεσης. Ελευθέρωσε το παιδί μέσα σου και ψάξε για σχήματα λουλουδιών και παιχνιδιάρικα μοτίβα.

Ταυτόχρονα, οι αγαπημένες αλυσίδες μεγαλώνουν και... βαραίνουν. Στην πραγματικότητα οι oversized αλυσίδες φοριούνται σε πολλά μήκη, ενώ το μυστικό είναι να τις φορέσεις με ένα πιο λεπτεπίλεπτο κόσμημα

που θα δημιουργεί αντίθεση. Μιλώντας για oversized, οι μεγάλοι κρίκοι μάλλον δεν έφυγαν ποτέ από τη μόδα, όμως το 2020 θα τους δούμε σε πολλές παραλλαγές. Δοκίμασε ένα ζευγάρι λευκών ή ταρταρούγα για πιο stylish εμφανίσεις, ενώ ένα ζευγάρι χρυσών κρίκων στη συλλογή σου θα είναι πάντα χρήσιμο.

Οι κλασικές πέρλες επιστρέφουν δυναμικά και φοριούνται σε σκουλαρίκια, κολιέ και βραχιόλια, ακόμα και στέκες ή διακοσμητικά μαλλιών. Δεν υπάρχει σωστός και λάθος τρόπος να τις φορέσεις, το μόνο που χρειάζεσαι είναι το σωστό attitude για να τις υποστηρίξεις. Η μεγαλύτερη τάση της σεζόν πάντως είναι τα μονά σκουλαρίκια, οπότε μη βιαστείς να πετάξεις εκείνα που έχεις χάσει το ταίρι τους. Όσο πιο μεγάλα, τόσο το καλύτερο. Διάλεξε εκείνα που έχουν αρκετό όγκο, μήκος ή λάμψη ώστε να σταθούν μόνα τους. Θα δείχνουν υπέροχα με τα μαλλιά ριγμένα από τη μία πλευρά, ενώ είναι προτιμότερο να κρατήσεις σε μίνιμαλ ύψος το υπόλοιπο στιλ και να αφησεις το σκουλαρίκι να κάνει τη «φασαρία».

Το χειροποίητο κόσμημα στην κορυφή

Κοσμήματα που ανταποκρίνονται σε καθεμία από τις κορυφαίες τάσεις της σεζόν, αλλά και κλασικά κομψά

κομμάτια θα βρεις στην **7η Συνάντηση Δημιουργών** στο **Ζάππειο Μέγαρο**. Το «A Jewel Made in Greece», η πρωτοβουλία της σχεδιάστριας **Μαίρης Σαμόλη**, είναι η πιο ολοκληρωμένη και διαρκώς ανανεωνόμενη πλατφόρμα προώθησης και ανάδειξης του σύγχρονου ελληνικού κοσμήματος στην Ελλάδα και όλο τον κόσμο. Η φετινή διοργάνωση είναι αφιερωμένη στον Χρυσό, που έχει σφραγίσει συμβολικά ως έμπνευση, πολυτέλεια, τέχνη, ιστορία, μήνυμα, προϊόν, επιχείρηση, σχέση, συναλλαγή, κάθε πτυχή της ζωής μας ανά τους αιώνες.

Με τη **συμμετοχή 75 μοναδικών δημιουργών**, αυτή η έκθεση θα σε βοηθήσει να γνωρίσεις το χειροποίητο ελληνικό κόσμημα, να μάθεις περισσότερα για τον πολυδιάστατο χαρακτήρα του κλάδου και, φυσικά, να αγγίξεις και να αποκτήσεις τα κοσμήματα των ονείρων σου. Την επιμέλεια της Συνάντησης έχει και αυτή τη χρονιά η Ιστορικός Τέχνης Ίρις Κρητικού. Πρόκειται για μία μοναδική εμπειρία αφιερωμένη στην τέχνη του κοσμήματος, τα διαφορετικά υλικά του και τη μοναδική ιδιότητα να μεταμορφώνει στιγμές, διαθέσεις και αισθήσεις.

Info: 21-24 Φεβρουαρίου, Ζάππειο Μέγαρο.

Περισσότερες πληροφορίες στο ajewelmadeingreece.com
fb: [ajewelmadeingreece](https://www.facebook.com/ajewelmadeingreece) IG: [ajewelmadeingreece](https://www.instagram.com/ajewelmadeingreece)

MAUREEN WELLENS FINE JEWELRY

Λάμψη και κομψότητα κάθε μέρα

Το πάθος της **Maureen Wellens** για τους πολύτιμους λίθους ξεκίνησε από τον τόπο όπου γεννήθηκε, το Άμστερνταμ, με την ένδοξη παράδοση στην κοπή διαμαντιών. Ταξίδεψε σε κάθε γωνιά του πλανήτη συλλέγοντας εμπειρίες, ενώ ταυτόχρονα ζούσε, παρατηρούσε και αφομοίωνε ανθρώπους και τοπία από διαφορετικές κουλτούρες. Οι εικόνες, τα χρώματα και οι εμπειρίες που αποκόμισε από αυτά τα ταξίδια την ενέπνευσαν να δημιουργήσει την **Maureen Wellens Fine Jewelry**. Κάθε κομμάτι της συλλογής είναι μοναδικό και φτιάχνεται με τη χειροτεχνία με κερί – μια τεχνική που προέρχεται από τον 18ο αιώνα –, πριν το μετατρέψει σε αληθινό χρυσό και πολύτιμους λίθους. Η φύση από μόνη της είναι το απαύγασμα της τέχνης, ενώ για τη Maureen η γυναίκα αποτελεί πάντα την κορυφαία πηγή έμπνευσης. Φλοράλ μοτίβα μετατρέπονται σε υπέρτατα αντικείμενα του πόθου των γυναικών κάθε ηλικίας που είναι τόσο ανεξάρτητες, δυναμικές και λαμπερές όσο η ίδια. Στα χέρια της, ακατέργαστοι πολύτιμοι λίθοι και χρυσός μετατρέπονται σε μεγαλοπρεπή τέχνη. Φιλοσοφία της **Maureen Wellens Fine Jewelry** είναι η λάμψη και κομψότητα κάθε στιγμή της ημέρας. Κάθε γυναίκα πρέπει να φοράει τα κοσμήματα με περηφάνια, για να τιμήσει τον εαυτό της, να εξωτερικεύσει την εσωτερική της λάμψη.

maureenwellens.com,
Insta: maureen_wellens

A JEWEL MADE IN GREECE

I.G.L.

Αληθινή αξία σε αληθινούς πολύτιμους λίθους

Είτε χρειάζεσαι κάποιον να πιστοποιήσει τα κοσμήματά σου με πλήρη γραπτή γεμολογική αναφορά, είτε θέλεις να παρακολουθήσεις εκπαιδευτικά εργαστήρια στον τομέα της γεμολογίας και του κοσμήματος, το εργαστήριο **I.G.L.** είναι το μέρος για σένα. Ο ιδρυτής, **Γιώργος Σπυρομήλιος**, είναι ειδικευμένος Γεμολόγος - Αδαμαντολόγος και Εκτιμητής. Στην 25ετή καριέρα του έχει εξετάσει και εκτιμήσει πλήθος διαμαντιών, κάποια μάλιστα εξαιρετικά σπάνια, ενώ έχει επιλέξει να απέχει από το εμπόριο πολύτιμων λίθων προκειμένου να διατηρήσει το επίπεδο αξιοπιστίας και αμεροληψίας του εργαστηρίου. Αναγνωρίζεται άλλωστε ως ένας από τους κορυφαίους Γεμολόγους - Εκτιμητές από τη διεθνή κοινότητα, καθώς παρέχει υπηρεσίες σε ευρωπαϊκούς οργανισμούς και πελάτες καλύπτοντας το ευρύ πεδίο των αναγκών του κλάδου σύμφωνα με τα ισχύοντα διεθνή κριτήρια. Ενδεικτικά παρέχει συμβουλευτικές υπηρεσίες σχετικά με τους πολύτιμους λίθους, διοργανώνει εκπαιδευτικά εργαστήρια για τους επαγγελματίες του κλάδου, αλλά και ενημερωτικά σεμινάρια για τη γνωριμία του ευρύτερου κοινού με τους πολύτιμους λίθους.

Στο **Independent Gemological Laboratory (I.G.L.)** εκδίδονται αναγνωρισμένες διεθνώς γεμολογικές αναφορές, ενώ όλα τα πιστοποιητικά αναρτώνται και στην ιστοσελίδα ώστε όλοι οι ενδιαφερόμενοι να μπορούν να επιβεβαιώσουν την αυθεντικότητά τους. Ενδεικτικές αναφορές είναι οι **Diamond Identification** για τα διαμάντια, **Colored Stone** για τις χρωματιστές πέτρες και **Appraisal & Valuation** για την ασφαλιστική αξία ενός κοσμήματος.

Παράλληλα, τα εκπαιδευτικά εργαστήρια που πραγματοποιούνται καλύπτουν τομείς όπως το διαμάντι, οι χρωματιστές πέτρες (ρουμπίνι, ζαφείρι, σμαράγδι), η εκτίμηση κοσμημάτων και η tailored made εκπαίδευση στελεχών Λιανικής-Χονδρικής Πώλησης Κοσμημάτων.

Ερμού 18, Αθήνα,
2103319383
www.iglcert.gr
fb: Independent
Gemological Laboratory
Athens (@iglcert)

MARY SAMOLI

Προορισμοί & Ιθάκες

Η περιπλάνηση της **Μαίρης Σαμόλη** στην τέχνη ξεκίνησε πριν 20 σχεδόν χρόνια, όταν πειραματίστηκε με την ιδέα της ανακύκλωσης. Αξιοποιώντας ευτελή, πολύτιμα, ημιπολύτιμα, αλλά πάντοτε σημαίνοντα υλικά, δημιούργησε στεφάνια με «ξεχασμένα» αντικείμενα που προορίζονταν για άλλο σκοπό. Το επόμενο ταξίδι της πέρασε μέσα από το νερό και χρησιμοποίησε τη θάλασσα ως χρωματική παλέτα. Γυαλί, βότσαλα, κοχύλια, ξύλα και σίδερα από διαλυμένα καΐκια χρησιμοποιήθηκαν για να σμιλέψουν καθρέφτες. Στη συνέχεια συμμάχησε με τον χρυσό και τον ορείχαλκο για να δημιουργήσει κοσμήματα και γλυπτά. Τα έργα της έφτασαν ως τη Νέα Υόρκη και την έκθεση LOOT@MAD στο Μουσείο Art & Design (MAD). Το 2013 ίδρυσε την πλατφόρμα **A JEWEL MADE IN GREECE**, με σκοπό την προώθηση της εικόνας του σύγχρονου δημιουργικού ελληνικού κοσμήματος στην Ελλάδα, αλλά και στον υπόλοιπο κόσμο, καθώς και τη στήριξη και ανάδειξη της μοναδικότητας του κάθε δημιουργού με σεβασμό στην προσωπικότητα του καθενός χωριστά. Μέσω αυτής ταξιδεύει το ελληνικό κόσμημα διασχίζοντας σύνορα και θάλασσες: World Trade Center στο Ντουμπάι, Ευρωκοινοβούλιο στις Βρυξέλλες, Museum of Arts & Design, MAD στη Νέα Υόρκη, JCK-LUXURY, Las Vegas και Premiere Classe ήταν κάποιοι από τους έως σήμερα σημαντικότερους σταθμούς τους.

Stadiou 3, Stoa Kalliga -
Syntagma Square, 2103214366
info@ajewelmadeingreece.gr
www.ajewelmadeingreece.com
Fb: A Jewel Made in Greece
Insta: ajewelmadeingreece

A JEWEL MADE IN GREECE

NICOFILIMON

Όταν οι νότες γίνονται κοσμήματα

Με πρώτες ύλες την ελληνική έμπνευση, την παγκόσμια γνώση και τα λαμπερά, πολύτιμα υλικά του ονείρου, ο **Nicofilimon**, ή αλλιώς **Νίκος Γαρμπής**, δημιουργεί κοσμήματα για να αγγίζουν το σώμα. Ο ίδιος συνδυάζει με ευφάνταστους, εντελώς προσωπικούς τρόπους τη μουσική του παιδεία και την τέχνη του κοσμήματος, μεταφράζοντας κάθε νότα (από κλασική μουσική μέχρι heavy metal και πειραματικές τζαζ συνθέσεις) σε έμπνευση και δημιουργία. Το Γεωλογικό Ινστιτούτο Αμερικής (GIA) τον έχει βραβεύσει για το έργο του «**Πλανήτης Α**», ενώ η βραβευμένη με Όσκαρ Alex Byrne του ανάθεσε τον σχεδιασμό των κοσμημάτων για την ταινία «**Το μαντολίνο του λοχαγού Κορέλι**». Δημιουργίες του βρίσκονται σε πολλές ιδιωτικές συλλογές και ιδρύματα.

www.nicofilimon.com
Fb: Nicofilimon Jewelry
Insta: nicofilimonjewelry

KATERINA PIMENIDU JEWELLERY

Αρχιτεκτονικές γραμμές και καθαρές τεχνικές λεπτομέρειες

«**Ό**ταν δεις το κόσμημα με τρισδιάστατους όρους και αρχίσεις μέσα από τις ιδιότητες του υλικού να διαβάξεις τις δυνατότητές του, τους όγκους και τις μορφές που μπορεί να σου δώσει, τότε η μετάβαση από την αρχιτεκτονική του κτιρίου στην αρχιτεκτονική του κοσμήματος υπήρξε για μένα σχεδόν αναπόφευκτη» σημειώνει η **Κατερίνα Ποιμενίδου** για το πέρασμά της από την αρχιτεκτονική στην κοσμηματοποιία. Το brand της θα βρεθεί για πρώτη φορά σε ελληνική έκθεση στο AJMIG στο Ζάππειο και έχει διακριθεί σε πολλούς διαγωνισμούς σε Ελλάδα και εξωτερικό. Τα κοσμήματά της, είτε ως μέρος συλλογών είτε ως one-of-a-kind κατά παραγγελία κομμάτια, χαρακτηρίζονται από αρχιτεκτονικές γραμμές και καθαρές τεχνικές λεπτομέρειες.

www.katerinapimenidu.com
info@katerinapimenidu.com
FB: Katerina Pimenidu Jewellery
IG: KATERINA PIMENIDU Jewellery

SOFIA JEWELLERY

Κοσμήματα με τέλεια εφαρμογή
και απρόσμενες φόρμες

Ημικυκλικό
δαχτυλίδι

Δαχτυλίδι κοίλο, ημικυκλικά σκουλαρίκια

Δαχτυλίδια που μοιάζουν να ενσωματώνονται στις γραμμές των δαχτύλων, σκουλαρίκια που αντανakλούν λάμψη στο πρόσωπο, βραχιόλια που αγκαλιάζουν τον καρπό φυσικά και αβίαστα. Στα κοσμήματά της θα βρείτε καμπύλες να μετατρέπονται σε γλυπτά και να μεταλλάσσονται ανάλογα με την ένταση και τη γωνία του φωτός. Η **Σοφία Μαλεβίτη** γοητευόταν πάντα από τις φόρμες και τα σχήματα της φύσης – πέταλα λουλουδιών, σταγόνες νερού στο μικροσκόπιο, θαλάσσια φυτά, κοχύλια. Σπούδασε εικαστικό κόσμημα στο Central Saint Martins College of Art and Design, στο Λονδίνο, και στα 23 της ασχολιόταν ήδη επαγγελματικά. Η αρμονία των γραμμών και η αίσθηση ρευστότητας που έχει η φύση έγιναν η έμπνευσή της στη δημιουργία μοναδικών χειροποίητων κοσμημάτων.

Λεωφ. Μαραθώνος 67,
Γέρακας, 2106611481,
www.sofia-jewellery.gr,
fb: Sofia-Jewellery (handmade)
Insta: @sofiemaleviti

A JEWEL MADE IN GREECE

JAZZT DESIGN

Κοσμήματα φτιαγμένα από το σώμα μας

Το δημιουργικό γραφείο του **Αντώνη Κιουρκτσή** και της **Αντωνέλλας Νικολοπούλου** βάζει στο επίκεντρο τη σύλληψη, την έκφραση και την υλοποίηση νέων concepts. Δεν περιορίζονται μόνο σε έναν τομέα, αλλά διεκδικούν σε ένα ευρύ φάσμα που αφορά από έπιπλα, αρχιτεκτονική και τον σχεδιασμό εσωτερικών χώρων μέχρι καθημερινά χρηστικά αντικείμενα και κοσμήματα. Η σειρά κοσμημάτων τους, **«Made on You»**, δεν μοιάζει με τις άλλες. Τα κομμάτια της είναι κυριολεκτικά φτιαγμένα από το σώμα μας. Πώς; Με τη βοήθεια της τεχνολογίας, της τεχνικής της 3D σάρωσης και της μεθόδου της 3D εκτύπωσης, μέρος του σώματος αποτυπώνεται ψηφιακά και μέσω αλγορίθμων μεταμορφώνεται στο τελικό κόσμημα.

www.jazzttdesign.com
info@jazzttdesign.com
FB: Jazzt Design
IG: Jazzt Design

ALEEMA

Χειροποίητα κοσμήματα
για κάθε περίσταση
και στιλ

Βασική πρώτη ύλη της **Χριστίνας Τυφούδη** είναι η έμπνευση και το πάθος για δημιουργική έκφραση – αυτό κάνει την **Aleema** να ξεχωρίζει. Το ασήμι 925, ο μπρούτζος και οι πολύτιμοι λίθοι μεταμορφώνονται σε μοναδικά χειροποίητα κοσμήματα, μέσα από παραδοσιακές τεχνικές, σε νατουραλιστικές φόρμες και σε οργανικές γραμμές. Όλα κρίνονται στη λεπτομέρεια, γεγονός που έχει αποδειχτεί σε συλλογές της, όπως οι **«Sculpture»**, **«Mother Nature»**, **«Fairy Tale»** και **«Aqua Bubbles»**. Όλες διακρίνονται από μία αρμονική ισορροπία ανάμεσα στο μοντέρνο και το κλασικό και έχουν ως βασικά συστατικά τα αέρινα σχέδια, την κομψότητα και τη φαντασία. Το αποτέλεσμα είναι κοσμήματα που αναδεικνύουν κάθε στιλ γυναίκας και ταιριάζουν σε κάθε περίπτωση.

Κεντρική διάθεση:
Προαιρεσίου 12, Αθήνα
2155409731
FB: aleemacreations
Insta: aleemacreations

ON REPETITION
ΔΗΜΗΤΡΑ ΒΙΒΕΛΗ
The Droplets and the Foliage

Η συλλογή κοσμημάτων της **Δήμητρας Βιβέλη** με τίτλο «**The Droplets and the Foliage**» αποτελεί μέρος της εικαστικής έκθεσης «**Waving Trees**», που πραγματοποιείται στο χώρο τέχνης **On Repetition - An open treatise in action**. Τα κομμάτια της συλλογής συμπυκνώνουν διαφορετικές εκφάνσεις ενός μοντέλου ζωής, το οποίο περιστρέφεται γύρω από ένα συγχρονισμένο αναπνευστικό ρυθμό και αποκαλύπτει τη σημειολογία της μοναδικότητας. Ως στιγμιότυπα ενός εσωτερικού τοπίου, τα έργα αυτά προ(σ)καλούν σε μια δημιουργική εξερεύνηση των ανεκδήλωτων πλευρών της ύπαρξης, δίνοντας νέες ευκαιρίες για αντανάκλαση της βαθύτερης ταυτότητας στο προσωπικό ύφος.

*On Repetition - an open treatise in action,
Ζαχαρίτσα 14, Φιλοθέη, Αθήνα
www.onrepetition.com,
Fb: OnRepetition*

IRENE HUSSEIN
Κοσμήματα με ethnic και elegant χαρακτήρα

Η Ελληνοαίγυπτια **Eirēnē Hussein** εκδήλωσε από μικρή ηλικία την αγάπη της για τις τέχνες και κυρίως το κόσμημα. Σήμερα δημιουργεί κοσμήματα εμπνευσμένα από τις παραδόσεις, τα χρώματα και την κουλτούρα πολλών χωρών του κόσμου, τα οποία χαρακτηρίζονται από ethnic και elegant χαρακτήρα. Χρησιμοποιεί κυρίως την τεχνική macrame και συνδυάζει χρώματα και υλικά με ασυνήθιστο μεταξύ τους τρόπο που τα κάνει να ξεχωρίζουν – οι συλλογές της άλλωστε έχουν γίνει ανάρπαστες σε πολλές χώρες. Τα ασημένια στοιχεία και οι ημιπολύτιμοι λίθοι προσδίδουν μια luxury νότα στις δημιουργίες της προκαλώντας αίσθηση.

*Irene Hussein's Store:
Βουκουρεστίου 42,
Αθήνα, 2114053201
www.irenehussein.com
FB: irenehusseinjewelry
Insta: @irene_hussein*

A JEWEL MADE IN GREECE

BEATRICE
HANDMADE JEWELLERY
Διαχρονικές δημιουργίες με φαντασία

Το ταξίδι της **Beatrice** ξεκίνησε στην όμορφη πόλη της Αθήνας. Λένε πως η ομορφιά υπάρχει παντού αρκεί να ξέρεις που να κοιτάξεις και η Beatrice έχει το χάρισμα να τη βρίσκει. Μοναδικοί συνδυασμοί, ενδιαφέροντα σχέδια και η ομορφιά της φύσης που τη μάγευε ταξιδεύοντας, την ενέπνευσαν να δημιουργήσει τις δικές της μοναδικές συλλογές κοσμημάτων. Το φυσικό της ταλέντο στη σύνθεση, η φαντασία της και το πάθος της για δημιουργία κάνουν τα κοσμήματά της να ξεχωρίζουν. Έχει παρακολουθήσει εξειδικευμένα σεμινάρια κοσμηματος στην Αθήνα και στο Λονδίνο και έχει συμμετάσχει σε διακεκριμένες εκθέσεις κοσμηματος και μόδας. Οι δημιουργίες της αποπνέουν θηλυκότητα και προσθέτουν ένα διακριτικό, κομψό φινιρίσμα στο στιλ σου.

*beatricehandmade.com,
fb: Beatrice Handmade Jewelry
Insta: @beatricehandmadejewelry*

VASSO GALATI'S
JEWELRY
Κοράλλια και μαργαριτάρια συναντιούνται με πολύτιμα μέταλλα

Οι χρωματισμοί των χειροποίητων κοσμημάτων της **Βάσως Γαλάτη** μάς ταξιδεύουν στον ουρανό, τη θάλασσα και τη γη. Πολύτιμοι λίθοι, κοράλλια και μαργαριτάρια συναντιούνται με το ασήμι, τον χαλκό και τον χρυσό και ενώνονται με ειδικά νήματα χρυσοχοΐας. Το αποτέλεσμα; Κοσμήματα με υφές που θυμίζουν δαντέλα και μοναδικά ασημί και χρυσά χρώματα, που βλέπουμε για πρώτη φορά στην αγορά του κοσμήματος. Οι συλλογές της σχεδιάστριάς έχουν ταξιδέψει σε Αθήνα, Μιλάνο, Παρίσι και ΗΠΑ, αλλά και σε καταστήματα ανά την Ελλάδα, την Ευρώπη και την Αμερική, κλέβοντας τις εντυπώσεις με την ποιότητα και τις ανταγωνιστικές τους τιμές.

*Λεωφ. Μαραθώνος 149,
19005 Νέα Μάκρη
2294050398 & 6937013679
www.vasso-galati.com
IG: Vasso Galati
FB: Vasso Galatis
Twitter: Vasso Galatis
vassogalatis@yahoo.gr,
info@vasso-galati.com*

ATHENART JEWELRY

Όταν η Αρχαία Ελλάδα
γίνεται πηγή έμπνευσης

Η σχεδιάστρια **Αθηνά Παπά** είναι το δημιουργικό μυαλό πίσω από το **AthenArt Jewelry**. Με αγάπη για την τέχνη και την ανάγκη προσωπικής έκφρασης, μετατρέπει όσα φαντάζεται και την εμπνέουν σε μικρά έργα τέχνης που μπορούν να φορεθούν καθημερινά. Με μια ήδη επιτυχημένη πορεία, έχει στο ενεργητικό της ποικίλες συμμετοχές σε εκθέσεις, από το Ζάππειο και το Νομισματικό Μουσείο Αθηνών μέχρι το Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης στη Νέα Υόρκη και το Hellas House στη Σανγκάι. Η τελευταία της συλλογή ονομάζεται «**Πέπλος**» και δημιουργήθηκε το 2019, έχοντας φυσικά ως πηγή έμπνευσης την Αρχαία Ελλάδα.

www.athenart.gr
Insta: @athenartjewelry

AMAYA ART & JEWELLERY

Φορέσιμα μικρά γλυπτά

Η καλλιτεχνική φύση της **Αμαλίας Πετσάλη** εκφράζεται μέσα από τη ζωγραφική, το objet d'art και τον σχεδιασμό κοσμημάτων. Με σπουδές στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών της Αθήνας και στην ENSAD του Παρισιού, η μακρόχρονη αναζήτησή της στο χρώμα και το σχέδιο την οδήγησαν στις κατασκευές, τη μικρογλυπτική και εν τέλει στον σχεδιασμό και τη δημιουργία κοσμημάτων. Με πρώτες ύλες τον χρυσό, το ασήμι, τους πολύτιμους και ημιπολύτιμους λίθους, δημιουργεί μοναδικά, χειροποίητα κομμάτια. Μαζί με τον δημιουργό κοσμημάτων **Γιάννη Παπαθεοδώρου** διατηρούν το cosy κατάστημα-εργαστήριο **AMAYA** στο κέντρο της Αθήνας. Στόχος τους είναι, όπως λένε, η κατασκευή «φορέσιμων μικρών γλυπτών».

Ξενοκράτους 25,
Κολωνάκι, 2107251263
www.amayajewels.gr
Fb: AMAYA art&jewellery
Insta: @amayajewels.
by.amalia.petsali

A JEWEL MADE IN GREECE

MARIA SAMIRKA

Λιτές φόρμες και σύγχρονες γραμμές με ασήμι 925

Αν ψάχνεις κοσμήματα διαχρονικά και συγχρόνως σε μοντέρνες γραμμές, οι δημιουργίες του εργαστηρίου **Maria Samirka** είναι αυτό που χρειάζεσαι. Όλα είναι χειροποίητα και ακολουθούν λιτές φόρμες, που «κουμπώνουν» άψογα πάνω σε κάθε γυναίκα και αναδεικνύουν το μοναδικό της στιλ. Κοσμήματα που ξεχωρίζουν τόσο για την αισθητική τους, όσο και για την ποιότητά τους. Σχεδιασμένα να αντέξουν στον χρόνο, έχουν ως σταθερή βάση τους το ασήμι 925, το οποίο συχνά δένεται με άλλα στοιχεία, με συννηθέστερο το κερώνημα. **Αποκλειστική διάθεση σε καταστήματα σε όλη την Ελλάδα.**

samirkajewels@gmail.com /
FB: Maria Samirka Jewels925 /
IG: Maria Samirka Jewels

A
JEWEL
MADE
IN
GREECE

THE YEAR OF GOLD
The Met Hotel Thessaloniki

3-4-5 April 2020
Join us in our Journey

www.ajewelmadeingreece.com

E. info@ajewelmadeingreece.gr

T. +30 2103214366

Stadiou 3, Stoa Kalliga -
Syntagma Square

ΥΓΕΙΑ

Του ΒΑΣΙΛΗ
BENIZEΛΟΥ

Παγκόσμια Ημέρα κατά του Καρκίνου ήταν η περασμένη Τρίτη 4 Φεβρουαρίου και εκείνη την ημέρα συναντήσαμε τον ψυχίατρο-ψυχαναλυτή Δημήτρη Σακελλάρη, επιστημονικό υπεύθυνο του Κέντρου Ημέρας για Ψυχολογική Υποστήριξη Ασθενών με Καρκίνο, το οποίο λειτουργεί στην Αθήνα. Μας μίλησε για τις αιτίες και τις αισθητές συνέπειες από την πλήρη περιθωριοποίηση της ψυχιατρικής παρέμβασης σε ογκολογικούς ασθενείς τελικού σταδίου, για τη σχέση του ψυχιάτρου με τον ασθενή του, καθώς και την υστέρηση του δημοσίου συστήματος Υγείας της χώρας μας ως προς την παρηγορητική πρακτική.

Είναι μόνο θέμα υποστελέχωσης ή και παρηκμασμένων αντιλήψεων το ότι δεν προσφέρονται υπηρεσίες ψυχιατρικού ή ψυχοθεραπευτικού περιεχομένου στους ασθενείς που νοσηλεύονται σε ογκολογικές κλινικές του ΕΣΥ της χώρας μας, καθώς και στους εξωτερικούς ογκολογικούς ασθενείς των νοσοκομείων του ΕΣΥ; Οι κυρίαρχες αντιλήψεις της σύγχρονης σωματοκεντρικής ιατρικής και ο τρόπος με τον οποίο προσεγγίζονται οι βαριές ασθένειες απαξιώνουν τον ψυχικό παράγοντα και τη συμμετοχή του στην πορεία μιας σωματικής νόσου. Είναι αξιοσημείωτο πως στη χώρα μας το σύνολο σχεδόν των γιατρών αγνοεί τις σχετικές ψυχαναλυτικές-ψυχοσωματικές

Δημήτρης Σακελλάρης

«Οι ογκολογικοί ασθενείς έρχονται σε εμάς για να μιλήσουν για αυτό που τους απαγορεύεται να μιληθεί»

απόψεις, υποβαθμίζει τον ρόλο του ψυχικού, εμμένοντας στη διχοτόμηση του ψυχικού και του σωματικού, με αποτέλεσμα να προσανατολίζεται αποκλειστικά στην αντιμετώπιση της αρρώστιας. Οι περισσότεροι ογκολόγοι μοιάζει να μην αντιλαμβάνονται τα ψυχικά προβλήματα που δημιουργεί ο καρκίνος και απαξιώνουν την ανάγκη στήριξης των ασθενών τους. Κατά συνέπεια και η οργάνωση αντίστοιχων υπηρεσιών ψυχικής στήριξης των ογκολογικών ασθενών είναι υποβαθμισμένη.

Τι μπορεί να προσφέρει η ψυχιατρική - ψυχοθεραπευτική κάλυψη σε έναν ογκολογικό ασθενή; Η διάγνωση του καρκίνου, χωρίς αμφιβολία, είναι ένα γεγονός που θέτει σε κρίση τη ζωή των ανθρώπων. Πρόκειται για μια αλλαγή που παίρνει τον χαρακτήρα ανατροπής των ισορροπιών και των σταθερών σε όλα τα επίπεδα. Σωματικά, ψυχικά, οικογενειακά, οικονομικά και κοινωνικά. Συνήθως γίνεται αντιληπτό σαν ένα γεγονός βίαιο, απροσδόκητο, που επιβάλλει μια σειρά αλλαγών που θέτουν τη ζωή των ανθρώπων σε διαφορετική τροχιά. Ποτέ τα πράγματα δεν θα είναι όπως πριν, ανεξάρτητα από την έκβαση της νόσου. Οι επώδυνες σωματικές θεραπείες (φαρμακευτικές, χειρουργικές κ.λπ.) που περιλαμβάνουν απώλειες τμημάτων του σώματος, οι υποτροπές και μεταστάσεις με τους νέους κύκλους θεραπειών και η ισχυρή σύνδεση της νόσου με τον θάνατο -πραγματική και φανταστική- προκαλούν έντονες συγκινησιακές φορτίσεις, εξαντλούν τις αντοχές των ανθρώπων και δοκιμάζουν την ψυχική οικονομία που καλείται να διεργαστεί μια σειρά από αρχαϊκά άγχη και αγωνίες. Η απειλή της Απώλειας και η ίδια η απώλεια σαν γεγονός αποτελεί κεντρικό ζήτημα της ψυχικής ζωής για κάθε άνθρωπο, όμως στον συγκεκριμένο χώρο της Ογκολογίας μοιάζει σαν ο ψυχισμός να κατακλύζεται από την καταθλιπτική δεσπόζουσα παρουσία της, γεγονός που απαιτεί μια τεράστια, συνεχή ψυχική εργασία επί των απωλειών. Η επιτυχία ή η αποτυχία αυτής της εργασίας αποτελεί τη βασική συνιστώσα για την ψυχική υγεία του καρκινοπαθούς, την προσαρμογή στην αρρώστια και την αντιμετώπισή της - ενδεχομένως και έναν σημαντικό παράγοντα για την πορεία και την τελική έκβαση της νόσου. Αυτή η εργασία επί των απωλειών δεν είναι τύπο-

Ο επιστημονικός υπεύθυνος του Κέντρου Ημέρας για Ψυχολογική Υποστήριξη Ασθενών με Καρκίνο μιλά στην ATHENS VOICE για την παρηγορητική πρακτική της ψυχοθεραπείας στους ογκολογικούς ασθενείς

τα άλλο από την ψυχική εργασία του πένθους. Το πένθος, ίσως χρειάζεται να το τονίσω, είναι φυσιολογική ψυχική διεργασία που πρέπει να διευκολύνεται. Αν και μοιάζει στην κατάθλιψη, δεν είναι, και θα αποτελούσε μεγάλη αστοχία να αντιμετωπιστεί φαρμακευτικά και να εμποδιστεί. Η ικανότητα του ψυχισμού να αναλάβει την εργασία επί των απωλειών και να πενήθει δεν είναι δεδομένη. Τα ιδιαίτερα ψυχικά χαρακτηριστικά του κάθε ατόμου μπορεί να εμποδίσουν την επεξεργασία των απωλειών με αποτέλεσμα να δυσκολεύει η αντιμετώπιση της νέας πραγματικότητας που η αρρώστια επιβάλλει. Για παράδειγμα, ασθενείς με δυσκολίες στην εργασία του πένθους (π.χ. ναρκισσιστικές προσωπικότητες) συχνά αρνούνται τις ενδείξεις μιας αρχόμενης αρρώστιας καταφεύγοντας σε αυτοκαταστροφικές συμπεριφορές εμποδίζοντας θεραπείες ή επιλέγοντας θεραπείες αμφίβολης αποτελεσματικότητας. Με λίγα λόγια, απαιτούνται μια σειρά από ψυχικές προϋποθέσεις που όταν δεν υπάρχουν, είναι ανάγκη να δημιουργηθούν στο πλαίσιο της θεραπείας και με αυτή την έννοια προσδιορίζουν και το κύριο περιεχόμενο της ψυχοθεραπευτικής εργασίας.

Ποια είναι τα βασικά αιτήματα των δικών σας ογκολογικών ασθενών, κατά τη διάρκεια των πρώτων σας συναντήσεων; Τι αναμένουν από εσάς; Το σύνολο σχεδόν των ασθενών αναζητά βοήθεια κυρίως γιατί υποφέρουν ψυχικά. Έχουν άγχος θανάτου, κατάθλιψη, νιώθουν απελπισμένοι. Αισθάνονται αβεβαιότητα για το μέλλον τους, φοβούνται την εξάρτηση και την ποιοτική υποβάθμιση της ζωής τους, συχνά νιώθουν ενοχές-νοηματοδόντας την αρρώστια σαν τιμωρία τους - και, το κυριότερο, είναι μόνοι και αισθάνονται αβοήθητοι. Το ιατροκεντρικό πλαίσιο φροντίδας δεν τους διευκολύνει να μιλήσουν σαν πρόσωπα-υποκείμενα και οι δικοί τους άνθρωποι αισθάνονται δύσκολα και αμήχανα, καταδικάζοντάς τους σε μια συνωμοσία σιωπής. Η εμπειρία της αρρώστιας και του θανάτου απονοματοδοτείται και εκφυλίζεται σε μια αμυντική ενασχόληση με το σωματικό, ενώ το ψυχικό βίωμα υποβαθμίζεται, αν δεν εξορίζεται τελείως. Με αυτή την έννοια οι ογκολογικοί ασθενείς έρχονται σε εμάς και για να μπορέσουν να αισθανθούν σαν πρόσωπα, υποκείμενα μιας

οριακής εμπειρίας, να μιλήσουν για αυτό που τους απαγορεύεται να μιληθεί. Το αίτημα για μια προσωπική-ατομική νοηματοδότηση της ζωής, της αρρώστιας και του θανάτου, που εμπεριέχει τη διεργασία του πένθους και την εγγραφή της εμπειρίας στην ιστορία του ατόμου, είναι αίτημα που η ψυχοθεραπευτική διαδικασία οφείλει να είναι σε θέση να αποδεχτεί, να εμπεριέξει και ίσως να διεργαστεί.

Πόσο ισχυρή είναι η ταύτιση του ψυχιάτρου - ψυχοθεραπευτή με τον ογκολογικό ασθενή του; Βιώνει και ο ίδιος την απώλεια, το πένθος και τη θλίψη, στην περίπτωση που ένας ασθενής του πάψει να ζει; Η ψυχοθεραπεία είναι μια σχέση βαθιά ψυχική. Και για τον ψυχοθεραπευτή είναι μια δοκιμασία. Καλείται να διαχειριστεί επώδυνα συναισθήματα και δύσκολες καταστάσεις. Θα εκτεθεί σε καταστάσεις αβεβαιότητας και θα νιώσει συναισθήματα αδυναμίας, ματαιώσης και απελπισίας. Θα μπει δηλαδή και αυτός σε μια διεργασία πένθους. Η καλή εκπαίδευσή του και το στηρικτικό επαγγελματικό του περιβάλλον θα τον βοηθήσουν να τα βγάλει πέρα και να μην εξουθενωθεί. Ο ψυχοθεραπευτής δεν είναι το παντοδύναμο άτομο που με το άγγιγμα του μαγικού ραβδιού θα μεταμορφώσει τον άλλον και θα τον απαλλάξει από τα δεινά του. Είναι και ο ίδιος θνητός, ευάλωτος στην ασθένεια, και γνωρίζει τα όριά του. Αυτό που αποτελεί το κύριο καθήκον του είναι να μπορεί να διατηρεί τη διαθεσιμότητά του ώστε να συμβαδίζει με τον άνθρωπο που έχει απέναντί του, να ακούει, να βλέπει, να συναισθάνεται, να σκέφτεται σε σχέση με τον άλλον, τελικά να πορεύεται μαζί του και όχι ερήμην του.

Αλλάζει ουσιαστικά τον ίδιο τον ογκολογικό ασθενή η διαδικασία της ψυχιατρικής ψυχοθεραπείας; Πρόκειται για μία πρακτική η οποία παρεμβαίνει στον ψυχισμό ή ακόμη και στην ίδια τη νόσο του ογκολογικού ασθενή; Το εάν αυτή η εργασία μπορεί να επηρεάσει την εξέλιξη της νόσου είναι κάτι που θα το επιθυμούσαμε, θα το ελπίζαμε και το κρατάμε ανοικτό μέσα μας σαν μια δυνατότητα. Η ψυχοθεραπεία οιασδήποτε θεωρητικής έμπνευσης και τεχνικής δεν είναι παντοδυναμική διαδικασία, και θα ήταν άδικο να κρίνεται με παντοδυναμικές προσδοκίες. Είναι μια ψυχική εργασία με στόχο την αλλαγή. Έχει όρια, επιτυχίες και αποτυχίες. Εάν όμως βοηθά κάποιον να πενήθει τις απώλειές του, αν τον βοηθάει να μην αισθάνεται ένοχος επειδή είναι άρρωστος, αν του δίνει τη δυνατότητα να διαχειρίζεται πιο ικανοποιητικά τις σχέσεις του με τους άλλους και τον εαυτό του, αν τον στηρίζει στη μάχη για τη ζωή του και εάν σε τελική ανάλυση τον βοηθάει να παραμείνει ψυχικά ζωντανός, τότε, νομίζω, έχει πετύχει τους στόχους της στο ακέραιο και έχει ανταποκριθεί στις προσδοκίες μας.

Υπάρχει, πραγματικά, νόημα για ψυχιατρική - ψυχοθεραπευτική παρέμβαση στους ογκολογικούς ασθενείς τελικού σταδίου; Οι τρόποι με τους οποίους οι άνθρωποι αντιμετωπίζουν το τέλος της ζωής είναι ένας συνδυασμός των ατομικών ψυχικών χαρακτηριστικών και του πολιτισμού στον οποίο υπάρχουν. Το πένθος είναι πάντοτε ένα κοινωνικό γεγονός. Εμποδίζεται ή διευκολύνεται. Οι κοινωνικές τελετουργίες του παρελθόντος που διευκόλυναν το πένθος, στην εποχή μας έχουν αποδυναμωθεί. Για παράδειγμα, σε πολλές πολυκατοικίες απαγορεύεται να κρατήσουν και να ξεβυχτήσουν το νεκρό. Για να απαντήσω στο ερώτημά σας, η ψυχοθεραπευτική παρέμβαση στους ασθενείς τελικού σταδίου προσπαθεί να βοηθήσει τον ασθενή και τους δικούς του ανθρώπους να ζήσουν την επώδυνη οριακή εμπειρία του τέλους της ζωής. Αυτό που συνήθως γίνεται, η συνθησιμένη στάση συγγενών και φίλων, εξαντλείται σε άνευ νοήματος συμπεριφορές όπου κανείς δεν μιλά και όλοι ψεύδονται. Είναι η στάση που χαρακτήρισα σαν συνωμοσία σιωπής. Οι άνθρωποι, χωρίς να είναι ιατρικά απαραίτητο, πεθαίνουν στα νοσοκομεία και όχι στα σπίτια τους. ●

www.
athensvoice.gr

Διαβάστε όλη
τη συνέντευξη

CITY GUIDE

Ποιες είναι οι «Συνθήκες προσαρμογής» του Νίκου Μόσχου;

Ο βασικός άξονας στα έργα του Νίκου Μόσχου είναι η διαδικασία προσαρμογής σε νέα δεδομένα, η διαρκής μετάβαση, η ανασύσταση της ύλης, των εννοιών, της ίδιας της ψυχοσύνθεσης. Η θεματική αυτή αναπτύσσεται μέσα από επιμέρους θεματικές - αφορμές που έχουν απασχολήσει τους καλλιτέχνες (και όχι μόνο) εδώ και αιώνες. Ο φόβος απέναντι στον θάνατο, ο έρωτας, η ματαιότητα, η επιβολή εξουσίας κ.ά. είναι πτυχές-επεισόδια τοποθετημένα σε ένα ευρύτερα σύγχρονο αφήγημα που στη βάση του έχει την

προσπάθεια προσαρμογής σε μια διαρκώς μεταβαλλόμενη κατάσταση. Λίγο πριν τα εγκαίνια της έκθεσης «Συνθήκες προσαρμογής» στην Γκαλερί Ζουμπουλάκη, μιλήσαμε με τον καλλιτέχνη.

Πείτε μας λίγα λόγια για την έκθεσή σας, «Συνθήκες προσαρμογής». Ποιο είναι το μήνυμα που θέλετε να περάσετε; Το σύνολο των έργων που θα παρουσιαστούν και εν γένει η δουλειά των τελευταίων ετών έχει σαν άξονα το διαρκώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον και την προσπάθεια να προσαρμοστούμε σε αυτό. Το

οξύμωρο της ιστορίας είναι ότι εμείς σαν είδος προκαλούμε, ως επί το πλείστον, τις μεταβολές αυτές και ταυτόχρονα τροφοδοτούμε τους εαυτούς μας με το άγχος της προσαρμογής. Όσον αφορά τις εκδοχές προσαρμοστικότητας του ανθρώπινου είδους στον σύγχρονο κόσμο μπαίνουν μοιραία σε δοκιμασία οι ηθικοί κώδικες και επανεξετάζονται οι αξίες μιας κοινωνίας που βασίζεται στο ακόρεστο κέρδος. Είναι πολύ εύκολο κανείς να αντιληφθεί ότι το κέντρο βάρους των ζητημάτων που μας απασχολούν εδώ και αιώνες έχει μετατοπιστεί.

Ποιος είναι για εσάς ο μεγαλύτερος φόβος; Ο θάνατος, ο έρωτας ή η ματαιότητα; Τον έρωτα δεν θα τον ενέτασσα ανάμεσα στους φόβους παρά μόνο εάν είχε τη μορφή φιλαυτίας. Εν τούτοις οι αγωνίες αυτές αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι της ανθρωπότητας ευρύτερα (ανεξαρτήτως εποχής και κουλτούρας) και πάντα προσπαθούσε να τις δαμάσει με τις δυνατότητες που είχε αναπτύξει. Παράλληλα αποτελούν κίνητρα που μας παρακινούν να εξελιχθούμε αλλά τελικά ξεχνάμε την ιδιαιτερότητα της φύσης

μας και πάλι καταλήγουμε να τα υπηρετούμε. Προσωπικά, κάνω προσπάθειες, να έρθω σε ειρήνη μαζί τους.

Οι κοινωνικές συνθήκες επηρεάζουν το έργο σας; Θέλοντας και μη αφήνουν το στίγμα τους. Η διαρκής τριβή με τη ζωγραφική από πολύ νεαρή ηλικία με βοήθησε να αναπτύξω μια σχέση με το μέσον που κατά μια έννοια με κάνει να αισθάνομαι σαν ρεπόρτερ που μεταβολίζει τα εξωτερικά ερεθίσματα μέσα από το δικό του προσωπικό συντακτικό. Τα έργα λειτουργούν, δηλαδή, σαν αλληγορικό χρονολόγιο και πάντα κατά τη διάρκεια της πραγμάτωσής τους προσπαθώ να διατηρώ ασίγαστη την ένταση της σύλληψής τους.
-Ελένη Μπεζιριάνογλου

www.athensvoice.gr

Δείτε όλο το κείμενο

ΣΙΝΕΜΑ

Του ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
ΚΑΪΜΑΚΗ

critic's CHOICE

MUST
SEE

► Στο Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος προβάλλεται το Σάββατο 15/2 (20.00) η πρώτη άδουσα και πνευματική ελληνική ταινία «Οι Απάχνηδες των Αθηνών» του Δημήτρη Γαζιάδη.

ΑΚΟΜΗ

► Όχι κάτι ιδιαίτερο αλλά συμπαθητικό το γερμανικό animation «Σκανταλιάρηδες» (The Elfkings) ("") της Ούτε φον Μούνχοου-Πολ, που φέρνει στο ίδιο σεντ κουζίνας κάποιους ζαχαροπλάστες και μερικά ζωτικά.

► Το «Agora II - Δεσμώτες» είναι το νέο ντοκιμαντέρ του μαχόμενου δημοσιογράφου Γιώργου Αυγερόπουλου με θέμα την πρόσφατη κρίση μέσω της καταγραφής των γεγονότων στην Ελλάδα στο διάστημα των τελευταίων πέντε ετών.

► Το «Ciao Italia» δεν είναι ιταλική αλλά ελληνική κωμωδία (λέμε τώρα) σε σκηνοθεσία Γιώργου Παπαθεοδώρου και με πρωταγωνιστές τους Ηλία Λογοθέτη, Ελισάβετ Κωνσταντινίδου, Τίτικα Σαργικούλη και Γρηγόρη Αρναούτογλου. Θέμα της η ληστεία που σχεδιάζουν τέσσερα άνεργα κορίτσια στην Ελλάδα της κρίσης.

Μία κρυφή ζωή (A HIDDEN LIFE) **

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Τέρενς Μάλικ ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Άουγκουστ Ντιέλ, Βαλερί Πάχνερ, Ματίας Σένερτς, Μπρούνο Γκαντς, Μαρία Σιμόν, Μάικλ Νίκβιστ, Τομπίας Μορέτι, Ούλριχ Μάτες, Πούργκεν Πρόχνοφ

Η πραγματική ιστορία του Φραντς Γιέγκερστετερ, ενός αυστριακού αντιρρησία συνείδησης που αρνήθηκε να πολεμήσει στο πλευρό των ναζί κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου και εκτελέστηκε το 1943.

Ο Τέρενς Μάλικ είναι ο άνθρωπος που έφερε τον λυρισμό στο Χόλιγουντ τόσο επιδραστικά όσο κανείς άλλος. Με δύο μόλις φιλμ στη διάρκεια του '70 —«Badlands» και «Μέρες παραδείσου»— απέδειξε στο αμερικανικό σινεμά ότι ο επαναστατικός λόγος και η αμφισβήτηση των εξουσιαστικών μηχανισμών μπορεί να συνοδευτεί αποτελεσματικά με εικόνες ανείπωτης ομορφιάς. Κι ενώ όλα έδειχναν πως το αμερικανικό σινεμά είχε βρει τον επόμενο σπουδαίο δημιουργό του, εκείνος εξαφανίστηκε για σχεδόν δύο δεκαετίες πυροδοτώντας μια σειρά από θεωρίες συνωμοσίας. Με το «Λεπτή κόκκινη γραμμή» το 1998 ο Μάλικ επέστρεψε δυναμικά στο σινεμά γνωρίζοντας την αποθέωση και την καθολική αποδοχή του κινηματογραφικού κόσμου, ακόμην και σε ταινίες που φαινόταν ότι κάτι δεν πάει καλά. Ειδικά μετά το βραβευμένο με Χρυσό Φοίνικα «Δέντρο της ζωής» το 2011 ακολούθησαν τρία φιλμ χαμένα στο διάστημα. Η «Κρυφή ζωή» είναι η πιο συμβατική και φιλική προς τον θεατή ταινία του Μάλικ εδώ και καιρό. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι είναι μια πετυχημένη ως προς τις αφηγηματικές του επιλογές ταινία. Τεράστια πλάνα που αποκαλύπτουν το μεγαλείο της φύσης, ατελείωτα φιλοσοφικά voice overs, σιωπές που μαρτυρούν την αγωνία του εσωτερικού ψαξίματος, μηνύματα που πηγάζουν μέσω ποιητικών εικόνων, υποβλητική μουσική. Όλα τα προσφιλή αφηγηματικά εργαλεία του Μάλικ είναι εδώ αλλά προσαρμοσμένα σε μια βασική αρχή: στο να αποτυπωθεί η «αγιωσύνη» ενός απλού αγρότη που μέσα από την αμορφωσιά αλλά και τη θρησκευτική του πίστη, μπόρεσε να δει εκείνο που δεν είδαν οι κανονικοί άνθρωποι. Η φρίκη του πολέμου και το πρόσωπο του κακού εκτός των αναγκαίων πολιτικών επισημάνσεων —κάποια στιγμή βλέπουμε έγχρωμα ντοκουμέντα με τον Χίτλερ να χαριεντίζεται με υψηλόβαθμους στρατιωτικούς— παρουσιάζεται και μέσω μιας θρησκευτικής οπτικής που αποδυναμώνει αισθητά το αντιπολεμικό μήνυμα. Ο Μάλικ το παρακάνει εδώ με την απλοϊκή αντιπαράθεση της ειδυλλιακής εικόνας και του ανθρώπινου μίσους και για πρώτη φορά δείχνει ανήμπορος να διαχειριστεί μια απλή ιστορία. Η ευαισθησία και η όμορφη αισθητική είναι προαπαιτούμενα ενός αληθινού έργου τέχνης, όπως επίσης και η δημιουργική αφήγηση ή το στιβαρό σενάριο για τα οποία εδώ ο Μάλικ αδιαφορεί επιδεικτικά.

Ο κύριος Τζόουνς (MR. JONES) **

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Ανιέσκα Χόλαντ ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Τζέιμς Νόρτον, Βανέσα Κέρμπι, Πίτερ Σκάρσγκαρντ, Τζόζεφ Μόουλ

Ο Γκάρεθ Τζόουνς είναι ένα φιλόδοξος Ουαλός ρεπόρτερ που έγινε διάσημος, όταν συνομίλησε με τον Χίτλερ. Το 1933 ψάχνοντας να βρει το επόμενο μεγάλο θέμα του και καθώς εργάζεται ως πολιτικός σύμβουλος αποφασίζει να ταξιδέψει στην ταχύτατα αναπτυσσόμενη Σοβιετική Ένωση με σκοπό να πάρει συνέντευξη από τον Στάλιν.

Το χτισμένο με στοιχεία θρίλερ biopic της Ανιέσκα Χόλαντ («Europa Europa») έχει μεν ενδιαφέρον που όμως χάνει μέρος της δύναμής του από τη στιγμή που αρκείται σε μια επιδερμική και ακαδημαϊκή ματιά στα ιστορικά γεγονότα, εστιάζοντας στην αγωνία του ήρωα να βγει ζωντανός —πρωτίστως— προκειμένου να αποκαλύψει την αλήθεια για το σταλινικό καθεστώς στη Δύση. Ο λιμός της Ουκρανίας με τους χιλιάδες νεκρούς που κρύβεται πίσω από το ουτοπικό οικοδόμημα της ΕΣΣΔ και οι πολιτικές πιέσεις που δέχεται ο Ουαλός δημοσιογράφος προκειμένου να «θάψει» τις αποδείξεις, πλέκουν ένα επίκαιρο αλλά άνισο αφηγηματικά πολιτικό θρίλερ. Ουσιαστικά είναι σαν να παρακολουθούμε δύο έργα: ένα σχηματικό, αφελές δράμα από τη μία, και ένα θρίλερ επιβίωσης που αποκτά βαρύτητα από κάποιες εικόνες φρίκης μετατρέπονται σε μέσα προπαγάνδας και ρηκής ιστορικής ανάλυσης από την άλλη. Πολύ καλή η επιλογή του καστ.

Γκρέτελ και Χάνσελ (GRETEL AND HANSEL) **½

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Οζ Πέρκινς ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Σοφία Λίλις, Αλίσ Κριτζ, Τζέσικα Ντε Γκόου

Μια φορά και έναν καιρό σε μια μακρινή εξοχή, ένα νεαρό κορίτσι οδηγεί τον μικρό της αδερφό στο σκοτεινό δάσος ψάχνοντας φαγητό και δουλειά, μόνο για να καταλήξουν άθελά τους στο σπίτι μιας μάγισσας.

Το περίφημο παραμύθι των αδελφών Γκριμ μεταφέρεται με εικαστική αρτιότητα, διανθισμένη από δυνατές σπλάτερ εικόνες, σε ένα λειτουργικό κατασκευάσμα όπου ο τρόμος και η φαντασία αλληλοσυμπληρώνονται ιδανικά. Η ταινία παρά την «ενοχλητική» εικόνα της —τα πολύ βίαια κινηματογραφικά της στιγμιότυπα— συλλαμβάνει υποδειγματικά τη στοχευμένη πολιτική παραβολή των Γκριμ που τοποθετούν στις προτεραιότητές τους την αποδόμηση της «αγαπημένης οικογενείας» και την αποθέωση της φαντασίας πάνω στην καθημερινότητα.

Like a Boss ½

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Μιγκέλ Αρτέτα ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Τίφανι Χάντις, Ρόουζ Μπερν, Σάλμα Χάγιεκ, Μπίλι Πόρτερ, Τζένιφερ Κούλιτζ, Άρι Γκρέιντορ, Νατάσα Ρόθγουελ, Τζέσικα Στ. Κλερ, Κάραν Σόνι

Οι φίλες Μία και Μελ έχουν τη δική τους εταιρεία καλλυντικών που έχουν χτίσει από το μηδέν, αλλά τα οικονομικά προβλήματα τις οδηγούν στην απόφαση να αποδεχτούν την πρόταση εξαγοράς από μια ισχυρή βιομήχανο καλλυντικών.

Παρά το ελκυστικό καστ η ταινία είναι μια τρύπα στο νερό με ένα άθλιο χιούμορ που βγαίνει από σκατολογικές αναφορές, σοβινιστικές απόψεις και ξεπερασμένα μοτίβα. Θεωρητικά η ταινία μιλά για τον αδυσώπητο νόμο της ζούγκλας στο πεδίο των επιχειρήσεων. Πρακτικά τα πράγματα είναι ακόμη χειρότερα βλέποντας αγαπημένες ηθοποιούς να επιδίδονται σε ντροπιαστικές ερμηνείες.

«Όλα τα ζώα είναι ίσα αλλά κάποια ζώα είναι πιο ίσα από τα άλλα» («Ο Κύριος Τζόουνς»)

* ΑΔΙΑΦΟΡΗ
** ΜΕΤΡΙΑ
*** ΚΑΛΗ
**** ΠΟΛΥ ΚΑΛΗ
***** ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΗ

Ευτυχία Vs Μάρκου

Μια μεγάλη φωτογραφία του γνωστού Καναδού τραγουδοποιού δεσπόζει στην οθόνη, στο βάθος της σκηνής. Μηροστά, ένας συναυλιακός χώρος με όλα τα όργανα απλωμένα, μικρόφωνα, κονσόλα, ηχεία. Και καπνοί, που δοκιμάζονται διαρκώς.

Δύο πρόσωπα επί σκηνής, μια γυναίκα και ένας νεαρός άνδρας, σαν να δοκιμάζουν ρόλους, κινήσεις. Και, κάποια στιγμή, αρχίζει η αφήγηση. Στην αρχή, ο θεατής αναρωτιέται για το ποιος είναι αυτός ο αφηγητής, ποια είναι αυτή η ιστορία. Στο βάθος, στην οθόνη, ο Κοέν, χωρίς να ακούγεται, δείχνει να συμμετέχει σε συναυλία του, να συστήνει συνεργάτες του να δέχεται χειροκροτήματα.

Ο **Γρηγόρης Χατζάκης**, ένας ανήσυχος νέος σκηνοθέτης που μας έχει δώσει μέχρι στιγμής αλησμόνητες πρωτοποριακές και εμπνευσμένες παραστάσεις, ο οποίος κατάφερε να διατηρήσει ακέραιη την ταυτότητά του και να μην απορροφηθεί από το σύστημα, καθώς, όταν πρωτοεμφανίστηκε πριν κάποια χρόνια, νεαρότατος ακόμη, τράβηξε όλα τα φλας της δημοσιότητας επάνω του, δείχνει, με την παράστασή του αυτή, πώς μπορεί να δημιουργηθεί ενδιαφέρουσα δραματουργία με αφορμή έναν επώνυμο καλλιτέχνη. Δραματουργία που δεν είναι ούτε αγιοποίηση, ούτε καν βιογραφία, αλλά μια ελεύθερα εμπνευσμένη ιστορία που πατάει πάνω στους στίχους των τραγουδιών του Κοέν.

Μαζί με τους συνεργάτες του, δημιουργεί μια όμορφα δομημένη ιστορία, που δεν διστάζει να πάρει ανά διαστήματα μια σουρεαλιστική χροιά, αλλά που και αυτή οφείλεται στα ίδια τα τραγούδια του Κοέν.

Ένας νεαρός μας διηγείται την προσωπική του ιστορία. Για τους χωρισμένους γονείς του, οι οποίοι λάτρευαν και άκουγαν τον Κοέν. Για τη σχέση του με τον πατέρα του. Για τα όνειρα και τους έρωτές του, για τις περιπλανήσεις του. Μια ιστορία που έλκει όλα τα βασικά στοιχεία της από δέκα τραγούδια του Κοέν, ωστόσο ανασυντιθέμενη με τέτοιο τρόπο που να γίνεται βίωμα. Άλλωστε, πολλά από τα τραγούδια του Κοέν έχουν στοιχεία από τη δική του προσωπική ιστορία. Κάποια στιγμή, κατά την πορεία της ζωής του, ο νεαρός είναι θυρωρός ενός οικήματος στη Νέα Υόρκη. Σε κάποιο διαμέρισμα, ο Κοέν γράφει ένα γράμμα, αυτό που θα γίνει γνωστό ως «*Famous Blue Raincoat*». Όταν ο παραλήπτης του απαντά με δικό του γράμμα, ο Κοέν έχει ήδη φύγει και ο νεαρός θυρωρός αποφασίζει να τον βρει και να του το παραδώσει. Θα φτάσει στη σκηνή, όπου ετοιμάζεται η τελευταία συναυλία του Κοέν, αυτή που βλέπουμε, ως απόσπασμα, και κατ' επανάληψη στην οθόνη.

Την παράσταση, όπως είναι ευνόητο, διατρέχει η μουσική. Δεν πρόκειται ακριβώς για τη μουσική του Κοέν, αν εξαιρέσουμε δύο ή τρία τραγούδια που, και αυτά ακούγονται πειραγμένα από τον μουσικό της παράστασης, τον ταλαντούχο **Βύρωνα Κατρίτση**. Ο οποίος δημιουργεί ένα συνεχές, πολυσύνθετο μουσικό περιβάλλον που κυριαρχεί στην παράσταση, παίζοντας εντέχνως με ήχους του Κοέν, αλλά και γλιστρώντας σε τελείως διαφορετικά ακούσματα.

Ο **Χρήστος Καπενής** έχει όλο το φορτίο της αφήγησης, των εναλλαγών της ιστορίας του νεαρού ήρωα, που αποδίδει, εν μέσω μουσικών ακουσμάτων, με καθαρή φωνή, συχνά παιγνιώδη διάθεση, κινούμενος μέσα στον χώρο και χρησιμοποιώντας τα διαφορετικά μικρόφωνα, αλλάζοντας τη φωνή του μέσω τεχνικών παρεμβάσεων. Ένας ηθοποιός που, ακόμη μια φορά, αποδεικνύει ότι η απόλυτη λιτότητα στο παίξιμο, η φυσική απεύθυνση προς το κοινό και η καθαρότητα του λόγου κάτω

ακόμα και από τις όποιες τεχνικές αλλοιώσεις, δίνουν το στίγμα της καλής υποκριτικής. Συνοδοιπόρος στην αφήγησή του, η **Κλεοπάτρα Τολόγκου** που, σε διαλόγους, αναλαμβάνει όλα τα γυναικεία πρόσωπα της ζωής του αφηγητή, με την ίδια απλότητα και παικνιδίζοντα λόγο. Την κίνηση ανέλαβε η **Μαρία Αγγέλου**, τα σκηνικά η **Ζωή Αρβανίτη**, τα λιτά κοστούμια είναι **Lila Nova**, οι φωτισμοί του **Τζάνου Μάζη** μαζί με τον σκηνοθέτη.

Οι περισσότεροι, μόνιμοι συνεργάτες της ομάδας των **Ginger Creepers**, γι' αυτό και το αποτέλεσμα είναι πάντα μια θελκτική εναλλακτική θεατρική πρόταση από μια ομάδα που διατηρεί, ακόμα, τον εναλλακτικό της χαρακτήρα. Οι φωτογραφίες είναι του **Φίλιππου Μαργαλιά**.

Τις Κυριακές, μετά την παράσταση, ο τραγουδοποιός **Βασίλης Μπαμπούνης** προτείνει το δικό του μουσικό tribute στον Leonard Cohen. Απολαύστε το. **A**

ΚΡΙΤΙΚΗ ΘΕΑΤΡΟΥ

Του **ΔΗΜΗΤΡΗ
ΤΣΑΤΣΟΥΛΗ***

ΣΑΣ ΑΡΕΣΕΙ Ο ΚΟΕΝ;

Mr. Leonard, μια παράσταση των **Ginger Creepers Theater Band** βασισμένη στα τραγούδια του **L. Cohen**, στο Θέατρο Δεκατέσσερα

*Καθηγητής Σημειωτικής του Θεάτρου και Θεωρίας της Επιτέλεσης στο Πανεπιστήμιο Πατρών

GAGARIN 205 PROUDLY PRESENTS

THE MYSTERY LIGHTS

STRAIGHT FROM NEW YORK

+ BUS THE UNKNOWN SECRETARY

FEBRUARY 19 WEDNESDAY

GET READY FOR A PURE ROUGH & ROLL NIGHT

viva.gr

LIVE MUSIC SPACE
GAGARIN 205

11876

ΒΙΒΛΙΟ

Επιμέλεια:
ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΜΠΙΡΜΠΙΛΗ

ΠΡΟΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ

ΦΛΟΓΑ ΚΑΙ ΑΝΕΜΟΣ

Το νέο βιβλίο του **Στέφανου Δάνδολου** θα κυκλοφορήσει στις 20 Φεβρουαρίου από τις εκδόσεις Ψυχογιός. Εξιστορεί την ιστορία της Κυβέλης και του Γεώργιου Παπανδρέου με φόντο ιστορικό.

Και εγένετο φως! Έτσι αναφωνούσαν όλοι. Έβλεπαν στο σανίδι της Νέας Σκηνής το εκθαμβωτικό πλάσμα με τα τεράστια μάτια και χειροκροτούσαν κραυγάζοντας: Και εγένετο φως! Ήταν οι αρχές του αιώνα. Η εποχή των πρωτοπόρων. Ο Κωνσταντίνος Χρηστομάνος είχε ιδρύσει τη Νέα Σκηνή. Και η μούσα του ήταν εκείνος ο αστραφτερός άγγελος. Η θετή κόρη του παπουτσιού. Το κορίτσι που φώτιζε τις κατάμεστες πλατείες και τα ανθοστέλιστα θεωρεία. Τι θρίαμβος, τι λάμψη, τι μουσικές! Ήταν το 1902, το 1903, το 1905 και η Κυβέλη πήγαινε ένα βήμα παραπέρα την τέχνη της υποκριτικής. Δεν υποδύονταν με στόμφο. Δεν έδειχνε ψεύτικη. Ανέβαινε στη σκηνή μαγεύοντας τους Αθηναίους αστούς, που την κοιτούσαν αποσβολωμένοι, όπως κάποτε κοιτούσαν οι Ευρωπαίοι τη Σάρα Μπερνάρ και την Ελεονόρα Ντούζε. Έπαιζε έργα στα οποία είχαν δοξαστεί οι μεγάλες πρωταγωνίστριες του προηγούμενου αιώνα, και με μια μοναδική φυσικότητα τα έκανε δικά της. Και όλοι αναφωνούσαν: Και εγένετο φως! Αραγε τι θα έλεγαν αν την κοίταζαν τώρα; Τι θα σκέφτονταν όλοι εκείνοι οι άνθρωποι (αν ζούσαν ακόμη) βλέποντάς την, στις 8 το πρωί της 1ης Νοεμβρίου 1968, κουλουριασμένη στην άκρη του καναπέ, με τους ώμους γερτούς, τα μάτια καρφωμένα στο ίδιο σημείο (ένα αυγό Φαμπερτζέ, δώρο του Βασιλείου Ζαχάρωφ στο Παρίσι) και το δέρμα της κάτασπρη; «Ούτε γουλιά δεν έχει πιει από τον καφέ της», είπε η Αγάπη στον Σπύρο. «Τουλάχιστον έφαγε τίποτα;» ρώτησε αυτός. «Μπα. Και το ρυζόγαλο ανέγγιχτο είναι». Χτύπησε πάλι το τηλέφωνο. Εδώ και μισή ώρα η μεγάλη λευκή συσκευή Siemens, στο τραπέζάκι του χολ, κουδούνιζε κά-

θε πέντε λεπτά. Η είδηση είχε μαθευτεί στους κύκλους της οικογένειας. «Τι να πω τώρα;» μουρμούρισε η Αγάπη. «Αφού δε θέλει να ακούσει κανέναν». «Θα καταλάβουν. Σήκωσέ το». Το σήκωσε. Είπε ότι η κυρία Κυβέλη δεν μπορούσε να μιλήσει. Το έκλεισε. Κατόπιν, μπήκε στο σαλόνι. «Μόλις κάλεσε η κυρία Μιράντα», της είπε η Αγάπη. Η Μιράντα Μυράτ. Η κόρη που είχε αποκτήσει με τον Μήτσο Μυράτ, τον πρώτο της σύζυγο. Τον άντρα που την είχε ερωτευθεί παράφορα αλλά δεν κατάφερε να εισπράξει τίποτα από κείνην, παρά μόνο μια συγκαταβατική φιλία. Η Μιράντα ήταν το δεύτερο παιδί που έφερε στον κόσμο η Κυβέλη. Τότε, στα χρόνια της Νέας Σκηνής. Την εποχή που όλη η Αθήνα αναφωνούσε Και εγένετο φως! Είχε υπάρξει κι εκείνη καρπός της θεατρικής δυναστείας της στο σανίδι. Είχε ακολουθήσει τα βήματα της μητέρας της, με πολλούς σημαντικούς ρόλους στο Εθνικό και φυσικά στο ελεύθερο θέατρο, στον θίασο της Κοτοπούλη, και αργότερα στις συνεργασίες της με τον Μαυρέα, τον Μουσούρη, τον Ορέστη Μακρή, τη Μαίρη Αρώνη. «Της φέρνει λίγο στο παίξιμο», αποφαινόταν ο κόσμος, «μα δεν είναι Κυβέλη». Τώρα βέβαια είχε εγκαταλείψει κι η Μιράντα το θέατρο. Ήταν εξήντα δύο ετών. (Πόσο βαρύ κι ασήκωτο να είσαι μητέρα ενός κοριτσιού εξήντα δύο ετών.) «Ποιοι άλλοι έχουν καλέσει;» ρώτησε η Κυβέλη χωρίς να σκώσει το βλέμμα της. Η Αγάπη τής ανέφερε τα ονόματα. «Καλώς», είπε. Η γυναίκα έκανε μεταβολή να φύγει, αλλά, λίγο πριν φτάσει στην πόρτα του σαλονιού, άκουσε την κυρία της να λέει: «Μόνο αν τηλεφωνήσει ο Γιώργος, μίλησέ μου. Ο Γιώργος είναι στο νοσοκομείο. Σε λίγο θα καταφτάσουν και οι χουντικοί, αν δεν είναι ήδη εκεί. Πρέπει να συνηνοηθώ μαζί του για το θέμα της κηδείας». «Μάλιστα, κυρία Κυβέλη», αποκρίθηκε η Αγάπη και βγήκε έξω. Το θέμα της κηδείας, επανέλαβε μέσα της. Πώς γίνεται να σε θάβω, αγαπημένο μου αγόρι; Πώς μπορεί να συμβαίνει κάτι τέτοιο; Αναστέναξε και προσπάθησε να σκεφτεί με ψυχραιμία. Ήταν βέβαιη ότι τα ανδρείκελα της χούντας θα προσπαθούσαν να εκμεταλλευτούν τον θάνατό του. Οι ίδιοι κακούργοι που τον ταλαιπώρησαν, που του στέρψαν την ελευθερία και τον γέρασαν μέσα σε ενάμιση χρόνο, θα επιδίωκαν τώρα να πουλήσουν δήθεν σεβασμό και μεγαλοψυχία, απαιτώντας να αναλάβουν τα έξοδα της κηδείας. Τους είχε ικανούς για τόσο υποκρισία. Το περίμενε. Και δεν επρόκειτο να το επιτρέψει. Τυπικά ήταν ακόμη η σύζυγός του και μπορούσε να αποφασίζει. Το ίδιο ανέκδοτο θα ήταν όλοι. Ο Ανδρέας, η Μαργαρίτα, τα παιδιά τους. Ο Γιώργος, ο δικός της γιος Παπανδρέου. Κανένας δε θα άντεχε την παρουσία της αισχρής κουστωδίας πάνω από το φέρετρο. Είχε υποχρέωση, όσο περνούσε απ' το χέρι της, να περιφρουρήσει το δικαίωμα να θαφτεί ο νεκρός όπως του άρμοζε. Κι ως έρχονταν μόνο είκοσι άνθρωποι στην κηδεία. Έσφιξε τα χείλη της. Ούτε τότε έκλαψε. Από τις τρεις πάρα τέταρτο τα ξημερώματα που ήταν ξύπνια, τα μάτια της παρέμεναν στεγνά. Όχι, δε θα έκλαιγε. Δεν μπορούσε να κλάψει. Ο Γιώργος ήταν ζωντανός και θα έμενε ζωντανός. Είναι ο μόνος που θα με συντροφεύσει μέχρι τον δικό μου θάνατο, είπε με τον νου της. Όπως με συντροφέει τόσα χρόνια που είναι απών από τη ζωή μου. Συνεπώς δεν έκλαψε ούτε στις οκτώ και πέντε, καθώς σκεφτόταν την κηδεία του (την κηδεία του, αν ήταν ποτέ δυνατόν!), ούτε στις εννέα παρά δέκα, όταν το μάτι της έπεσε σε μια παμπάλαιη φωτογραφία, στο πρώτο ράφι της βιβλιοθήκης, που την απεικόνιζε ως κορίτσι της υπέρτατης θλίψης από μια παράσταση της Νέας Σκηνής. Και εγένετο φως! αναφωνούσαν όλοι την εποχή εκείνη, εξυμνώντας τη σκηνική της παρουσία. Και τελικά, χωρίς να το ξέρουν, εξέφραζαν τη μεγαλύτερη αλήθεια της Κυβέλης Αδριανού. **Α**

Eco Voice, Αντιθέσεις - Συνθέσεις

Μια σειρά ανοιχτών συζητήσεων για το περιβάλλον

Το περιβάλλον στο επίκεντρο στη σειρά των ανοιχτών συζητήσεων με τίτλο «Αντιθέσεις - Συνθέσεις», που επιμελείται και συντονίζει η **Βασιλική Γραμματικόγιάννη**. Φλέγον και επίκαιρο θέμα «*Αιολική ενέργεια και Κοινωνικές Αντιδράσεις*» την Παρασκευή 14 Φεβρουαρίου 2020 και ώρα 18.00, στο βιβλιοπωλείο Free Thinking Zone (Σκουφά 64).

Στη συζήτηση θα συμμετάσχουν ο Γενικός Γραμματέας Φυσικού Περιβάλλοντος & Υδάτων του ΥΠΕΝ, Κωνσταντίνος Αραβώσης, ο Γενικός Διευθυντής της ΕΛΕΤΑΕΝ Παναγιώτης Παπασταματίου, ο Συνιδρυτής της Ελληνικής Εταιρείας Περιβάλλοντος και Πολιτισμού (ΕΛΛΕΤ) και Πρόεδρος της ΕΛΛΕΤ για την Κλιματική Αλλαγή Κώστας Καρράς, ο Υπεύθυνος Δράσεων Διατήρησης της Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρείας Αποστόλης Καλτσής, από το Δίκτυο Φορέων και Πολιτών για την Προστασία των Αγράφων ο Παναγιώτης Φωκάς-Παγουλάτος και ο Υπεύθυνος Εκστρατείας για την Ενέργεια και την Κλιματική Αλλαγή της GREENPEACE Τάκης Γρηγορίου.

Για όσους δεν θα μπορέσουν να έχουν φυσική παρουσία στο Free Thinking Zone, η συζήτηση θα μεταδίδεται live streaming από το site της Athens Voice.

www.athensvoice.gr

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ /
ΕΚΔΟΣΕΙΣ /
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ /
ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Ο Στέφαν Τσβάιχ και οι ολοκληρωτισμοί

Της ΕΥΑΣ ΣΤΑΜΟΥ

Τι θα μπορούσε να παροτρύνει τον σημερινό αναγνώστη να ασχοληθεί με μια θρησκευτική διαμάχη που εκτυλίχθηκε ανάμεσα σε δύο προσωπικότητες της Προτεσταντικής Εκκλησίας, στη Γενεύη του 16ου αιώνα;

Ισως η απάντηση θα πρέπει να αναζητηθεί στους λόγους που ώθησαν τον Στέφαν Τσβάιχ να παραδώσει στους αναγνώστες αυτό το εξαιρετικά καλογραμμένο δοκίμιο το 1936, όσο ζούσε ακόμα στην Αυστρία, την εποχή της πολιτικής παντοδυναμίας του Χίτλερ και του Μουσολίνι. Ο Τσβάιχ επιχειρεί με το κείμενό του να ανασύρει τον Καστελιόν από τη λήθη, καταδεικνύοντας πως η μανία του Καλβίνου να πατάξει κάθε αντίδραση στην μία και μοναδική αλήθεια που πίστευε ότι πρέσβευε ο ίδιος, τον οδήγησε στην προσπάθεια εξάλειψης οποιασδήποτε θρησκευτικής διαφορετικότητας. Ο Σεμπάστιαν Καστελιόν, συγκλονισμένος από τα βασανιστήρια και τις εκτελέσεις των θυμάτων στα χέρια της Ιεράς Εξέτασης, γράφει το 1553 το δοκίμιο «*Traité des Hérétiques*», όπου μέσω μιας ανθολόγησης νεότερων και αρχαίων κειμένων υπερασπίζεται την ανεξιθρησκεία και

αντιτίθεται στην ποινή του θανάτου για θρησκευτικούς λόγους. Την επόμενη χρονιά συγγράφει το περίφημο «*Contra libellum Calvini*» που, εξαιτίας της λογοκρισίας, δεν θα δημοσιευθεί πριν το 1612, ενώ προς το τέλος της ζωής του δημοσιεύει το «*Conseil à la France désolée*» («*Παραίνηση προς την τεθλιμμένη Γαλλία*»), όπου προτρέπει τους θεολόγους και τους ιερωμένους της εποχής να αφήσουν ελεύθερους τους ανθρώπους να επιλέξουν ποιο από τα δύο χριστιανικά δόγματα, τον Καθολικισμό ή τον Προτεσταντισμό, επιθυμούν να ακολουθήσουν. Ο Τσβάιχ έλκεται από την προσωπικότητα του Καστελιόν, όπως είχε γοητευθεί παλαιότερα από τον Μονταίνιο και τον Έρασμο, τις ιστορικές μορφές που χρησιμοποιεί στα κείμενά του προκειμένου να προάγει τα μηνύματα της πνευματικής ελευθερίας και του ανθρωπισμού. Αντιμετωπίζει τον Καστελιόν και τον Καλβίνο ως σύμβολα της αιώνιας διαμάχης ανάμεσα στην ηθική συνείδηση και τη βία, την ανεκτικότητα και τη δυσανεξία στο διαφορετικό, τη διαύγεια και τον δογματισμό, τον ανθρωπισμό και τον φανατισμό. Όπως αναφέρει στο έργο του «*Η ιστοριογραφία του αύριο*» (1939), ο Τσβάιχ δεν πιστεύει στον ηρωισμό του πε-

Στέφαν Τσβάιχ, Μια συνείδηση ενάντια στη βία - Καστελιόν κατά Καλβίνου
Μτφ. Δημήτρης Δημοκίδης, πρόλογος Μανώλης Βασιλάκης, εκδ. The Athens Review of Books, 2019, σελ. 336

δίου της μάχης αλλά στην πυγμή της εσωτερικής πεποίθησης, στη δύναμη της ψυχής, στην ανδραγαθία του πνεύματος και όχι της γροθιάς. Δεν συμπαθεί το είδος του ηρωισμού που ωφελεί μόνο ένα έθνος, αλλά εκείνο που ευεργετεί όλη την ανθρωπότητα. Με παρόμοιο τρόπο, στο έργο του για τον Καλβίνο και τον Καστελιόν, ο Τσβάιχ αναφέρεται σε υπαρκτές προσωπικότητες και τοποθεσίες, αποσκοπώντας στην ανάδειξη των ιστορικών συμβάντων από μια συγκεκριμένη οπτική που απεικονίζει την ανθρωπότητα όχι σαν στάσιμη οντότητα αλλά ως πρόοδο προς τον κοσμοπολιτισμό. Ο Τσβάιχ, που προέρχεται από μια μη θρησκευόμενη εβραϊκή οικογένεια με χαλαρούς δεσμούς με την τοπική της

κοινότητα, παραλληλίζει τον τρόπο που οι συμπληγάδες του Προτεσταντισμού και του Καθολικισμού συνθλίβουν τον άνθρωπο, με τον τρόπο που τα δύο μεγάλα εξουσιαστικά κινήματα της εποχής του, ο Εθνικοσοσιαλισμός στην Γερμανία και ο Κομμουνισμός στην ΕΣΣΔ, επιχειρούν να εξαφανίσουν την ατομική ελευθερία.

Στο κείμενο διαφαίνεται η αντίληψη του συγγραφέα ότι η ιστορία δεν εκτιμά πάντα τους μετριοπαθείς μεσολαβητές που έλκονται από ανθρωπιστικά ιδεώδη, εφόσον συχνά δίνει το προβάδισμα σε αδίστακτους, σκοτεινούς, δογματικούς τύπους που επιθυμούν να υποτάξουν στη θέλησή τους μια πόλη, όπως συνέβη στη Γενεύη με τον Καλβίνο, ή μια ολόκληρη ήπειρο, όπως έγινε με την Ευρώπη, στην περίπτωση του Χίτλερ.

Ο αναγνώστης ίσως εκπλαγεί από το πόσο επίκαιρη είναι η συλλογιστική που διέπει τη δοκιμαϊκή αφήγηση του Τσβάιχ. Η πρόσφατη άνοδος λαϊκίστικων κινήσεων σε πολλές χώρες, κυρίως της Ανατολικής και της Νότιας Ευρώπης, έχει οδηγήσει, σε αρκετές περιπτώσεις, στη συστηματική υπονόμευση των θεσμών που συγκροτούν το κράτος δικαίου, μέσω παρεμβάσεων της πολιτικής εξουσίας στο έργο της δικαιοσύνης, και της έμμεσης απαξίωσης ή ανοιχτής δίωξης «ανεπιθύμητων» εκδοτών και διανοούμενων. Όταν μάλιστα η ολοκληρωτική ιδεολογία συνδυάζεται με μια εξ αποκαλύψεως καθάγισση της εξουσίας, όπως συμβαίνει σε πολλά μουςουλμανικά κράτη, τότε η φυλάκιση δημοσιογρά-

φων και συγγραφέων, ως αιρετικών ή ανατρεπτικών στοιχείων, είναι στην ημερήσια διάταξη. Ο ολοκληρωτισμός που χαρακτηρίζει τον θρησκευτικό και πολιτικό φονταμενταλισμό δεν γνωρίζει σύνορα. Η επίθεση στα γραφεία του *Charlie Hebdo* στην καρδιά της Ευρώπης το 2015 αποτελεί μια φρικτώδη υπενθύμιση του πόσο ευάλωτη είναι η ελευθερία του λόγου απέναντι σε οποιαδήποτε ακραία ιδεολογία. Καίριος, ως εκ τούτου, είναι ο τρόπος που ο Τσβάιχ επιτυγχάνει να αναδείξει τη διαχρονικότητα της ολοκληρωτικής ιδεολογίας και των καταστροφικών συνεπειών της. Αντί να μιλήσει ευθέως για τη ναζιστική ή σταλινική ιδεολογία της ύστερης δεκαετίας του 1930, ο Τσβάιχ επιλέγει ευφυώς να αναλύσει μια περίπτωση ολοκληρωτισμού που εδραιώθηκε σταδιακά στα μέσα του 16ου αιώνα, με απώτερο στόχο να εκπαιδεύσει τους συγχρόνους του κατά του φασισμού. Θεωρώντας, ίσως, ότι μια πιο άμεση προσέγγιση που θα εξέφραζε απλώς την απέχθειά του προς τον εθνικοσοσιαλισμό και τον κομμουνισμό θα ήταν αναγνωστικά λιγότερο λειτουργική, και θα τον εξίσωνε με τους λαϊκιστές, προπαγανδιστές πολιτικούς, ο Τσβάιχ επιλέγει έναν άλλο δρόμο, πιο έμμεσο, μα και περισσότερο αποτελεσματικό. Κάνοντας χρήση μιας γλώσσας νοηματικά και υφολογικά πλούσιας, αλλά με τρόπο αποστασιοποιημένο και περιγραφικό, αποδίδει με θαυμαστή ενάργεια την αέναη αντιπαράθεση μεταξύ ελευθερίας και απολυταρχισμού. **Α**

**LES
NÉGRESSES VERTES**

EN VIVE A ATHÈNES

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 6 ΜΑΡΤΙΟΥ GAGARIN205

viva.gr **11876** **BEL&OB** **WIND** **Ευρωπαϊκή βιβλιοπωλείο** **ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ** **ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΚΡΕΤΤΟ ΑΘΗΝΑΙΩΝ** **αθηνόραμα** **YOLEN'S**

BIBΛΙΟ

ΘΕΤΕΙ Η ΚΡΙΣΗ ΖΗΤΗΜΑ ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΠΙΒΙΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ;

Οι **Κωνσταντίνος Γάτσιος** - **Δημήτρης Ιωάννου** μιλούν για το καινούργιο τους βιβλίο

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΦΥΣΣΑ

Κωνσταντίνος Γάτσιος

Δημήτρης Ιωάννου

Οι πανεπιστημιακοί Κωνσταντίνος Γάτσιος και Δημήτρης Ιωάννου έγραψαν το βιβλίο «Ζήτημα εθνικής επιβίωσης» («Κριτική», Οκτώβριος 2019). Η έκδοση συναπαρτίζεται από επιλεγμένα άρθρα, αναλύσεις και συνεντεύξεις τους από το 2011, που είχαν πρωτοδεί το φως της δημοσιότητας σε ποικίλα μίντια (μεταξύ των οποίων και στην Α.Υ.). Τα κομμάτια είναι διαρθρωμένα σε 10 ενότητες, βοηθώντας τον αναγνώστη στην πρόσληψη της επιχειρηματολογίας σε θεματικούς «άξονες»: Οι ρίζες του προβλήματος, Η διεθνής οικονομική κρίση, Ο χαρακτήρας της ελληνικής κοινωνίας, Ερμηνεύοντας την ελληνική κρίση, Η παρακμή της πολιτικής, Η Ελλάδα στον κόσμο, Συνταξιοδοτικό, χρέος PSI και δραχμή, Κρίση ζήτησης ή κρίση προσφοράς, Τα δίκτυα, Ζήτημα εθνικής επιβίωσης. Προτάσσεται επίσης Πρόλογος, με τον χαρακτηριστικό τίτλο «Μόνο οι δύσκολοι δρόμοι οδηγούν στη σωτηρία της Ελλάδας».

www.athensvoice.gr

Διαβάστε όλη τη συνέντευξη

Λώπη μου είναι ότι το βιβλίο αυτό διαφοροποιείται θετικά από άλλα, που (νομίζουν ότι) του μοιάζουν, σε έξι πεδία: πολυεπίπεδη ανάλυση (οικονομική, κοινωνιολογική, ψυχολογική κ.λπ.), ρεαλισμός, επιγραμματική διατύπωση, συγκεκριμένες προτάσεις, απλό γράψιμο και απλά διαγράμματα (πέντε όλα κι όλα, κατανοητά ακόμα κι από ένα μικρό παιδί). Με αφορμή την παρουσίαση του βιβλίου, οι συν-συγγραφείς παραχώρησαν στην Α.Υ., από κοινού, την αποκλειστική συνέντευξη που ακολουθεί.

βιβλίο σας σχέση με την κρίση; Ποιο ακριβώς είναι το «Ζήτημα εθνικής επιβίωσης»; Συμπεριλαμβάνεται και αυτό στα πολλά πνευματικά προϊόντα ή παράγωγά της. «Ζήτημα εθνικής επιβίωσης» είναι ότι καταλάβαμε εμείς από την κρίση. Αν το έτος 2000, όταν ως χώρα εισερχόμασταν γεμάτοι αυτοπεποίθηση στην Ευρωζώνη, σας ζητούσε κάποιος να περιγράψετε την Ελλάδα 20 χρόνια μετά, θα μπορούσατε να φανταστείτε τις δυσκολίες και την απαισιοδοξία που τη χαρακτηρίζουν σήμερα; Ότι μετά από 20 χρόνια πορείας στην ευρωζώνη το κατά κεφαλήν ΑΕΠ της χώρας θα ήταν πάνω κάτω το ίδιο με εκείνο του 2000; Πως ένα ποσοστό ανεργίας στο 7% θα έμοιαζε άπιαστος στόχος; Πως το δράμα του '50 και του '60 θα επαναλαμβανόταν, με την έννοια ότι 500.000 Έλληνες νέοι θα είχαν πάρει και πάλι τον δρόμο της ξενιτιάς; Θα μπορούσατε να φανταστείτε ότι το 2020 η πορεία της χώρας προς το μέλλον θα ήταν αβέβαιη; Μάλλον όχι. Έκτοτε όμως είδαμε και μάθαμε πολλά, από τα οποία το πιο σημαντικό είναι το εξής ένα: ο τρόπος με τον οποίο είναι διαρθρωμένη και αντιλαμβάνεται τον κόσμο η ελληνική κοινωνία δεν της επιτρέπει να συμβαδίσει ομαλά με τη δυναμική των παγκοσμίων εξελίξεων. Εξαιτίας αυτού υφίσταται κατά τρόπο τραυματικό και αποσταθεροποιητικό τις συνέπειες των εξελίξεων που δεν αντιλαμβάνεται και δεν μπορεί να χειριστεί, όπως η κρίση που ξεκίνησε το 2010. Ο τίτλος του βιβλίου, λοιπόν, προκύπτει από τη διαπίστωση ότι η ελληνική κοινωνία δεν έχει συνειδητοποιήσει τις αιτίες των προβλημάτων. Αυτό αυξάνει με γεωμετρικό ρυθμό τις πιθανότητες να επαναληφθούν και άλλες δοκιμασίες. Επίσης, ανοίγει την όρεξη επίβουλων τρίτων από το εξωτερικό. Συνεπώς η αλλαγή των τρόπων λειτουργίας και των δομών της ελληνικής κοινωνίας –και της ελληνικής οικονομίας– είναι ζήτημα εθνικής επιβίωσης.

Είναι κοινωνιολογική η προσέγγιση του προβλήματος στο βιβλίο σας ή γίνεται μέσω της οικονομικής θεωρίας; Το βιβλίο είναι μία συλλογή άρθρων τα οποία γράφτηκαν σε διαφορετικές στιγμές, ακολουθώντας αφ' ενός τη χρονική διαδοχή των γεγονότων, αφ' ετέρου τη θεματική ανάδειξη νέων προβληματισμών και ερωτημάτων. Όλα αυτά κάποια στιγμή φτάνουν να γίνουν καθαρά πολιτικής φύσεως. Όταν εκδηλώθηκε η κρίση, ανέκυψε σειρά ζητημάτων στο επίπεδο της οικονομικής θεωρίας και πολιτικής. Συζητώντας για αυτά, διαπίστωνε κανείς ότι ερχόταν αντιμέτωπος με έναν ακραίο παραλογισμό που εξέφραζαν τόσο κάποιοι οικονομολόγοι και οικονομολογούντες, όσο και απλοί άνθρωποι. Δηλαδή αρνιόντουσαν να αποδεχθούν πράγματα τα οποία ήταν πρόδηλα και πασιφανή, ενώ υποστήριζαν απόψεις που δεν στηρίζονταν σε καμία εμπειρική, στατιστική ή επιστημονολογική πραγματικότητα και δεν είχαν καμία λογική. Εκεί λοιπόν ήσουν αναγκασμένος πολλές φορές να κοιτάξεις το κοινωνικό υπόβαθρο, δηλαδή τον πραγματικό γεννήτορα των ιδεολογικών αυτών αντιλήψεων. Είναι μία γενική αλήθεια, που επιβεβαιώθηκε περλίτρانا: ότι δεν υπάρχει καθαρή οικονομική θεωρία και ότι σε μεγάλο βαθμό όλες οι θεωρητικές απόψεις είναι εξορθολογισμός ασυνείδητων ή συνειδητών επιλογών που γίνονται εκ των προτέρων.

Πώς συνδέεται η μακρά πρόσφατη κρίση που πέρασε η Ελλάδα με το εθνικό της πρόβλημα; Η άποψή μας είναι πως το εθνικό πρόβλημα της Ελλάδας, σήμερα, εντοπίζεται στο γεγονός ότι η ελληνική κοινωνία, υπέροχη και αγαπημένη κατά τα άλλα, διατηρεί πολύ έντονα κάποια αρχαϊκά και προνεωτερικά χαρακτηριστικά τα οποία δεν της επιτρέπουν να συμβαδίσει με την παγκόσμια πραγματικότητα. Τι σημαίνει αυτό; Πολλά πράγ-

ματα. Η δημογραφική κάμψη, π.χ., αλλά και η εγκατάλειψη της χώρας από τα τέκνα της είναι δύο από αυτά. Βέβαια το ίδιο πρόβλημα (δηλαδή την εκτεταμένη μετανάστευση νέων προς την πλούσια Δύση, κυρίως) αντιμετωπίζουν όλες οι φτωχές χώρες της ΕΕ ιδιαίτερα μετά τη δημιουργία του συστήματος Σένγκεν και της Ευρωζώνης, όμως όχι σε τόσο μεγάλο βαθμό όσο η Ελλάδα. Σε εμάς η ελληνική κοινωνία αδυνατεί πλέον να συγκρατήσει ένα πολύ μεγάλο κομμάτι του ανθρώπινου δυναμικού της και του ανθρώπινου κεφαλαίου της όχι μόνο γιατί δεν δίνει υψηλούς μισθούς, αλλά κυρίως γιατί δεν μπορεί να τους προσφέρει όραμα ζωής.

Η συμμετοχή στην ΕΕ και η «ευρωπαϊκή πορεία» της χώρας δεν έχουν συμβάλει στο ξεπέρασμα των όποιων αναχρονιστικών αδυναμιών της; Η Ελλάδα έχει ένα ευρωπαϊκό πρόβλημα, για το οποίο όμως δεν είναι καθόλου υπεύθυνη η ΕΕ. Υπεύθυνη είναι η ελληνική πρόσληψη της ΕΕ και του τι συνεπάγεται για εμάς η συμμετοχή μας σε αυτήν. Η κρίση που ζήσαμε ήταν η πιο χαρακτηριστική εκδήλωση αυτής της παθολογίας της ελληνικής κοινωνίας. Δηλαδή, η συμμετοχή σε μία νομισματική ένωση προηγμένων οικονομικά χωρών (ακόμη και αν ήταν άστοχη ενέργεια υπό το πρίσμα της οικονομικής θεωρίας) σαν ιστορικό γεγονός ήταν μία κομβική επιλογή η οποία υπό κανονικές συνθήκες, σε μία κανονική κοινωνία, θα έπρεπε να λειτουργήσει ως κίνητρο σε μία προσπάθεια για περαιτέρω ανάπτυξη και πρόοδο. Αντί τούτου, όμως, έγινε ένας γκρεμός, μέσα στον οποίο πέσαμε και κοντέψαμε να καταστραφούμε. Βέβαια, η συγκεκριμένη πορεία καταστροφής έχει ειδικές τεχνικές πτυχές, τις οποίες προσπαθούμε να αναλύσουμε με την οικονομική θεωρία. Ουσιαστικά όμως τροφοδοτήθηκε από μία γενικότερη φιλοσοφική αντίληψη του κόσμου, η οποία εμφανίσθηκε το 1981 λόγω της εισόδου στην τότε ΕΟΚ, γιγαντώθηκε το 2000 λόγω της εισόδου στην Ευρωζώνη και εμπεδώθηκε πλήρως στη συλλογική συνείδηση. Η στάση αυτή ζωής συνίστατο στην πεποίθηση ότι δεν χρειαζόταν πλέον να κάνουμε καμιά προσπάθεια για να λειτουργήσουμε αποτελεσματικά σε οικονομικό επίπεδο ως κοινωνία, αλλά και γενικότερα στο ότι δεν χρειαζόταν να επενδύσουμε ιδιαίτερη κοινωνική και εθνική υπευθυνότητα, εφ' όσον η ευρωπαϊκή ένταξή μας μας προσφέρει εγγύηση έναντι των κινδύνων και των προβλημάτων. Συνεπώς εμείς ως κοινωνία θα μπορούσαμε απλά να απολαμβάνουμε τις χαρές της ζωής! Αυτή μάλιστα ήταν μία άποψη την οποία την καλλιεργούσαν τεχνιέντως και οι πολιτικοί ηγέτες της χώρας και κυρίως οι ευρωπαϊστές. Τα αποτελέσματα τα είδαμε βέβαια από το 2009 και μετά. Αυτό λοιπόν είναι το εθνικό πρόβλημα σήμερα: ότι ως κοινωνία δεν είμαστε πνευματικά ούτε ιδεολογικά εξοπλισμένοι για να επιβιώσουμε και να ευημερήσουμε στον κόσμο της ύστερης παγκοσμιοποίησης που αλλάζει με τρομακτική ταχύτητα.

Διατυπώνεται από κάποιες πλευρές η άποψη ότι η κρίση έχει ξεπεραστεί ή ότι, έστω, η άρση της έχει ξεκινήσει. Η δική σας τοποθέτηση; Μετά από δύο μνημόνια επιβεβλημένα από την πραγματικότητα και ένα τρίτο αχρείαστο και επιβεβλημένο από την παράνοια, πράγματι η οξυμένη μορφή της κρίσης έχει ξεπεραστεί με την έννοια ότι δεν κινδυνεύουμε άμεσα από χρεοκοπία, λιμό, λοιμό και εθνική καταστροφή – στα οποία βρεθήκαμε πολύ κοντά την περίοδο 2010 - 2016. Όμως η διαρθρωτική μακροχρόνια κρίση φυσικά και δεν έχει ξεπεραστεί. Εκείνο που έχει συμβεί είναι ότι εμείς, ως σύνολο πολιτών που ζουν στην ελληνική κοινωνία, μετά την ανώμαλη προσεγισιά μας τα πρώτα χρόνια της κρίσης, έχουμε συμφιλιωθεί ψυχολογικά με την προϊούσα παρακμή και αρχίζουμε να τη θεωρούμε φυσιολογική κατάσταση. Αυτό όμως είναι το χειρότερο από όλα.

Ποιες είναι οι πολιτικές ευθύνες για την κρίση; Ευθύνη για την κρίση έχουν και οι τρεις μεγάλες πολιτικές παρατάξεις που κυβέρνησαν αλλά και που δεν κυβέρνησαν την Ελλάδα από το 1974 και μετά, δηλαδή η Δεξιά, το Κέντρο και

η Αριστερά. Κατά καιρούς έχουμε προσπαθήσει να επιμερίσουμε και εμείς αυτή την ευθύνη απολύτως ακριβοδίκαια. Πλην όμως ίσως να είναι λάθος να επαναλαμβάνουμε αυτή τη συζήτηση και ίσως η ερώτηση που θέτετε εσείς να είναι παραπειστική. Παρά το ότι υπάρχουν τεράστιες, εγκληματικές πολιτικές ευθύνες για την κρίση, το πρόβλημα βρίσκεται αλλού. Όλοι ανεξαιρέτως οι πολιτικοί που ευθύνονται εξελέγησαν έχοντας δείξει προηγούμενες τι ακριβώς σκοπεύουν να κάνουν. Τις περισσότερες φορές, δε, κάνοντας αυτά που έκαναν, επανεξέλεγκαν. Η ευθύνη συνεπώς προκύπτει από τις συνολικές επιλογές της ελληνικής κοινωνίας. Αυτές τις επιλογές πρέπει να αλλάξουμε και να πάψουμε να κατηγορούμε τους πολιτικούς, διότι αυτοί στην πραγματικότητα είναι απλοί εκτελεστές εντολών. Οι ψηφοφόροι τους έφεραν στην εξουσία ακριβώς διότι έκριναν ότι αυτοί και όχι άλλοι ήταν οι πλέον κατάλληλοι, όντας οι περισσότερο ευάλωτοι στις πιέσεις για την παροχή προνομίων και προσόδων ή για «να ικανοποιήσουν τα δίκαια αιτήματα και τις δίκαιες διεκδικήσεις». Η κοινωνία δεν ήθελε και δεν επιβράβευε τους σωστούς, ενάρετους πολιτικούς, άνδρες και γυναίκες. Δεν υπάρχει μεγαλύτερη απόδειξη αυτού από την πολιτική κατάληξη των λίγων εκείνων, οι οποίοι προσπάθησαν να πουν την αλήθεια ή να διορθώσουν τα κακώς κείμενα. Όλοι ανεξαιρέτως εστάλησαν από τους ψηφοφόρους στα σπίτια τους, μετά πολλών επαίνων βεβαίως.

Τι πρέπει να γίνει από δω και πέρα για να αλλάξουν τα πράγματα, ώστε να κινηθεί η κατάσταση προς τη «δημιουργική Ελλάδα»; Πρώτον και βασικότερο: η Ελλάδα να αναπτύξει μία δυναμική οικονομία με ισχυρή παραγωγική βάση. Κάτι που σχεδόν από επιλογή ιστορικού προσανατολισμού δεν είχε κάνει κανείς μέχρι σήμερα, έχοντας δώσει προτεραιότητα στην –πολιτικά ευχερέστερη– εδραίωση της φαυλοκρατοκρατίας και του πελατειακού κράτους. (Η τελευταία ιστορική απόπειρα για οικονομικό εκσυγχρονισμό της χώρας έσβησε με την αποτυχία των βενιζελικών το 1930). Πάντως, ισχυρή παραγωγική βάση δεν σημαίνει νέες υφικαμίνους και διαλυτήρια πλοίων, αλλά συμμετοχή στις διαδικασίες της 4ης Βιομηχανικής Επανάστασης. Για να συμβεί κάτι τέτοιο, θα πρέπει να υπάρξει ένα κράτος το οποίο δεν θα είναι σπάταλο και δεν θα ευνοεί τον παρασιτισμό. Που θα έχει μειώσει τις δαπάνες, μειώνοντας τα προνόμια των «πελατών», με αποδοτικό τρόπο. Χωρίς να ελαττώνει τις ουσιαστικές παροχές και υπηρεσίες προς τους πολίτες και, αντίθετως, περιορίζοντας τη φορολογική επιβάρυνσή τους. Εκεί βέβαια θα πρέπει να γίνουν πολλά τα οποία είναι αντίθετα με την επικρατούσα «πολιτική ορθότητα». Για παράδειγμα, οι συντάξεις δεν θα πρέπει να είναι μία «προσφορά θυσίας» των εργαζομένων προς την Τρίτη Ηλικία, αλλά ανταπόδοση των (νοσηρίων) συνεισφορών των συνταξιούχων κατά τη διάρκεια του εργασιακού τους βίου. Η επιβίωση της χώρας και η ευημερία των επερχόμενων γενεών θα πρέπει να λάβουν προτεραιότητα έναντι των προνομίων της γενιάς που μας οδήγησε στην κρίση. Θα πρέπει, ταυτοχρόνως, να αναπτύξουμε ένα σύστημα Εθνικής Άμυνας στο οποίο θα συμμετέχουν όλοι οι πολίτες, ανάλογα με τις δυνατότητές τους. Και να αλλάξει η αντίληψη που έχουμε για την ασφάλεια στο εσωτερικό. Να καταστεί σαφές και να αποτελέσει δόγμα της εθνικής πολιτικής ότι η εσωτερική ασφάλεια των πολιτών είναι μέρος της Εθνικής Άμυνας της χώρας. Η Παιδεία θα πρέπει να αναδιαρθρωθεί εκ βάθρων και να έχει σκοπό να δημιουργεί στελέχη για την οικονομία (τα οποία σήμερα δεν μπορεί να δημιουργήσει και για αυτό εν μέσω εκτεταμένης ανεργίας υπάρχουν ελλείψεις σε βασικές δεξιότητες και ειδικότητες), αλλά και να προσφέρει μία νέα πολιτισμική εκπαίδευση στηριγμένη στις ανθρωπιστικές και δημοκρατικές αξίες, στην αισθητική αγωγή αλλά και στην εγκυκλοπαιδική μόρφωση, ώστε να διαπλασθούν Έλληνες με ολοκληρωμένες δημοκρατικές προσωπικότητες, εθνικό φρόνημα, αγάπη για την Ιστορία και την πατρίδα τους, αυτοπεποίθηση και αισιοδοξία για το μέλλον. **Α**

Έρχεσαι ακάλεστος μέ-σα στην ψυχία του ύπνου μου και μου γεμίζεις το κεφάλι με ακατανόητες σκέψεις, ενώ την ίδια στιγμή το δέρμα μου «ξαναθυμάται» τα ανέμελα αγγίγματα σου, τα χαλαρά πεταχτά φιλά στο στόμα, τα ψιθυρίσματα στο αυτί μέσα στο θέατρο, και με πιάνει μια τρέλα να σηκωθώ μέσα στη νύχτα να 'ρθω σπίτι σου και να κωθώ κάτω απ' το πάπλωμά σου χωρίς κουβέντα. Όταν είμαστε μαζί, στην ίδια παρέα, ταραζομαι, σε αποφεύγω, σε πλησιάζω, κάνω δύο βήματα πίσω, κάνω μισό μπροστά και τελικά το μόνο που καταφέρνω είναι να στραβοπατάω! Και αφού δεν μπορώ να ρωτήσω εκείνον, ρωτάω εσένα, Μυρτώ, τι να κάνω για να βρω τον βηματισμό και προορισμό προς την αγάπη (μου);

Τη μέρα να ρίχνετε πετραδάκια σαν τον Κοντορεβυθούλη και τη νύχτα να τα ακολουθείτε. Αν η αγάπη (σας) εξακολουθήσει να κάνει ζιγκ ζαγκ στο δάσος, πιύστε το πιο μεγάλο πετραδάκι και ρίχτε στο ψαχνό. Είπαμε και στη γυναι-

κεία πρωτοβουλία, και στην πρώτη κίνηση εκ μέρους μας, και στο κυνηγιάρικο κοριτσιότικο άτιτιουντ, και στο θάρρος, στα κότσια και στη γενναιότητα και μπράβο μας που ψάχνουμε τον βηματισμό μας, αλλά, ρε φίλε, με τα ανέμελα αγγίγματα και τα πεταχτά φιλά, άνοιξε και κάνα πιο σοβαρό φύλλο στο τραπέζι να κα-ταλάβουμε. *Μας φλερτάρεις; Δεν μας φλερτάρεις; Σου αρέσει να παίζεις; Περιμένεις τη σωστή στιγμή; Απλά διστάζεις και ζορίζεσαι; Τι σκατά θες; Και γιατί μας ψιθυρίζεις στο αυτί μέσα στο θέατρο την ώρα που ο άλλος δίνει την ψυχή του πάνω στο σανίδι; Ακούλτουρε.* **Υ.Γ.** Λοιπόν, αν δεν γίνει πιο σαφές μέχρι το τέλος του Φλεβάρη, λέω να αναλάβετε δράση, μη χάσετε και τη σεζόν, άνοιξη μπαίνει, ξεντραπέιτε. Εξάλλου δεν έχετε να χάσετε και τίποτα αν βγείτε λίγο από τη ζώνη ασφαλείας σας, ούτε σημαίνει ότι του «ρίχνετε» όπως έλεγαν οι προγιαγιάδες μας. Τέλος, ακόμα κι αν φάτε πόρτα, θα έχετε κάνει αυτό που θέλατε και θα ξέρετε τι παίζετε.

Θεωρούμαι μεγάλη στα 20 μου, που δεν έχω φιλήσει ποτέ αγόρι; - **Νεφέλη**

Αντε πάλι. Είπαμε, σ' αυτά τα θέματα δεν υπάρχει μεγάλος και μικρός, ούτε ηλικία, ούτε πλάφόν. Όταν μας έρθει τα κάνουμε. Ξέρω ανθρώπους 50 χρονών που δεν έχουν φάει ποτέ σουσί.

Ερωτικά αδιέξοδα, sexy απορίες, κρυμμένα μυστικά... και στα fm! Το «Μίλα μου βρώμικα» κάνει τα ερωτικά σας θέματα να ακούγονται σαν παθιαρικό τραγούδι στο Athens Voice Radio 102.5

**ΜΙΛΑ ΜΟΥ
ΒΡΩΜΙΚΑ**
Της ΜΥΡΤΩΣ
ΚΟΝΤΟΒΑ

Μια ζωή με θυμάμαι να βάζω στόχους και να τους χάνω, να ξεκινάω ενθουσιασμένη για κάποιο μεγαλόπνοο σχέδιο και μετά, στην πρώτη στραβή, να τα παρατάω και να νιώθω χειρότερα από πριν, άχρηστη, μηδενικό. Πότε γιατί η σχολή που διάλεξα δεν ήταν για τα κυβικά μου, πότε γιατί το αγόρι που μου άρεσε εμφανιζόταν ξαφνικά με άλλη, πότε γιατί η δίαιτα που ξεκίνησα με εξουθενώσε και τα παράτησα. Πάντα πίστευα ότι θα έρθει μια μέρα που η ζωή μου θα αλλάξει, θα ενεργοποιηθώ και θα γίνω πιο θετική όταν βρω κάποιον να με πιστέψει, να ενδιαφερθεί για το ποια είμαι, πώς νιώθω, τι μουσική μου αρέσει, πώς πίνω τον καφέ μου. Αυτό δυστυχώς, δεν έχει γίνει ακόμα. Τώρα τελευταία, ύστερα από διάφορες αποτυχημένες προσπάθειες για σχέση, αρχίζω να ανησυχώ πως δεν θα γίνει ποτέ. Τον χειρότερο είναι ότι όσο απογο-

πτευόμαι, τόσο βυθίζομαι στην αδράνεια, βαριέμαι να λουστώ, να βγώ, να αδυνατίσω, να γυμναστώ, γενικά να ζήσω όπως οι κοπέλες στην ηλικία μου. Είμαι 28 κι ακόμα δεν έχω βρει κάποιον που θα μου δώσει ένα λόγο να κάνω κάτι με χαρά. Η γνώμη

σου, Μυρτώ, μετράει πολύ, γιατί δεν χαρίζεσαι αλλά με τον δικό σου προσωπικό τρόπο είσαι δίκαιη και ανθρώπινη. Τι πιστεύεις;

Η φράση «δεν ξέρω για ποιον να κάνω το ένα ή το άλλο» έχει περάσει πολλές φορές από αυτή τη στήλη και σε διάφορες εκδοχές: δεν ξέρω για ποιον να γυμναστώ, για ποιον να ομορφύνω, για ποιον να αδυνατίσω, για ποιον να ονειρευτώ κλπ. Η απάντηση είναι και θα είναι πάντα η ίδια. Για πάρτη σου. Για πάρτη σου.

Υ.Γ. 1 Για πάρτη σου, καλή μου. Φρόντισε τον εαυτό σου, καμάρωσε τον να ανθίζει, πήγαινε τον σινεμά, συναυλίες, πήγαινε τον για χορό, για ποτό, για ό,τι τραβάει η ψυχή του. Δε λέω ότι μας είναι αχρείαστος ένας σύντροφος – το αντίθετο, τον χρειαζόμαστε πάρα πολύ ως συμπλήρωμα μιας ευτυχίας (μεγάλη λέξη, οκ, τη λέω) που απολαμβάνουν όλοι όσοι συνδέονται σε βάθος με τον εαυτό τους και δεν περιμένουν να 'ρθει κάποιος απ' έξω να τους σώσει τη ζωή και την ψυχή. Γίνεται.

Υ.Γ. 2 Ευχαριστώ για τα όμορφα λόγια.

Για να καταχωρίσετε μια αγγελία επικοινωνήστε με το 210 3617.369 (11.00-18.00)
Χρεώσεις: € 34 οι 20 πρώτες λέξεις και € 0,35 κάθε επιπλέον. Αγγελία σε πλαίσιο: € 45.

Σε γνωρίζω...

Αβαντάζ. 43χρονος εξαιρετικά εμφανίσιμος

Επιχειρηματίας, με μεταπτυχιακές σπουδές στην Αγγλία, κάτοικος σε πλούσια περιοχή νοτίων Προαστίων, ευκατάστατος, με υψηλά εισοδήματα, ακίνητη περιουσία, αριστοκρατικός, ευγενής, επιθυμεί γνωριμία γάμου. «Πάππας», Ομήρου 38, Κολωνάκι, 210 3620.147, www.pappas.gr

ΚΡΙΟΣ (20 Μαρτίου - 19 Απριλίου)

Θετικά μηνύματα σε σχέση και συνεργασίες και κουβέντες που δεν τολμάς

Τα πράγματα προχωρούν γρηγορότερα στην προσωπική σου ζωή καθώς ξεκαθαρίζει αρκετά μέσα σου τι σου κάνει και τι όχι. Το ίδιο ισχύει και για τις συνεργασίες σου όπου έχεις την ευκαιρία να βγεις μπροστά, ειδικά αν είσαι εστιασμένος σε συγκεκριμένα πράγματα κι όχι σε ό,τι να 'ναι. Το δύσκολο είναι ότι ίσως δεν μπορείς να εκφράσεις ακριβώς με λόγια όσα έχουν σημασία για σένα. Ίσως αποφύγεις συζητήσεις που μπορεί να σε ανακουφίσουν επειδή έχεις αμφιβολίες για τη θετική τους έκβαση. Τα πράγματα είναι πιο σύνθετα (και ταυτόχρονα πιο απλά) από όσο αντιλαμβάνεσαι, με την έννοια ότι όσα εκλαμβάνεις προσωπικά δεν έχουν απαραίτητα σχέση με σένα. Έτσι, οποιαδήποτε πρακτικά μπερδέματα ή καθυστερήσεις ίσως πρέπει να περνάνε λίγο πιο αδιάφορα. Ο κυβερνήτης σου, Άρης, στον Αιγόκερο (16) σε βοηθά να κεντράρεις σε ζητήματα καριέρας, όπως και στις προσωπικές σου υποχρεώσεις. Ίσως χρειάζεται να κάνεις πολλή «χαμαλοδουλειά» για να εφαρμόσεις κάποιες ιδέες, να κινηθείς βάλσει γνώσεων και συνειδητοποιήσεων και γενικά, για να φέρεις αποτελέσματα.

ΤΑΥΡΟΣ (20 Απριλίου - 19 Μαΐου)

Ανυπόμονος στη δουλειά, με ευχάριστες πινελιές στις φιλίες και τα σχέδιά σου
Αισθάνεσαι την υπομονή σου να εξαντλείται στην αρχή της εβδομάδας, ιδιαίτερα σε ζητήματα δουλειάς και σε πρακτικές υποθέσεις. Επειδή αυτό σου δημιουργεί ένταση, δεν είναι κακό να πάρεις κάποιες πρωτοβουλίες για να φροντίσεις καλύτερα την υγεία σου, προσπαθώντας να κάνεις κάποια καινούργια πράγματα. Στην ερωτική σου ζωή αν και υπάρχει διάθεση, ίσως παλεύεις με κάποια απομεινάρια του παρελθόντος, με αμφιβολίες, με πράγματα που σου πήγαν στραβά. Το καλό είναι ότι το «ως εδώ» είναι πιο κοντά και ίσως συμπαρασύρει κάποιες προσδοκίες, στάσεις και τρόπους σκέψης απέναντι σε παρέες, στο συγγενικό σου περιβάλλον και στο πώς φαντάζεσαι το μέλλον μιας προσωπικής σχέσης. Αξιοποίησε τις μέρες για δημιουργικά σχέδια, στη δουλειά, με τους φίλους, με τον σύντροφο ή τα παιδιά σου και μην αφήσεις ανεκμετάλλευτη οποιαδήποτε ευκαιρία να τους συνδράμεις με τις γνώσεις, την εμπειρία ή την αγάπη σου. Ο Άρης στον Αιγόκερο (16) σε βγάζει από πολλά διλήμματα προσωπικού και οικονομικού τύπου και σου δίνει ουσιαστική κατεύθυνση προς βελτίωση.

ΔΙΔΥΜΟΙ (20 Μαΐου - 20 Ιουνίου)

Μεταξύ λύσεων με «καλή καρδιά» και ελεγκτικού ρόμποκοπο, σαφώς το πρώτο
Το κλίμα στις φιλίες και στις ομαδικές σου δραστηριότητες είναι θετικότατο και υποστηρικτικό για πρωτοβουλίες που θα δώσουν άλλη ποιότητα στον ελεύθερό σου χρόνο, όπως και στα σχέδια για το μέλλον. Μέσα από την καλή διάθεση και διορθώνοντας κάποια κακώς κείμενα στη σχέση σου με τα παιδιά και τον σύντροφό σου, στο πώς βλέπεις τη δημιουργικότητά σου και την ερωτική σου ζωή, ανοίγονται ικανοποιητικοί δρόμοι. Συνεχίζεις να κυνηγάς το καινούργιο σε παρέες, γνώσεις, δραστηριότητες. Όσο το «μαζεύεις» και δεν πολυανοίγεται φτάνοντας μετά να κατηγορείς τον απέναντι, τόσο το καλύτερο για σένα. Σε επίπεδο καριέρας και γάμου, κράτα πολύ πολύ ανοιχτό μυαλό γιατί μόνο αν εστιώσεις πεισματικά στην ευρύτερη εικόνα, υπάρχει πιθανότητα να βγάλεις κάποια άκρη. Ο Άρης στον Αιγόκερο (16) σε στρέφει να κυνηγήσεις συγκεκριμένα πράγματα ερωτικά και οικονομικά. Αν αποφύγεις να «παγώσεις» για να βγεις από πάνω, έχεις περισσότερες πιθανότητες να υπερβείς ανασφάλειες κι εμπόδια και να προσεγγίσεις κάτι υποσχόμενο για το μέλλον.

ΚΑΡΚΙΝΟΣ (21 Ιουνίου - 21 Ιουλίου)

Πυροδοτείς εξελίξεις στις σχέσεις και τα επαγγελματικά σου και διορθώνεις πορεία
Βρίσκεσαι σε θέση να κάνεις μερικά πραγματάκια, όπως τα θέλεις, ή όπως θεωρείς ότι χρειάζεται στην καριέρα και τον γάμο σου. Ίσως να ήθελες τη συνεργασία της οικογένειάς σου από τη μία, των συνεργατών σου από την άλλη, όμως από ό,τι φαίνεται μάλλον αποφασίζεις να τραβήξεις κουπί μόνος σου ή έστω να κινητοποιήσεις εσύ καταστάσεις, και αυτό τελικά ίσως δεν είναι και τόσο κακό. Σε επίπεδο ρουτίνας και υγείας δυσκολεύεσαι κάπως να βρεις τη σειρά σου. Δεν είναι άσχημα τα πειράματα, τουλάχιστον όσο δεν κάνεις ακρότητες. Πάντως κάθε συγκεκριμένος, πρακτικός στόχος βοηθά αυτοματώνει τη σχέση σου με τον σύντροφό σου, όπως και με τους συνεργάτες σου, καθώς και οποιαδήποτε συμφωνία μπορεί να κυνηγάς. Με τον Άρη στον Αιγόκερο (16) και τον ζωδιακό σου άξονα καλό είναι να αποφύγεις δεσποτικές στάσεις απέναντι στους άλλους, όπως και την επιβολή πολλών «πρέπει» στον εαυτό σου χάριν των διαπροσωπικών κι επαγγελματικών σου στόχων. Κάνε το κομμάτι σου κι άσε τους άλλους να κάνουν το δικό τους.

ΛΕΩΝ (22 Ιουλίου - 22 Αυγούστου)

Αναδύονται ωραίες δυνατότητες, όμως στο βάθος διστάζεις γιατί είναι καινούργιες
Η κινητικότητα στην καριέρα σου και στις σχέσεις της καθημερινότητάς σου σε φέρνει στην εξαιρετικά ικανοποιητική θέση να μπορείς να ξεκινήσεις κάποια καινούργια πράγματα για να βελτιωθείς σαν άτομο, για να επιμորωθείς. Ίσως μέσα στο μενού ενταχθεί και κάποιο ταξίδι ή η επαφή με νοοτροπίες και παρέες διαφορετικού τύπου. Αν κι όλα αυτά είναι θετικά, οι σκέψεις σου δεν είναι αντίστοιχα θετικές κυρίως γιατί ανησυχείς μήπως καθώς προχωράς χρειαστεί να αφήσεις κάποια «σιγουράκια» σε επίπεδο φιλιών, συναισθηματος και χρήματος πίσω. Η αλήθεια είναι ότι μάλλον δεν τα χρειάζεσαι, αλλά δικαιούσαι προς το παρόν να μπερδεύεσαι. Υπάρχει διάθεση για φλερτ, για χρόνο με τα παιδιά σου και για ωραία πράγματα με τον σύντροφό σου, ωστόσο καλό είναι να αποφύγεις να επιμείνεις σε μοτίβα που σε ενοχλούν έστω κι αν προσωρινά είναι ευχάριστα. Ο Άρης στον Αιγόκερο (16) στρέφει την προσοχή σου στη δουλειά, σε ζητήματα καθημερινότητας και υγείας. Η προσπάθειά σου είναι ιδιαίτερα δραστική σε σχέση με τα ζητούμενά σου.

ΠΑΡΘΕΝΟΣ (23 Αυγούστου - 21 Σεπτεμβρίου)

Καταλαβαίνεις ότι περιορίζεσαι με τρόπους που δεν χρειάζονται πλέον
Ζυγίζοντας πού είσαι και πού θα 'θελες να είσαι γίνεται αρκετά σαφές ότι χρειάζονται κάποια καινούργια πράγματα για να αισθανθείς ικανοποιημένος σε ερωτικό, συναισθηματικό και οικονομικό επίπεδο. Έχει την αναστατόσή της η φάση κι ίσως κάποια έξαψη, όμως τελικά μετακινείσαι κι ίσως καταλάβεις τους περιορισμούς που έχεις θέσει ο ίδιος στη σχέση σου με παιδιά, σύντροφο, στο φλερτ μέσα από τις προσδοκίες και τα πρέπει. Ίσως σε επαγγελματικό επίπεδο αντιληφθείς ότι για να μην είσαι κερδοφόρος, όμως κι υποχρεώσεις και το κόστος είναι δυσανάλογα. Σε κάθε περίπτωση κάτι κερδίζεις σε αλήθεια, κάτι χάνεις σε όνειρα για τον απέναντι ή καθώς συνειδητοποιείς ότι ορισμένες σχέσεις, συνεργασίες, συμφωνίες δεν είναι εφικτές. Ο Άρης στον Αιγόκερο (16) σε βάζει στο παιχνίδι των έρωτα και της δημιουργικότητας για τα καλά κι όσο μένεις εστιασμένος στο να δίνεις το καλύτερό σου χωρίς να θέλεις να επιβάλλεις τις απόψεις σου ή να χορέψουν κι οι άλλοι στον ρυθμό σου, τόσο γρηγορότερα προχωράς.

ΖΥΓΟΣ (22 Σεπτεμβρίου - 22 Οκτωβρίου)

Επείγουσες και δραστικές κινήσεις σε προσωπικές κι επαγγελματικές σχέσεις
Με τα τεκταινόμενα στην τσέπη και το κρεβάτι σου αντιλαμβάνεσαι αρκετά ξεκάθαρα τα κομμάτια της σχέσης σου και των συνεργασιών σου που δεν είναι απολύτως του γούστου σου και, κυρίως, το τι είναι του γούστου σου. Έτσι αναγνωρίζεις κάποιες κινήσεις που μπορεί να σε φέρουν κοντύτερα σε αυτό που χρειάζεσαι. Άλλωστε παραμένεις ανοιχτός κι επιδιώκεις συναναστροφές, γνωριμίες κι εξόδους με ασίγαστη ένταση, έστω κι αν το κάνεις κάπως επιφανειακά και χωρίς συγκεκριμένο στόχο. Ίσως δυσανασχετείς περισσότερο με την κατάσταση στο σπίτι και το γραφείο, ιδιαίτερα με τις υποχρεώσεις που υπάρχουν, οικονομικές και άλλες. Ίσως αποφασίσεις να κάνεις κάτι καθώς ο τρόπος που σκέφτεσαι, ίσως και οι άνθρωποι και προτάσεις που μπαίνουν στη ζωή σου, σου δίνουν άλλη αυτοπεποίθηση και βάσεις. Με τον Άρη στον Αιγόκερο (16) αποφασίζεις να βάλεις μια τάξη στο οικογενειακό και επαγγελματικό σου περιβάλλον. Οι πιθανότητες επιτυχίας αυξάνονται, αν διατηρήσεις την ευγένειά σου και περιορίσεις την ευθύνη σου σε αυτό που σου αντιστοιχεί, όσο κι αν σε ξενίζει.

ΣΚΟΡΠΙΟΣ (23 Οκτωβρίου - 21 Νοεμβρίου)

Πρακτικές αλλαγές που μπορεί να λύσουν θέματα ή να διαλύσουν ισορροπίες
Καινούρια προσέγγιση στην προσωπική κι επαγγελματική σου ρουτίνα επιβάλλεται, εάν πρόκειται να διορθώσεις όσα ενοχλούν στην προσωπική κι επαγγελματική σου ζωή. Οι κινήσεις που κάνεις μπορούν να είναι πολύ αποτελεσματικές εφόσον βγεις έξω από προσδοκίες και υποχρεώσεις του καθημερινού σου περιγύρου που σε αναγκάζουν να λογοκρίνεσαι ή να περιορίζεις το εύρος των συναναστροφών σου και να επιλέγεις στάσεις και ιδέες που γενικά σε «κλείνουν». Μπορεί αυτό να φαίνεται άνετο, όμως αν θέλεις να βελτιώσεις τη συναισθηματική, οικονομική κι ερωτική σου ζωή δεν γίνεται να το κάνεις μένοντας μόνο στο επιφανειακό. Στο φλερτ, στον έρωτα, στη σχέση με τα παιδιά σου, είναι πολύ χρσιμότερο να βγεις έξω από τον έντονα προσωπικό συναισθηματισμό γιατί τελικά σου στερεί απολαύσεις που βρίσκονται λίγο παραπέρα. Ο Άρης στον Αιγόκερο (16) μπορεί εύκολα να σε κάνει διαδικαστικό και υπερπρακτικό. Χρήσιμο στα της δουλειάς, όσο αφήνεις τους άλλους στην σουχία τους και τρέχεις. Χρήσιμο προσωπικά, όσο στρέφεις τον προβολέα και τις προσπάθειές σου στα δικά σου μείον.

ΤΟΞΟΤΗΣ (22 Νοεμβρίου - 20 Δεκεμβρίου)

Παίρνεις ώρα που ίσως δεν εκτιμάς αρκετά επειδή θα 'θελες κάτι ακόμη καλύτερο
Ωραιότατα κι απολύτως ικανοποιητικά πραγματάκια έχεις την ευκαιρία να κάνεις στην προσωπική σου ζωή, σε επίπεδο διασκέδασης, φλερτ, σχέσης με τα παιδιά σου και επαγγελματικής δημιουργικότητας. Οι καθημερινές σου συνθήκες είναι αρκετά ευνοϊκές ώστε να μπορείς να ασχοληθείς με την ποιότητα του ελεύθερου χρόνου σου, τα σχέδιά σου για το μέλλον και γενικώς τα όνειρά σου. Άνθρωποι, κουβέντες, διάθεση, ιδέες και κέφι είναι όλα εξίσου παρόντα ωστόσο μέσα σου, στο σπίτι, στο γραφείο παραμένει μια αίσθηση απογοήτευσης κι αμφιβολίας. Ένα κομμάρι μπλεγμένα θέματα που σε θυμώνουν, σε κάνουν να αμφιβάλλεις, σε μπερδεύουν. Αυτό δεν σημαίνει καθόλου ότι δεν είσαι σε θέση να κυνηγήσεις αυτά που θέλεις. Απλώς χρειάζεται να το κάνεις από την αφετηρία στην οποία βρίσκεσαι κι όχι από εκεί που ήθελες ή νόμιζες ότι είσαι. Ο Άρης στον Αιγόκερο (16) βοηθά να μαζέψεις τις πολλές ιδέες κι ενθουσιασμούς και να εστιαστείς σε αυτά που είναι πρακτικά καλύτερα, οικονομικά ή συναισθηματικά. Κάν' το χωρίς να γίνεσαι άπληστος.

ΑΙΓΟΚΕΡΩΣ (21 Δεκεμβρίου - 19 Ιανουαρίου)

Ανυπομονείς για όλα παρά το ότι είσαι επιβεβαιωμένος. Μην βιάζεσαι τόσο.
Με αρκετά παράπονα μπαίνεις στο γραφείο και στο σπίτι στην αρχή της εβδομάδας που όμως σε κινητοποιούν θετικά για ορισμένες ανάγκες. Αν δεν χαθείς στην ανυπομονησία σου θα βρεις με μεγαλύτερη ευκολία τις προτεραιότητές σου και τη σειρά με την οποία πρέπει να γίνουν τα πράγματα. Καλό θα ήταν να μην παρασυρθείς από την οικογένεια ή το κλίμα στο γραφείο και προσπαθήσεις να κάνεις τους χειρισμούς των χειρισμών για να γίνει το Β πριν το Α. Ευτυχώς υπάρχει ένας βαθμός σιγουριάς σε σχέση με τα ερωτικά σου και τα οικονομικά σου, έστω κι αν δυσκολεύεσαι κάπως να προσαρμοστείς στις θετικές επί το πλείστον, αλλαγές. Ο Άρης στο ζώδιό σου (16) σε βοηθά να εστιάζεις καλύτερα το δυναμικό σου, τη στήριξη που έχεις και την αποφασιστικότητά σου ώστε να κυνηγήσεις τις καταστάσεις που επιθυμείς προσωπικά κι επαγγελματικά. Θα έχεις την τάση να πιέσεις τον εαυτό σου και τους άλλους, όμως χρειάζεται ένας ανθρώπινος ρυθμός και στάση για να είσαι τελικά όμορφα αποτελεσματικός.

ΥΔΡΟΧΟΟΣ (20 Ιανουαρίου - 17 Φεβρουαρίου)

Είσαι παντού και χαίρεσαι για αυτό, όμως χρειάζεται να κόψεις κάπως ταχύτητα
Αρκετά ικανοποιημένος είσαι με την κινητικότητα στον κύκλο σου, σε σχέση με τα επαγγελματικά σου σχέδια, την επιμόρφωσή σου και τις παρέες σου. Δημιουργούνται οι προϋποθέσεις για καινούρια επικοινωνιακά κανάλια, για να συζητηθούν καινούρια πράγματα και να γνωρίσεις ανθρώπους που μπορούν να συμβάλουν στην αναζήτησή σου για κάτι διαφορετικό με τις βάσεις που έχεις. Ίσως παραγεμίζεις την προσωπική κι επαγγελματική σου ατζέντα, ακόμη και τον ελεύθερο χρόνο σου, όμως επιβεβαιώνεσαι από την ανταπόκριση των άλλων σε προσωπικό και εργασιακό επίπεδο. Οι κουβέντες για τα οικονομικά σου και την ερωτική σου ζωή είναι δύσκολο να οδηγήσουν σε ξεκάθαρα συμπεράσματα προς το παρόν γιατί είναι έντονα υποκειμενικές και ίσως πολλά δεν λέγονται. Με τον Άρη στον Αιγόκερο (16) αρχίζεις να αισθάνεσαι τη σωματική και ψυχολογική κούραση της προηγούμενης περιόδου και είναι απαραίτητο να ασχοληθείς πρακτικά με τη σωματική και ψυχολογική σου υγεία, καθώς το να πιστεύεις έξτρα μπορεί να εκδηλωθεί άσχημα στο σώμα, το οικογενειακό σου περιβάλλον, το γραφείο.

ΙΧΘΥΕΣ (18 Φεβρουαρίου - 19 Μαρτίου)

Καχύποπος απέναντι σε οτιδήποτε θετικό εξαιτίας της υπάρχουσας κούρασης
Με μεγαλύτερη ηρεμία και βεβαιότητα ξεκινάς την εβδομάδα σου, κυρίως γιατί κάτι καταφέρνεις επιδιώκοντας μία ανανέωση στα ερωτικά σου και την οικονομική σου ζωή. Προσεγγίζεις ικανοποιητικότερες καταστάσεις σε αμφότερα τα πεδία, είτε μέσα από μια καλή συνεννόηση, είτε μέσα από μια καλή γνωριμία. Αυτό δεν σε σταματά από το να αμφιβάλλεις αν όντως είναι καλά όσα σου συμβαίνουν, από το να σκέφτεσαι ότι ίσως σου αξίζουν καλύτερα και γενικώς από το να προβληματίζεσαι και να απογοητεύεσαι. Πα να καταλάβεις την υπερβολή, συνυπολόγισε τη σωματική και ψυχολογική σου κούραση εξαιτίας κάποιου θέματος υγείας, δουλειάς ή απλά αγγαρειών και ίσως τη δαπάνη πολλής ενέργειας στην καριέρα και τον γάμο σου, χωρίς να είσαι βέβαιος τι ακριβώς προσπαθείς να κάνεις. Ο Άρης στον Αιγόκερο (16) σε βοηθάει να επιλέξεις δραστηριότητες, σχέδια κι άτομα που ρεαλιστικά είναι πιο κοντά σε σένα. Αυτό ίσως ανατρέπει κάποιες ισορροπίες στον κύκλο σου, συγγενικό και φιλικό, ενώ μπορεί επίσης να αλλάξει τα δεδομένα σε σχέση με υπάρχουσες προτάσεις και διαπραγματεύσεις. **A**

**Για πιο ολοκληρωμένη εικόνα των αστρολογικών σου τάσεων θα πρέπει να διαβάξεις και τον ωροσκόπο σου*

ATHENS Radio

07:00-10:00

Βαγγέλης Περρής - Τζένη Μελιτά

10:00-12:00

Γιάννης Νέες

12:00-14:00

Στέφανος Τσιτσόπουλος

14:00-16:00

Μάκης Προβατάς

16:00-18:00

Μαρία Πετρίδη

18:00-20:00

Δημήτρης Αθανασιάδης

20:00-22:00

Ελένη Κολοκοτρώνη

22:00-24:00

Δημήτρης Κοττάκης

ΔΕΥΤΕΡΑ -
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

NEWSROOM

*Δελτία Ειδήσεων-Κάθε ώρα
(08:00 - 18.00)
από τον Παναγιώτη Μπρίμπο
και το Newsroom της Α.Υ.

102.5 ATHENS VOICE RADIO

Ακούτε
τη
Φωνή
της
Αθήνας

**B O
X -**

**FOOD
FOR
YOUR
MOOD**

ΗΡΘΕ ΤΟ ΝΕΟ
FOOD DELIVERY APP
ΚΑΤΕΒΑΣΕ ΤΟ!

